

Εὐαγγέλου (Αθανασοπούλου
Μέλους τῆς IDO

Γλῶσσ. 162 ED

ΝΕΑ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΒΟΗΘΗΤΙΚΗΣ

ΓΛΩΣΣΗΣ

“IDO”+

“ESPERANTO REFORMITA”

(Ἑσπεράντο Βελτιωμένη)

(162 ED)

Γ Λ Σ
162 ED

• ΙΟΥΝΙΟΣ 1973 •

Γλ. 162 CD

Ν Ε Α

Μ Ε Θ Ο Δ Ο Σ Δ Ι Δ Α Σ Κ Α Λ Ι Α Σ

Τ Η Σ Δ Ι Ε Θ Ν Ο Υ Σ Β Ο Η Θ Η Τ Ι Κ Η Σ Γ Λ Ω Σ Σ Η Σ

" Ι Δ Ο "

(Ε Σ Π Ε Ρ Α Ν Τ Ο Ρ Ε Φ Ο Ρ Μ Ι Τ Α)

(Ε Σ Π Ε Ρ Α Ν Τ Ο Β Ε Λ Τ Ι Ω Μ Ε Ν Η Σ)

Μ Ε Τ Α Π Α Η Ρ Ο Υ Σ Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ι Κ Η Σ Δ Ι Α Τ Η Ν Τ Α Χ Ε Ι Α Ε Κ Μ Α Θ Η Ι Τ Η Σ Γ Λ Ω Σ Σ Η Σ

Ω Σ Κ Α Ι Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Υ Γ Ι Α Τ Ο Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Κ Ο Κ Α Ι Τ Η Ν Π Ρ Ο Ε Λ Ε Υ Σ Ι

Τ Η Σ " Ι Δ Ο "

Υ Π Ο

Ε Υ Α Γ Γ Ε Λ Ο Υ Μ . Α Θ Α Ν Α Σ Ο Π Ο Υ Λ Ο Υ

Μ Ε Λ Ο Υ Σ Τ Η Σ Ι Δ Ο

Βάσει στοιχείων και προτάσεων της Διεθνούς 'Επιτροπής

" INTERNACIONA DELEGITARO "

Συσταθείσης τό έτος 1901 πρός μελέτην και ύποβολήν προτάσεων.

'Επεξεργάστησαν και έγκρίθησαν τελικά άπό συνελθόν στό Παρίσι

τό έτος 1907 Διεθνές Γλωσσολογικό Συνέδριο στό όποιο

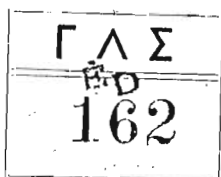
πήραν μέρος κορυφαίοι γλωσσολόγοι πολλών χωρών.

Τήν 'Ελλάδα έξεπροσώπησε στό Συνέδριο ό Καθηγητής και Πρύτανις

του Πανεπιστημίου 'Αθηνών Σ Π Υ Ρ Ο Σ Λ Α Μ Π Ρ Ο Σ

Α Θ Η Ν Α Ι , ' Ι Ο Υ Ν Ι Ο Σ 1973

('Ανατύπωσις)

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Μέ τήν αύξανόμενη, όλοένα, έπικοινωνία τών λαών καί κυρίως στό χώρο τής Εύρωπαϊκής 'Ηπειρου ή δημιουργία ένός βασιικού Διεθνούς Βοηθητικού Γλωσσικού 'Ιδιώματος Έγινε αναγκαία διότι ή πληθώρα τών έθνικών γλωσσών αποτελούσε άνυπέρβλητο έμπόδιο συνεννοήσεως καί άλληλογνωριμίας. Τή λύσι του έπείγοντος τούτου προβλήματος ανέλαβε πρώτος νά δώση ό Γερμανός ΓΙΟΧΑΝ ΜΑΡΤΙΝ ΣΛΕΓΙΕΡ, Ιερέας μιās Γερμανικής πόλεως τό έτος 1879, προβαίνοντας στήν έπεξεργασία του Διεθνούς Γλωσσικού 'Ιδιώματος στό όποιο έδωσε τό όνομα " Β Ο Λ Α Π Ο Υ Κ " .

'Ο Σλέγιερ, κυρίως, βασίστηκε στό 'Αγγλικό Λεξιλόγιο τό όποιο διασκεύασε κατα ένα έντελώς περίεργο τρόπο, προέβη σέ κάποιο είδος αναγραμματισμού τών άγγλικών λέξεων, τόν όποιο θά μπορούσε νά χαρακτηρίση κανείς σάν σωστή κακοποίησι τής γλώσσας καί κάλεσε γνωστούς καί φίλους τής Ιδέας τής Διεθνούς Γλώσσας νά τήν έκμάθουν. Πολλοί, διφασμένοι άπτήν άνάγκη τής άναμενόμενης Διεθνούς γλώσσας, βρέθησαν πρόθυμοι νά άκολουθήσουν τόν Σλέγιερ καί νά προσχωρήσουν στή ΒΟΛΑΠΟΥΚ, γρήγορα όμως άπαγοητεύτηκαν άπτίς δυσκολίες στήν έκμάθησι καί τήν προφορά καί τήν έγνατέλειφιν. "Όμως τό αίτημα για τή Διεθνή Γλώσσα παρέμεινε πάντα έπείγον στή συνείδησι τών φίλων πού τήν περίμεναν μέ τόσο ένδιαφέρον.

Τήν ικανοποίησι του αίτήματος τούτου προσέφερε, μετά όικταετία, ό 'Εβραιοπολωνός όφθαλμίατρος άπτό ΜΠΙΑΛΙΣΤΟΚ τής Πολωνίας, ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ Δόκτωρ ΖΑΜΕΝΧΩΦ, τό έτος 1887. 'Αποβλέποντας στή συμφιλίωσι τών τεσσάρων μειονοτικών Κοινοτήτων του Μπιαλιστόκι, γενέτειράς του, αποτελούμένων άπό Πολωνούς, Ρώσους, Γερμανούς καί 'Εβραίους καί πρό παντός στήν κάμφι τής ύφισταμένης έχθρότητας μεταξύ τους καί άκολουθώντας τό προηγούμενο παράδειγμα του Σλέγιερ, έπεξεργάστηκε νέο Ιδιοτύπο γλωσσικό Ιδίωμα στό όποιο έδωσε τό ψευδώνυμο " ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ " .

Νέα κίνησι άρχισε τότε άμέσως νά σημειώνεται γύρω άπτήν 'Εσπεράντο καί άρκετοί ήσαν έκείνοι πού δέχτηκαν, μέ κάποια ικανοποίησι, τό έφεύρημα του Δόκτωρα Ζάμενχωφ. "Αρχισε έντατική σπουδή τής νέας γλώσσας. "Άλλοι έμεναν εύχαριστημένοι καί άλλοι είχαν μερικούς ένδοιασμούς για μερικά σημεϊα πού έκριναν περιττά για μία διεθνή γλώσσα. "Ός τόσο ή σπουδή συνεχίζονταν, αλλά καί χωρίς νά σταματήσουν οι κριτικές, ιδιαίτερα άπό μέρους έπιστημόνων

καί γλωσσολόγων μέ παρατηρήσεις πρός τόν Ίδιο τόν Ζάμενχωφ.

Ο έφευρέτης δεχόμενος ένδόμυχα σάν δίκαιες τίς παρατηρήσεις φίλων καί θαυμαστῶν τῆς Έσπεράντο, αποφάσισε, τό έτος 1894 νά προβῆ στίς ἀναγκαῖες τροποποιήσεις, σύμφωνα μέ τίς ὑποδείξεις καί πρός τοῦτο έπεξεργάστηκε σχέδιο τροποποιήσεων πού θά ἱκανοποῦσε, ὅπως πίστευε, τό σωστό αίτημα τῶν έπικριτῶν. Μερικές ἀπ' τίς αίτούμενες τροποποιήσεις ἀφοροῦσαν τήν έντελῶς περιττή κλησι έπιθέτων καί οὐσιαστικῶν, τόν τονισμό τῶν ἔξη γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου, πού δημιουργοῦσε σοβαρές δυσχέρειες στήν έξεύρεσι τυπογραφικῶν στοιχείων μέ τίς περισπωμένες, τή δυσχέρεια τῆς προφορᾶς τῶν παχειῶν, σλαβικῆς προελεύσεως ΤΣΙΟΥ, ΣΙΟΥ, ΜΙΟΥ κλπ.

Ακόμη καί τήν εἰσαγωγή μεγαλύτερου ἀριθμοῦ λέξεων τοῦ σλαβικοῦ λεξιλογίου ένῶ θάπρεπε, κατά τήν κρίσι τῶν έπικριτῶν, νά προτιμηθῆ τό έλληνολατινικό λεξιλόγιο πού προσέγγιζε πολύ περισσότερο στό διεθνή χαρακτήρα πού έπρεπε νά ἔχη τό νέο διεθνές γλωσσικό ἰδίωμα.

Ο Δρ Ζάμενχωφ κρίνοντας, ἀπό προοιμίου, ὅτι τό νέο σχέδιο πού έπεξεργάστηκε θά γίνονταν δευτό ἀπτήν ὀλομέλεια τῶν φίλων τῆς Έσπεραντικῆς Ὀργανώσεως, ἔκρινε περιττό νά τό εἰσαγάγῃ ἀπ' εὐθείας καί νά τό θέσῃ σέ ἐφαρμογή ἀμέσως, προτίμησε τή διαδικασία νά τό θέσῃ σέ ψηφοφορία τῶν μελῶν. Τό ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε συντριπτικό κυριολεκτικά γιά τόν ἀρχηγό τῆς Έσπεράντο. Ψήφισαν συνολικά 264 έν ὄλω μέλη καί ἀπ' αὐτά τά 157 έναντίον ὀποιασδήποτε τροποποιήσεως τοῦ ἰσχύοντος τότε συστήματος ένῶ τά 107 δέχτηκαν τό προτεινόμενο ἀπτόν ἀρχηγό σχέδιο μέ τίς τροποποιήσεις. Ο Δρ Ζάμενχωφ εἶχε γελαστεῖ στίς προβλέψεις του καί οἱ τροποποιήσεις ματαιώθηκαν ὀριστικά. Ο Ίδιος δέν παρέλειψε νά ἐμφράσῃ τήν πικρία του γιά τό ἀποτέλεσμα καί σέ ἓνα ἄρθρο του πού δημοσιεύτηκε στό ὑπ' ἀριθ. II φύλλο τοῦ Περιοδικοῦ "ΕΣΠΕΡΑΝΤΙΣΤΟ", τοῦ μηνός Νοεμβρίου 1894, στή σελίδα 162 χαρακτήριζε σάν βαρῦ σφάλμα τήν ἀπόρριψι τῶν τροποποιήσεων πού καταδίκαζαν τήν Έσπεράντο νά μείνῃ ἰσόβια στή λανθασμένη κατάσταση, ἐξέφραζε μάλιστα τήν ἐλπίδα πώς κάποτε θά βρίσκονταν κάποιος πού θά προέβαινε στίς ένδεδειγμένες βελτιώσεις.

Ἡ πρόβλεψι τοῦ Δρ Ζάμενχωφ βρῆκε τήν ἐπαλήθευσί της ὅταν τό έτος 1901 συνεστήθη μιὰ Διεθνῆς Έπιτροπή ἢ INTERNACIONA DELEGITARO, ὅπως ὀνομάστηκε, μέ τήν έντολή νά μελετήσῃ τό ζήτημα

της επεξεργασίας μιας Διεθνούς Βοηθητικής Γλώσσας, απλής και εύκολης, προσιτής σε κάθε μορφωτική στάθμη και να υποβέλη τις προτάσεις και τά πορίσματα της εν καιρώ. Η Επιτροπή εργάστηκε κοπιώδεια για μία εξαετία και έθεσε τελικά τά πορίσματα προς τό Συμβούλιο του Παγκοσμίου Γλωσσολογικού Συνεδρίου πού συνήλθε στό Παρίσι τό έτος 1907 και τό όποιο άφοϋ έλαβε γνώσι τών πορισμάτων της INTERNACIONA DELEGITARO, μελέτησε τό πρόβλημα από κάθε πλευρά και κατέληξε μέν ύπέρ της άπόφews να υλοθετηθῆ, κατ' αρχήν, ή 'Εσπεράντο, σάν τό τό πιο ένδοδειγμένο γλωσσικό σύστημα μιας κοινής διεθνούς γλώσσας, αλλά μέ την έπιφύλαξι να γίνουν δεκτές οι έπιβαλλόμενες και έγκριθεΐσες από τό Διεθνές Συνέδριο τροποποιήσεις. Τό Διοικητικό Συμβούλιο της 'Εσπεράντο άφοϋ έλαβε γνώσι τών άπόφews του Διεθνούς Συνεδρίου άπέριψε, για άλλη μια φορά, τις προτάσεις και δήλωσε πως θά συνέχιζε τό έργο του, όπως άπ' αρχής είχε χαραχθῆ. 'Αλλά και τό Διεθνές Συνέδριο, από της πλευράς του, προχώρησε στις παρμένες αποφάσεις του, έκαμε όλες τις τροποποιήσεις πού θεωρούσε αναγκαΐες και στό νέο γλωσσικό Διεθνές Βοηθητικό 'Ιδίωμα έδωσε τό όνομα "IDO" πού προέρχεται άπ' τό λατινικό "IDEM" και σημαίνει "Ίδιος". Έτσι είχε γεννηθῆ τό νέο γλωσσικό σύστημα της IDO πού μέ τῆ διδασκαλία και τῆν εκμάθησί του θά ασχοληθῆ ή μέθοδος αυτή. Διευκρινίζεται πάντως ότι ή IDO είναι έργο ομαδικής προσπάθειας και βαθειάς μελέτης γλωσσολόγων και έπιστημόνων της έποχής μεγάλου κύρους, διακρίνεται για τῆν απλότητα και εύκολια πού προσφέρει στόν ασχολούμενο μέ τῆν εκμάθησί της, δέν έχει άνωμαλίες και εξαιρέσεις στη γραφή και τῆν προφορά, πληροΐ κάθε ανάγκη εκφράσεως οποιασδήποτε έπιστήμης, είναι απολύτως εύηχος, ομοιάζουσα προς τῆ μουσικότητα της 'Ιταλικής γλώσσας, τό λεξιλόγιό της έχει σάν βάσι τό έλληνολατινικό, ή Γραμματική της είναι επίσης απλουστάτη μέ έννέα μόνο βασικούς κανόνες κλπ. 'Ακόμη ή IDO ακολουθώντας τόν κανόνα της εξέλιξεως συνέστησε ταυτόχρονα τῆν 'Ακαδημία της, τῆν IDO AKADEMIO, ή όποια παρακολουθεΐ άγρυπνα τῆν πορεία της γλώσσας και κατά τις ενάστοτε παρουσιαζόμενες γλωσσικές ανάγκες προβαίνει στη διορθωσι ή τῆ συμπλήρωσι τυχόν έλλείψεως εάν και όταν παρουσιαστοϋν. Προς έννημέρωσι άκόμη τών 'Ελλήνων φίλων της IDO γίνεται γνωστό ότι στην επεξεργασία του σχεδίου της IDO, στην

ἀρμοδία Ἐπιτροπή πήρε μέρος καί ἡ χώρα μας μέ ἐμπρόσωπό της τόν ἀείμνηστο σοφό Καθηγητή καί Πρύτανη τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν
Σ Π Υ Ρ Ο Λ Α Μ Π Ρ Ο .

Πρός μέλζονα ἐνημέρωσι τῶν Ἑλλήνων σπουδαστῶν τῆς Διεθοῦς Βοηθητικῆς Γλώσσας IDO δηλώνεται ἐδῶ ὅτι τά βασιικά στοιχεῖα γιά τή συγγραφή τῆς μεθόδου αὐτῆς εἶναι περμένα ἀπ'τίς ἐγκριμένες ἐκδόσεις διδαντικῶν βιβλίων τῆς IDO καί πιό συγκεκριμένα τοῦ Ἀναγνωστικοῦ "INTERNACIONA DOCOLIBRO DI LA MONDOLINGUO IDO" τοῦ ALBERT NOETZLI, καθῶς καί τῆς "KOMPLETA GRAMATIKO DETALOZA DI LA LINGUO INTERNACIONA IDO" τοῦ καθηγητή L. DE BEAUFRONT, Προέδρου τῆς Γαλλικῆς Ἰντιστιτικῆς Ἐταιρίας, τοῦς ὁποιοὺς καί εὐχαριστῶ γιά τή βοήθεια.

Τερματίζοντας τόν πρόλογο τοῦτο, σάν μιὰ ἀπαραίτητη ἐνημέρωσι ἀλλά καί εἰσαγωγή στή σπουδή τῆς γλώσσας κρῖνω ὀρθό νά δώσω καί ἓνα μικρό ἀπόσπασμα κειμένου τόσο στήν Ἑσπεράντο ὅσο καί στήν IDO ὥστε νά μπορέση ὁ σπουδαστής, κάνοντας τή σύγκρισι μέ μιὰ πρώτη ματιά, νέ ἐκτιμήση τό βάρος τῆς ὀρθότητος σκέψεως τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης μερίδας γιά τά δύο γλωσσικά συστήματα γιά νά μπορέση νά βγάλη τέ συμπεράσματα του.-

Παρακάτω τό ἴδιο κείμενο στήν Ἑσπεράντο καί τήν IDO:-

Ε Σ Π Ε Ρ Α Ν Τ Ο

I D O

LA FAMEGA NATURBELEÇO DE SVISUJO, LA PURECO DE GIA KLIMATO, KAJ MULTAJ ALIAJ PREFERINDAĴOJ FARIGIS EL TIU CI LANDO EDENON POR GETURISTOJ KAJ GERE SANIGBEZONULOJ, SVISUJO PREZENTAS ANKAU GRANDAN INTERESON AL TIU KIN PRONUNDIGAS EN GIAJN TRĒDICIAN KAJ DIVERS SPĒCAJN MOROJN KAJ KUTUMOJN KIU VIZITAS GIAJN UNIVERSITATOJN KAJ ALIAJN ELERINGIS STITUCIOJN,-

LA FAMOZA NATURBELESO DI SUISIA, LA PURESO DI LUA KLIMATO E MULTI ALTRA AVANTAJI FACIS EK TA LANDO EDENO POR TURISTI E KONVALECANTI, SUISIA PRIZENTAS ANKE GRAND INTERESO A TA QUA SERIOZE OKUPAS SU PRI LUA TRADICIONAL E DIVERSA MORI E KUSTOMI QUA VIZITAS LUA UNIVEPSITATI ED ALTRA EDUKAL INSTITUTI.-

Μετάφρασι τοῦ παράπανω κειμένου στήν Ἑλληνική ἔχει ὡς ἑξῆς:-

" Ἡ περίφημη φυσική ὀμορφιά τῆς Ἑλβετίας, ἡ καθαρότητα τοῦ κλίματός της, καί πολλά ἄλλα πλεονεκτήματα κάμουν τή χώρα αὐτή Παράδεισο γιά τοὺς τουρίστες καί τοὺς ἀναρρωνύοντες. Ἡ Ἑλβετία παρουσιάζει ἐπίσης μεγάλο ἐνδιαφέρον σ' ἐκείνους πού ἀσχολοῦνται σοβαρά γιά τίς παραδόσεις καί τὰ διάφορα ἥθη καί ἔθιμα, ἐκείνους πού ἐπισκέπτονται τὰ Πανεπιστήμια καί τὰ ἄλλα ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα.- "

Σκοπός τῆς IDO δέν εἶναι νά ἀντικαταστήσῃ τίς ἐθνικές γλώσσες ἀλλά νά προσφέρῃ μιὰ "ΔΙΕΘΝΗ ΒΟΗΘΗΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ" στίς διεθνεῖς σχέσεις καί τίς ἐπικοινωνίες μεταξύ τῶν λαῶν ὅλου τοῦ Κόσμου καί σάν τέτοια πρέπει νά εἶναι εὐκόλη, νοητή, εὔηχη καί πρό παντός προσιτή γιά τό μεγαλύτερο δυνατό ἀριθμό ἀνθρώπων.-

Ἰούνιος, 1973.

Ε. Μ. Ἀθανασόπουλος

- Μ Ε Ρ Ο Σ Π Ρ Ω Τ Ο -

Β Α Σ Ι Κ Α Σ Τ Ο Ι Χ Ε Ι Α Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ι Κ Η Σ

Τ Η Σ " Ι Δ Ο "

1.- Τό αλφάβητο:-

Τό αλφάβητο τῆς IDO περιλαμβάνει 26 γράμματα.

Ἄπ'αὐτά τά 5 εἶναι φωνήεντα καί τά 21 σύμφωνα.

Τά φωνήεντα εἶναι:- A, E, I, O, καί U (οὔ).

"Όλα προφέρονται εὐκρινῶς καί δέν ὑπάρχει περίπτωση ἀφώνου φωνήεντος, ὅπως στίς διάφορες ἐθνικῆς γλωσσες. -

Τά σύμφωνα εἶναι:- B (μπέ), C (τσέ), D (ντέ), F (φέ), G (γιέ), H (χέ), J (τζέ), K (κέ), L (λέ), M (μέ), N (νέ), P (πέ), Q (κβέ, πάντα μέ τή συνοδεία τοῦ φωνήεντος U), R (ρέ), S (σέ), T (τέ), V καί W (βέ), X (ξέ), Y (γιέ) καί Z (ζέ),- "Όλα τά σύμφωνα προφέρονται πάντοτε ὁμοιόμορφα, χωρίς ἐξαιρέσι. Εἰδικά τό σύμφωνο C προφέρεται πάντοτε σάν TSE, πρό ὅποιουδήποτε φωνήεντος ἢ συμφώνου. Τό G προφέρεται πάντα σάν GKE, ἐπίσης πρό ὅποιουδήποτε φωνήεντος ἢ συμφώνου, χωρίς ἐξαιρέσι. Τό H σάν τό ἑλληνικό XI, κάπως πιά ἑλαφρό καί οὐδέποτε σάν τό ἄφωνο Γαλλικό H ("ΛΣ). Τό J πάντοτε σάν τό TZE. (Τζένιος). Τό S πάντοτε σάν τό ἑλληνικό σῖγμα, εἴτε βρίσκεται μεταξύ δύο φωνηέντων εἴτε ὄχι, ὅπως τοῦτο συμβαίνει στή Γαλλική. Τό Y πάντοτε σάν FIE (γελῶ), καί εἶναι σύμφωνο. Τό Q σάν κβέ, τό βῆτα ἑλαφρό μόλις νά ἀκούεται. Στήν IDO δέν ὑπάρχουν περιπτώσεις μέ διπλά σύμφωνα ἢ διαφορετικά τονιζόμενα κατά περίπτωσι,-

2.- Οἱ ἀριθμοί εἶναι:-

UN (οὔν), DU (ντοῦ), TRI (τρί), QUAR (κβάρ), KIN (κίν), SIS (σίς), SEP (σέπ), OK (ὄκ), NON (νόν), DEK (ντέκ). DEK-E-UN (ντέκ-ε-οὔν) I1, DEK-E-DU (ντέκ-ε-ντοῦ) I2, DEK-E-TRI (ντέκ-ε-τρί) I3, DEK-E-QUAR (ντέκ-ε-κβάρ) I4, DEK-E-KIN (ντέκ-ε-κίν) I5, DEK-E-SIS (ντέκ-ε-σίς) I6, DEK-E-SEP (ντέκ-ε-σέπ) I7, DEK-E-OK (ντέκ-ε-ὄκ) I8, DEK-E-NON (ντέκ-ε-νόν) I9, DU-A-DEK (ντοῦ-ἄ-ντέκ) 20, DU-A-DEK-E-UN (ντοῦ-ἄ-ντέκ-ε-οὔν) 21, DU-A-DEK-E-DU (ντοῦ-ἄ-ντέκ-ε-ντοῦ)

ἔ-ντοῦ) 22, κλπ. TRI-A-DEK (τρί-ἄ-ντέν) 30, QUARADEK (κβάρ-ἄ-ντέν) 40, KINADEK 50, SISADEK 60, SEPADEK 70, OKADEK 80, NONADEK 90, CENT (τσέντ) 100, DU-A-CENT 200, TRIACENT 300, QUARACENT 400, KINACENT 500, κλπ. "Ἐτσι στοὺς ἀριθμοὺς πέραν τοῦ 10 προστίθεται τὸ σημεῖο τῆς προσθέσεως "E" γιὰ τὶς μονάδες καὶ μέχρι τὸν ἀριθμὸ 19. Δηλαδή μετρᾶμε DEK-E-UN (δέκα-σύν-ἕνα), DEK-E-DU (δέκα-σύν-δύο) κ. ο. κ. Πέραν τοῦ ἀριθμοῦ εἴκοσι προστίθεται τὸ σημεῖο τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, ἦτοι DU-A-DEK (δύο-ἐπὶ-δέκα) 20, TRI-A-DEK (τρία-ἐπὶ-δέκα) 30, κλπ. Τοῦτο συνεχίζεται σὲ ὄλους τοὺς ὑπόλοιπους ἀριθμοὺς. Τὸ χίλια (1.000) MIL, DU-A-MIL 2.000, κλπ τὸ ἑκατομμύριο MILIONO, κλπ. Νά καὶ μερικοὶ γιὰ παράδειγμα:- Ὁ ἀριθμὸς 495 θά γραφῆ ὀλογράφως QUARACENTNONADEKEKIN (κβάρ-ἄ-τσέντ-νόν-ἄ-ντέν-ἔ-κίν) ἦτοι 4 X 100 - 9 X 10 σύν πέντε. Ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἔτους πού περνᾶμε θά γραφῆ "MILNONACENTSEPADEKETRI" (Μίλνόνατσέντσέπαντέκετρι).-

3.- Τονισμός τῶν λέξεων:-

Στὴν IDO ὅλες οἱ λέξεις τονίζονται στὴν παραλήγουσα χωρὶς ἐξαίρεσι. Μόνο τὸ ἀπαρέμφατο σ' ἄλους τοὺς χρόνους τονίζεται στὴ λήγουσα. Στὴν περίπτωσι ὅμως πού πρὶν τὴν κατάληξι τῆς λέξεως ὑπάρχουν τὰ φωνήεντα "I" καὶ "U", τότε τὰ δύο μαζύ φωνήεντα ἀποτελοῦν μιὰ δίφθογγο ὅποτε θεωροῦνται σάν μιὰ συλλαβὴ καὶ ὁ τονισμὸς τῆς λέξεως δέν ἀλλάζει. π.χ. στὴ λέξι PATRIO (πατρίδα) προφέρεται σάν "Πάτριο" διότι τὰ δύο φωνήεντα ἀποτελοῦν δίφθογγο καὶ ἡ λέξι παραμένει δισύλλαβη.-

4.- Οἱ μέρες τῆς ἐβδομάδας εἶναι:-

LUNDIO (λούντιο) Δευτέρα, MARDIO (μάρντιο) Τρίτη, MERKURDIO (Μερκούρντιο) Τετάρτη, JOVDIO (τζόβντιο) Πέμπτη, VENERDIO (βενέρντιο) Παρασκευή, SATURDIO (Σατούρντιο) Σάββατο, SUNDIO (Σούντιο) Κυριακή.-

5.- Τὰ ὀνόματα τῶν μηνῶν εἶναι:-

JANUARO (Τζανουάρο) Ἰανουάριος, FEBRUARO (φέμπρουάρο) Φεβρουάριος, MARTO (Μάρτο) Μάρτιος, APRILO (Ἀπρίλο) Ἀπρίλιος, MAYO (Μάγιο) Μάιος, JUNIO (τζούνιο) Ἰούνιος, JULIO (τζούλιο) Ἰούλιος, AGOSTO (ἀγκόστο) Αὐγουστος, SEPTEMBRO (σεπτέμπρο) Σεπτέμβριος,

OKTOBRO (οκτώμπρο), 'Οκτώβριος, NOVEMBRO (νοβέμπρο) Νοέμβριος,
καί DECEMBRO (ντετσέμπρο) Δεκέμβριος,-

6.- Τό άρθρο:-

Στήν IDO ένα μόνο άρθρο όριστικό υπάρχει τό LA, γιά όλα τά γένη καί τους αριθμούς. π.χ. LA DOMO (τό σπίτι), Πληθυντικός LA DOMI (τά σπίτια); χωρίς διάκρισι γένους. LA HOMO, ό άνθρωπος, άδιάφορο άν είναι άνδρας ή γυναίκα. Πληθυντικός LA HOMI, οι άνθρωποι, Η διάκρισι τού γένους, όταν συντρέχει τέτοια περίπτωσι, τό μέν άρθρο παραμένει άμετάβλητο, προστίθεται όμως είδική συλλαβή στό τέλος τής ρίζας, όπως θά τό δούμε στό σχετικό κεφάλαιο. Είδικά όταν στή φράσι δέν υπάρχει άλλη λέξι πού νά φανερώνη τόν πληθυντικό αριθμό τότε γίνεται χρῆσι τού άρθρου "LE". π.χ. LE BONAPARTE, οι Μποναπάρται, LE A, LE I, κλπ μόνο τότε γίνεται χρῆσι τού "LE" γιά τήν είδική περίπτωσι.

'Αόριστο άρθρο στήν IDO δέν υπάρχει.-

7.- Ούσιαστικά:-

Στήν IDO όλα τά ούσιαστικά όνόματα, συγκεκριμένα ή άφηρημένα, λήγουν στόν ενικό αριθμό σέ " O " καί στόν πληθυντικό σέ " I ". π.χ. LA LETRO; τό γράμμα, πληθυντικός LA LETRI; τά γράμματα, LA LIBRO, τό βιβλίο, LA LIBRI, τά βιβλία. Όταν δέν συνοδεύονται από όριστικό άρθρο είναι άόριστα, LETRO ή LIBRO γράμμα ή βιβλίο οποιοδήποτε μή καθοριζόμενο. Κατα τήν όμιλία ή τή γραφή καί χέριν εύφωνίας επιτρέπεται, χωρίς τούτο νά είναι υποχρεωτικό, ή έπιθλιψι τού τελικοϋ φωνήεντος τού άρθρου "LA", όποτε τούτο γράφεται L' (μέ άπόστροφο). ή καί χωρίς άπόστροφο. Μόνο στήν περίπτωσι πού μετά τό άρθρο ακολουθεϊ λέξι πού αρχίζει από γράμμα "H" τότε τό άλφα τού άρθρου δέν έπιθλιβεται γιά νά παραμείνη τό "H" ήχηρό. π.χ. LA HOMO, (λά χόμο), 'άνθρωπος, καί ποτέ L'HOMO. Επίσης τό "A" τού άρθρου δέν έπιθλιβεται στήν περίπτωσι πιθανής παρερμηνείας όπως π.χ. στή λέξι L'AFERO, ή υπόθεσι, καί στή λέξι LA FERRO, τό σίδηρο, τότε ή πρώτη θά γραφή LA AFERO άτόφια.

"Όταν πρόκειται γιά τή χρῆσι των ούσιαστικων στή Γενική πτώσι μεταχειριζόμαστε τήν πρόθεσι "DI" καί τό άρθρο "LA". π.χ. LA HOMO ό άνθρωπος, DI LA HOMO, τού ανθρώπου. Γιά τήν αίτιατική πτώσι

πάλι τό ἄρθρο "LA" μέ τήν πρόθεσι "A" (εἰς). LA HOMO, A LA HOMO, ὁ ἄνθρωπος, στόν ἄνθρωπο.-

8.- Κύρια ὀνόματα:-

Ἡ IDO, σάν διεθνῆς γλῶσσα καί μή ἀνήκουσα σέ κανένα ἔθνος, θεωρεῖ τά κύρια ὀνόματα τελεῶς ξένα πρός αὐτή, παραμένει οὐδέ- τέρα στή γραφή, τόν τονισμό καί τήν ὀρθογραφία, συνεπῶς τά γράφει καί τά προφέρει ὅπως καί στή γλῶσσα πού ἀνήκουν. Μόνο στήν περι- τῶσι πού χρειάζεται ἀλλαγὴ κανενός γράμματος χωρίς νά θίγεται ἡ προφορά του, τότε μόνο ἐπιτρέπεται ἡ ἀλλαγή. π.χ. CAESAR, GOETHE, CICERO, SOKRATES, DEMOSTHENES, PYTHAGORAS, PHRYNE, SHAKESPEARE κλπ. Προκειμένου γιά τά ὀνόματα τῆς Γραφῆς χρησιμοποιεῖται τό γράμμα "I" ἀντί τοῦ "J" π.χ. IERUSALEM, IUDAS, BENIAMIN κλπ.

Τά ὀνόματα τῶν διαφόρων Ἠπειρῶν καί χωρῶν διατηροῦν ἐπίσης τή λατινική τους γραφή ὅπως:- EUROPA, AFRICA, AZIA, OCEANIA, ANGLIA, BELGIA, DANIA, GREKIA κλπ. Τά ὀνόματα τῶν κατοικιῶν τῶν διαφόρων χωρῶν σχηματίζονται μέ τήν προσθήκη τῆς συλλαβῆς "AN" στό τέλος τῆς ρίζας:- EUROPAANO, ITALIAANO, GREKIANO κλπ.

9.- Ἐπίθετα:- Ἡ κατάληξι τῶν ἐπιθέτων στήν IDO εἶναι τό "A", παραμένουν δέ αὐτά ἀμετάβλητα στόν ἐνικό καί τόν πληθυντικό καί δέν συνοδεύουν τό οὐσιαστικό, κατ'ἀριθμό καί πτῶσι, ὅπως τοῦτο γίνεται στήν Ἑσπεράντο, χωρίς κανένα ἀποχρῶντα λόγο, παρά μόνο τήν προσθήκη μιᾶς πλεονάζουσας δυσκολίας στήν ἐμμάθησι καί τήν προφορά. Ζωντανό παράδειγμα τοῦ ἄσκοπου τοῦτου κανόνα τῆς Ἑσπεράντο ἡ Ἀγγλική γλῶσσα ὅπου ἐπίσης τό ἐπίθετο μένει ἀμετάβλητο σ' ὄλους τοὺς χρόνους καί δέν συνοδεύει τό οὐσιαστικό στό ὅποιο ἀναφέρεται. π.χ. LA BONA PATRO, ὁ καλός πατέρας, πληθυντικός LA BONA PATRI, οἱ καλοί πατέρες.

Κατά τήν ὀμιλία ἢ τή γραφή ἐπιτρέπεται ἡ ἔκθλιφι τῆς κατάλη- φεως "A" τῶν ἐπιθέτων ἐφ' ὅσον δέν προοῦπτει θέμα εὐφωνίας ἢ καί παρεξηγήσεως, ἢ καί μεταφοῶς τοῦ τονισμοῦ τοῦ ἐπιθέτου. Ἰδιαί- τερα διά τά ἐπίθετα πού λήγουν εἰς "AL" ἡ ἔκθλιφι σχεδόν πάντοτε ἐπιβάλλεται. π.χ. KORDIAL SALUTO, ἐγκάρδιοσχαιρετισμό, AMIKAL AGO φιλική ἐνέργεια κλπ.

12.- Κτητικά επίθετα και αντωνυμίες:-

MEA	ιδικός μου	NIA	ιδικός μας
TUA	ιδικός σου	VIA	" σας
VUA	" " (εύγεν)	LIA	" των (χωρίς γένος)
LUA	ιδικός του	ILIA	" " (άρσεν)
ILUA	" " (άρσεν)	ELIA	ιδική των (θηλ)
ELUA	ιδική της (θηλ)	OLIA	ιδικό των (ούδέτ)
QLUA	ιδικό του (ούδέτ)	SUA	ιδικός του (του έαυτου του)

Οι κτητικές αντωνυμίες είναι όμοιες μέ τά κτητικά επίθετα μέ μόνη τή διαφορά στόν πληθυντικό παίρνουν τήν κατάληξι τών ούσιαστικῶν "I". π.χ. MEA, TUA, VUA, LUA (στόν ένικό) και MEI, TUI, VUI, LUI στόν πληθυντικό,-

13.- Δεικτικά επίθετα και αντωνυμίες:-

Δεικτικά επίθετα είναι:- "ICA" ή και άπλως "CA", τούτος, για τά κοντινά και "ITA" ή άπλως "TA", εκείνος, για τά μακρυνότερα. π.χ. ME HAVAS ICA LIBRO, έχω τούτο τό βιβλίο. ME HAVAS ITA LIBRO, έχω εκείνο τό βιβλίο. Οι κτητικές αντωνυμίες, όπως και οι δεικτικές είναι όμοιες προς τά αντίστοιχα δεικτικά επίθετα μέ τή διαφορά πως κι' αυτές στόν πληθυντικό παίρνουν τήν κατάληξι "I" τών ούσιαστικῶν. επίσης προκειμένου νά γίνη διάκρισι γένους στό τρίτο πρόσωπο του ένικου θά ποῦμε "ILCA" για τό άρσενικό, ELCA για τό θηλυκό και "OLCA" για τό ούδέτερο. Στόν πληθυντικό "ILCI", "ELCI" "OLCI" για τά κοντινά και "ILTI", ELTI, "OLTI" για τά μακρυνότερα.

14.- Αναφορικές και έρωτηματικές αντωνυμίες και επίθετα:-

Έρωτηματικά είναι:- QUA ποῖος; αναφορικό ό όποῖος.
QUI ποῖοι; " όί όποῖοι (πληθ).
QUO ποῖο; " τό όποῖο, για πρόσωπα και πράγματα.

π.χ. ME VIDIS POVRA OLDULO, QUA DEMANDIS DE ME ALMONO, είδα φτωχό γέροντα ό όποῖος ζήτησε από μένα έλεημοσύνη. TO QUO EVENTAS DEZOLAS ME, εκείνο τό όποῖο συμβαίνει μέ θλίβει.

Τό QUA σάν έρωτηματικό επίθετο παραμένει άμετάβλητο στόν ένικό και τόν πληθυντικό, όπως και όλα τά επίθετα. π.χ. QUA HOMO VENIS; ποῖος άνθρωπος ήλθε; και QUA HO I VENIS, ποῖοι άνθρωποι ήλθαν;

Τό QUA ἢ τό QUO ὅταν στήν πρότασι ἔχουν τή θέσι κατηγορουμένου καί προηγούνται τοῦ ὑποκειμένου τότε παίρνουν τό εὐφώνιο "N" στήν κατάληξι πρός πρόληψι συγχήσεως. π.χ. QUAN VU VIDIS; ποῖόν εἶδατε; Καί ὡς ἀναφορικά LA HOMO QUAN ME VIDAS, ὁ ἄνθρωπος τόν ὁποῖο βλέπω.-

15.- Ἄοριστα ἐπίθετα καί ἄντωνυμίες:-

Ἄοριστα ἐπίθετα-ἄντωνυμίες εἶναι:- ULA ὁποῖος, NULA οὐδεῖς, IRGA ἕκαστος, ALTRA ἄλλος, KELKA κάποιος, μερικοί, SINGLA μόνος, OMNA ὅλοι, MULTA πλεῖστοι, POKA ὀλίγοι, PLURA περισσότεροι, TANTA τόσοι, QUANTA ὅποσοι, CETERA ὑπόλοιποι, IPSA ἴδιος κλπ.

Τά παραπάνω σάν ἄντωνυμίες στόν πληθυντικό, κατά τό γενικό κανόνα, παίρνουν τήν κατάληξι "I" ὅπως καί τά οὐσιαστικά.

Ἐάν ἀπό τά ἄοριστα ἐπίθετα ἀλλάξουμε τήν κατάληξι "A" μέ τήν κατάληξι τῶν ἐπιρρημάτων "E" τότε κινῶνται τροπικά ἢ καί ποσοτικά ἐπιρρήματα κατά περίπτωσι.-

16.- Ρήματα:-

Δύο εἴδη ρήματα ὑπάρχουν στήν IDO, τά μεταβατικά (TRANSITIVI) καί τά ἀμετάβατα (NETRANSITIVI).

Μεταβατικά ρήματα εἶναι ὅσα δέχονται ἀντικείμενο ἢ κατηγορούμενο, ὁπότε κλίνονται τόσο στήν ἐνεργητική ὅσο καί στήν παθητική φωνή, ἐνῶ τά ἀμετάβατα κλίνονται μόνο στήν ἐνεργητική φωνή.

Στήν IDO δέν ὑπάρχουν ἀνωμαλίες ρημάτων, ὅπως στίς ἐθνικές γλώσσες γενικά, κλίνονται δέ σέ ὅλους τοὺς χρόνους μέ τήν προσθήκη τῆς χαρακτηριστικῆς κατάληξεως στή ρίζα τῆς λέξεως, ὅπως θά δοῦμε στά ἀκόλουθα παραδείγματα:-

Ἡ κατάληξι τῶν ρημάτων στήν ὀριστική τοῦ ἐνεστώτα εἶναι, "AS".

" " " " " τοῦ ἄορίστου εἶναι, "IS".

" " " " Μέλλοντα εἶναι, "OS".

" " " " KONDICIONALO (ὑποθετική) εἶναι "US".

π.χ. ME AMAS ἀγαπῶ, ME AMIS ἀγάπησα, ME AMOS θά ἀγαπήσω, ME AMUS θά ἀγαποῦσα.-

Σημειώσεις:- Ἡ KONDICIONALO (ὑποθετική) τῆς IDO ἀντιστοιχεῖ πρός τόν Μέλλοντα Διαρκῆ τῆς Ἑλληνικῆς.-

Δευτερεύοντες χρόνοι:- Οί δευτερεύοντες χρόνοι τῶν ρημάτων σχηματίζονται μέ τό βοηθητικό ρήμα "ESAR" (εἶναι) καί τή μετοχή τοῦ ἀορίστου "AMINTA" ἢ καί μέ τή χρῆσι τῆς συλλαβῆς "AB" πού προστίθεται στή ρίζα τοῦ ρήματος καί κλίνεται πλέον μονολεκτικῶς.

π.χ. Παρωχημένος ἀόριστος (δεύτερος) τοῦ "AMAR":- ME ESIS AMINTA καί μονολεκτικῶς " ME AMABIS", εἶχα ἀγαπηθῆ.

Παρωχημένος μέλλων:- ME ESOS AMINTA ἢ ME AMABOS. θά εἶχα ἀγαπηθῆ.

Παρωχ. KONDICIONALO:- ME ESUS AMINTA ἢ ME AMABUS, θά ἀγαπῆ-
μουνα.

Ὁ τύπος τῶν δευτερευόντων χρόνων μέ τήν προσθήκη τῆς συλλαβῆς "AB" συνήθως προτιμᾶται σάν συντομώτερος.-

Παθητικός τύπος τῶν ρημάτων:-

Ἡ παθητική φωνή τῶν ρημάτων σχηματίζεται εἴτε μέ τό βοηθητικό ρήμα "ESAR" (εἶναι) περιφραστικῶς σέ ὄλους τοὺς χρόνους καί τήν παθητική μετοχή ὁποιοῦδήποτε ρήματος, εἴτε μέ τό ἴδιο τό βοηθητικό ρήμα προστιθέμενὸ στό τέλος τῆς ρίζας, κατὰ μονολεκτικὸ τρόπο.

π.χ. ME AMAS (τό ἐνεργητικὸ), ME AMESAS ἀγαπῶμαι (παθητικὸς μονολ. τύπος), ἢ καί περιφραστικῶς, ME ESAS AMATA (εἶμαι ἀγαπώμενος).

Ἐνεστώς:- ME AMESAS, TU ἢ VU AMESAS, LU AMESAS.

Πληθυντικός:- NI AMESAS, VI AMESAS, LI AMESAS.

Ἀόριστος:- ME AMESIS, TU AMESIS, LU AMESIS. (ἐνικός).

" Πληθ. NI AMESIS, VI AMESIS, LI AMESIS.

Μέλλων:- ME AMESOS, TU ἢ VU AMESOS, LU AMESOS.

Πληθ. NI AMESOS, VI AMESOS, LI AMESOS.

KONDICIONALO:- ME AMESUS, TU ἢ VU AMESUS, LU AMESUS.

Πληθ. NI AMESUS, VI AMESUS, LI AMESUS.

Προστακτική:- AMESEZ. Ἀπαρέμφατο:- AMESAR, AMESIR, AMESOR.

Μετοχή:- AMATA, AMITA, AMOTA.-

Ὁ περιφραστικὸς τύπος κλήσεως εἶναι:- ME ESAS AMATA, ME ESIS AMATA, ME ESOS AMATA, ME ESUS AMATA. Ἀπαρέμφατο:- ESAR AMATA, ESIR AMATA, ESOR AMATA.-

Οί βοηθητικοί χρόνοι:- Μέ τό βοηθητικό ρήμα καί τή μετοχή τοῦ ἀορίστου.-

Ρήματα αυτοπαθής:- Είναι όσα εκδηλώνουν κάποια ενέργεια ή όποια όμως επιστρέφει στό ίδιο τό υποκειμένο, κλίνονται δέ στό Α. και τό Β. πρόσωπο μέ τήν προσωπική άντωνυμία π.χ. ME LAVAS ME, πλύνομαι, TU LAVAS TU, πλύνεσαι, στόν ένικό και τόν πληθυντικό άριθμό, ένώ τά τρίτα πρόσωπα ένικοϋ και πληθυντικοϋ μέ τήν αυτοπαθή άντωνυμία "SU" π.χ. LU LAVAS SU, πλύνεται και LI LAVAS SU πλύνονται. Τό ίδιο ισχύει και για τούς ύπλολοιπους χρόνους.-

17.- Έπιρρήματα:- Έπάρχουν τριών ειδών έπιρρήματα στην IDO. Πρώτον:- Τά άπλά έπιρρήματα όπως είναι στην ίδια τή φύσι τους και δέν δέχονται κατάληξι ή άλλη προσθήκη. π.χ. TRE πολύ, PLU πλέον, OLIM άλλοτε, NUN τώρα, NUR μόνον. κλπ.

Δεύτερον:- Τά παράγωγα πού δέχονται τή χαρ ακτηριστική κατάληξι των έπιρρημάτων "E" π.χ. BONE καλώς, VERE άληθώς, KONCERNE άναφοριώς κλπ.

Τρίτο:- Τά σύνθετα πού παράγονται από προθέσεις, από πρωτότυπα έπιρρήματα, από επίθετα, από ούσιαστικά ή από ρήματα.

Έπιρρήματα πού παράγονται γενικά από επίθετα σημαίνουν τόν "τρόπο". Όσα παράγονται από ούσιαστικά εκφράζουν "χρόνο" "τρόπο", ή "τόπο". π.χ. JORNE ήμερησίως, DOME στό σπίτι (οίκοι), AERE άερικά, PEDE πεζά κλπ.

Όσον άφορᾷ τήν έννοια των έπιρρημάτων αυτά είναι:- Ποσοτικά (QUANTESO), Τοπικά (DI LOKO), ΚΑΤΑΦΑΤΙΚΑ (DI AFIRMO), Άρνητικά ή άμφιβολίας (DI NEGO) ή (DUBO) και τά Τροπικά (DI MANIERO).-

Ποσοτικά έπιρρήματα είναι:- PLU πλέον, MIN μεϊον, TAM τόσο, KAM όσο, MAXIM, MINIM, TRE, καθώς και τά PLUS, MINUS πού χρησιμοποιούνται στην άριθμητική.

Έπίσης τά SAT άριετά, TRO ύπερβολικά, KELKE κάπως, MULTE πλεϊστον, POKE ελάχιστα, TANTE τόσο, IRGE QUANTE όσαδηποτε κλπ.

Χρονικά έπιρρήματα:- KANDE όταν, ποτε, DUME κατά τό διάστημα, FINE επί τέλους, LORE όποτε κλπ. π.χ. LORE IL RIDAS LORE IL FLORAS, ποτε γελα και ποτε κλαίει.

Έπίσης τά:- NUN, OLIM, SEMPRE, SEQUE, FRUE, BALDE, TARDE, ERSTE, HIERE, MORGE, JUS, QUIK, JA, ANTEE, POSE κλπ Στην κατηγορία των χρονικών άνήκουν και τά ULTEMPE κάποτε, ULDIE κάποια μέρα, NULTEMPE ούδέποτε, KELKATEMPE κάμποσο καιρό, POKATEMPE σε λίγον

καιρό, LONGTEMPE μακρόχρονα, SAMTEMPE ταυτόχρονα, IRGETEMPE όπο-
τεδήποτε, UNFOYE άπαξ, DUFOYE δίς, PLURFOYE πλειστάκις, KELKAFUYE
κάποια φορά, MULTAFUYE πολλές φορές, OMNAFOYE κάθε φορά, OMNADIE
κάθε μέρα, OMNASEMANE κάθε βδομάδα, OMNAMONATE κάθε μήνα, OMNAYARE
κάθε χρόνο, OMNAJORNE κάθε πρωί, OMNANOKTE κάθε νύχτα, CADIE σήμερα,
SAMATINE σήμερα τό πρωί, CAVESPERE άπόψε βράδυ, CASEMANE τούτη τή
βδομάδα, CANOKTE άπόψε τή νύχτα, CAMONATE τούτο τό μήνα, CAYARE
έφέτος, PREHIERE προχθές, POSMORGE μεθαύριο, MATINEMORGE αύριο πρωί,
VESPERMORGE άυριο βράδυ, JORNE τή μέρα, NOKTE τή νύχτα, MATINE
πρωί, VESPERE τό βράδυ.- κλπ.

Τοπικά έπιρρήματα είναι::- UBE πού ή όπου, HIKE έδω, IBE έκει,
καί τά σύνθετα:- ULUBE, NULUBE, OMNUBE, OMNALOKE, IRGUBE, IRGALOKE,
ULTRUBE, ALTRALOKE, INTERNE, EXTERE, SUPRE, INFRE, AVANE, DOPE,
LATERE, DEXTRE, SINISTRE, PROXIME, FORE, CIRKUME κλπ.

Τροπικά έπιρρήματα είναι::- ANKE όμοίως, έξ έσου, π.χ. NI KONFESAS
ERORIR MA ANKE VU ERORIS, όμολογούμε ότι σφάλαμε αλλά και σεΐς
έσφάλατε. APENE, π.χ. LI APENE REGARDIS NI, μόλις μάς παρατήρησαν.
KOM, π.χ. KOM KRISTIANO ME DEVAS PARDONAR A MEA ENEMIKI QUALE
KRISTO PARDONIS AL SUI, σαν χριστιανός όφείλω να συγχωρω τους
έχθρούς μου όπως ό Χριστός συγχώρεσε τους δικούς του. MEM άκόμα,
π.χ. MEM SE ESAS NEPOSIBLA ME ARIVOS, άκόμα και εάν είναι αδύνατο
θά φθάσω. YA NA IDOU, ME YA FACIS TO NA, έγω πού τό έναμα. κλπ.

Επίσης τροπικά έπιρρήματα είναι και τά εξής:- ULE, NULE, IRGE,
ALTRE, CETERE, IPSE, SINGLE, PLURE, QUALE, TALE, IRGEQUALE, APARTE,
PARTIKULARE, PRIVATE, PRECIPUE, KUNE, KONTRE, ITERE, VOLUNTE
KONSENTE, PREFERE, MEMORE, KONSEQUE, SEGUNVOLE, KONTREVOLE,
AFRANKITE, RETROE κλπ.

Καταφατικά, άρνήσεως, ή άμφιβολίας έπιρρήματα είναι::- YES ναι,
NO όχι, π.χ. KAD VU EKIROS POSDIMBEZE; μήπως θά βγής μετά τό μεσημέρι;
NO, ME RESTOS HEME όχι, θά μείνω σπίτι. Επίσης τό "NE" μή, σαν
στερητικό και τό FORSAN έως κλπ.

18.- Προθέσεις::- Οι προθέσεις χρησιμοποιούνται στην IDO, όπως
και σε κάθε γλώσσα και παραμένουν άμετάβλητες. Η πρόθεσι "A" και
χάριν εύφωνίας "AD" πού σημαίνει "εις", χρησιμοποιείται για να
δείξη τό σκοπό τής ενεργείας, τόν τόπο πού κατευθύνεται, τόν
προορισμό ή τό πρόσωπο προς τό όποιο δίδεται κάτι ή στό όποιο

αναφέρεται. π.χ. ME IRAS A LA DOMO πηγαίνω στο σπίτι. ME SENDAS TO AD AMIKO στέλλω τούτο σε φίλο. ALONGE κατά μήκος, AN σημαίνει συνάφεια, υποστήριξι, π.χ. LU MARCHAS AN LA MARO περιπατεί παρά τή θάλασσα. (άκρογυαλιά). ANTE πρό, π.χ. DU MONATI ANTE NUN δύο μήνες πριν από τώρα. MEA PATRULO MORTIS ANTE TRI MONATI ο πατέρας μου πέθανε πριν από τρεις μήνες. APUD σημαίνει πλησίον, κοντά, π.χ. QUA STACAS APUD LA PORDO; Ποῦς στέκεται κοντά στην πόρτα; AVAN σημαίνει πρό (πρίν), σε τόπο ἢ θέσι, π.χ. QUA ESAS AVAN ME; Ποῦς εἶναι μπροστά από μένα; CHE σημαίνει παρά (πλησίον), π.χ. ME IRAS CHE MEA PATRULO, πηγαίνω κοντά στον πατέρα μου. ME LABORAS CHE MEA ONKLINO; ἐργάζομαι κοντά στη θεία μου. CIRKUM γύρω, μέ τήν ἔννοια τόπου, χρόνου, ἢ καί ποσότητας. π.χ. LA VETURO KURAS CIRKUM LA URBO, τό ἄμαξι τρέχει γύρω στήν πόλι. CIS σημαίνει παρά δῶ ἢ ἐπ' ἐδῶ. π.χ. VENEZ CIS LA HEGO, NI KONVERSOS PLU FACILE, ἔλα ἀπό δῶ ἀπό φράχτη θά μιλήσουμε πῶς ἔυκολα. DA σημαίνει ὑπό τινος, ἢ πού θά κάμη τήν ἐνέργεια, π.χ. LA POEMI DA VIKTOR HUGO, τά ποιήματα ὑπό Βικτώρ Οὐγκώ. DE σημαίνει ἀπό (τό σημεῖο παραγωγῆς, προελεύσεως, ἐξαρτήσεως ἢ ἐκκινήσεως) π.χ. MEA PATRULO ARIVIS DE PARIS ο πατέρας μου ἔφθασε ἀπό Παρίσι. ICA POVRA OLDULO MORTIS DE HUNGRO αὐτός ο φτωχός γέροντας πέθανε ἀπό πείνα. TO NE DEPENDAS DE ME αὐτό δέν ἐξαρτᾶται ἀπό μένα. LA URBO DESTRUKTESAS DE KATAKLISMO ἡ πόλι καταστρέφεται ἀπτόν κατακλισμό, ME SAVAS TO DE LONGE, τούτο τό γνωρίζω ἀπό μακροῦ. "Όταν θέλουμε νά μιλήσουμε γιά κάποιο ἀρχικό σημεῖο κάποιου περιστατικοῦ χρησιμοποιοῦμε τήν πρόθεσι DE μέ τήν κατάληξι "POS" (DEPOS) π.χ. LA JURNALO CESIS APARIGAR DEPOS LA UNESMA APRILU, ἡ ἐφημερίδα σταμάτησε νά βγαίνει ἀπτήν πρώτη Ἀπριλίου. Ἐπίσης ἡ πρόθεσι DE χρησιμοποιεῖται μέ τά οὐσιαστικά πού σημαίνουν μέτρο, ποσότητα, ἢ περιεχόμενο π.χ. UN METRO DE DRAPU ἕνα μέτρο ἀπό ὕφασμα. TASSO DE KAFEO φλυτζάνι ἀπό καφέ. Ἐπίσης ἡ πρόθεσι DE σημαίνει καί τίτλο εὐγενείας κλπ. Ἡ πρόθεσι "DI" σημαίνει τή γενική κτητική π.χ. LA LIBRO DI PETRUS τό βιβλίον τοῦ Πέτρου. DI QUA ESAS TA DOMO:, Τίνος εἶναι τό σπίτι ἐκεῖνο; DI MEA ONKLULO τοῦ θείου μου, "Όταν ἔχουμε ἀμφιβολίες γιά τή χρησιμοποίησι μιᾶς ἀπτις τρεῖς προθέσεις "DE", "DA" ἢ "DI" προτιμᾶται ἡ χρῆσι τῆς "DI" τῆς ὁποίας ἡ χρῆσι ἀκόμη κιάν. δέν εἶναι ἡ ὀρθότερη ὡς τόσο δέν ἀλλάζει τό νόημα τῆς φράσεως.

Ἡ πρόθεσι DOP σημαίνει μετά (σέ χρόνο) π.χ. IL ARIVIS DOP ME ἔφθασε μετά ἀπό μένα. Ἡ πρόθεσι "DUM" σημαίνει τή διάρκεια τοῦ χρόνου. π.χ. IL STACIS SUR UN PEDO DUM TRI MINUTI, στάθηκε στό ἕνα πόδι ἐπί τρία λεπτά. EL ESIS MALADA DUM SUA INFANTESO, ἦτο ἀσθενής (EL ἐμείνη) ἀπτήν παιδική της ἡλικία.

Ἄλλες προθέσεις εἶναι:- EK πού σημαίνει τήν ἔξοδο ἀπό κάπου ἢ τό ὑλικό ἀπό ὁποῖο εἶναι κατασκευασμένο. Ἡ πρόθεσι "EN" σημαίνει τό ἐσωτερικό τόπου ἢ τή διάρκεια χρόνου. EN KIN YARI σέ πέντε χρόνια. EN PRINTEMPO τήν ἄνοιξι. ERSTE σημαίνει πρίν ἀπό (μόλις) EXTER σημαίνει ἐντός (ἀπό ἔξω). FOR σημαίνει μακριά, τό ἀντίθετο τοῦ PROXIM κοντά. INTER στό μεταξύ. KONTRE κατά. KORAM ἐνώπιον. KUM μαζί. LOR κατά τή διάρκεια. MALGRE παρά (χωρίς ἐμπόδιο. PER διά (τό ὄργανο ἐνεργείας). PO πρός (τήν τιμή κόστους.) POR τό σκοπό ἢ τόν προορισμό. POS μετά (σέ χρόνο). PRI διά (περί τινος). PRO τήν αἰτία ἢ τήν ἀφορμή. PROXIM τό ἐγγύς σημεῖο. SEGUN σύμφωνα μέ... SEN ἄνευ, χωρίς. SUB ὑπό. SUPER ὑπεράνω. SUR ἐπί. TIL μέχρι. ULTRE ἄλλως πως, πλήν. VICE ἀντί. YE εἰς κλπ. -

19.- Σύνδεσμοι:- Κυριότεροι σύνδεσμοι εἶναι:- DO τότε, συνεπῶς. ED ἢ μόνο E καί. MA ἀλλά. NAM διότι. OR ἄρα. TAMEN ὅπωςδήποτε, ὡς τόσο. OD τό διαζευτικό ἢ. NEK οὔτε. KE ὅτι. SE ἔάν. SE NE ἔάν ὄχι. SE NUR ἔάν μόνο. ECEPTE SE ἐντός ἔάν. QUANKAM μολονότι. -

20.- Τακτικοί ἀριθμοί:- Οἱ τακτικοί ἀριθμοί στήν IDO σχηματίζονται μέ τήν προσθήκη τῆς συλλαβῆς "ESM" στή ρίζα τῆς λέξεως καί τήν κατάληξι "A" τοῦ ἐπιθέτου. π.χ. UNESMA πρῶτος. DUESMA δεῦτερος. TRIESMA τρίτος. QUARESMA τέταρτος. DEKESMA δέκατος. DEKEKINESMA δέκατος πέμπτος. CENTESMA ἑκατοστός. κ. ο. κ. Πάντως σέ ὁποιοδήποτε ἀριθμό σύνθετο μόνο ὁ τελευταῖος παίρνει τήν ἐνδεικτική κατάληξι "ESM". Ὄταν πρόκειται περί κλάσματος ἢ ὑποδιαίρεσεως τότε χρησιμοποιεῖται ἡ συλλαβή "IM", ὅπως LA CENTIMA τό ἑκατοστό, LA DUIMA τό μισό, LA QUARIMA τό τέταρτο κλπ. Ἀντιθέτως ὅταν πρόκειται περί πολλαπλασιασμοῦ τότε χρησιμοποιοῦμε τή συλλαβή "OPL", ὅπως DUOPLA διπλάσιος, TRIOPLA τριπλάσιος, κλπ. Προκειμένου νά ποῦμε τήν ὥρα τοῦ ρολοιοῦ μεταχειρίζομαστε τή λέξι KLOKO ἢ KLOKI, ὅπως DU KLOKI ὥρα δύο. DU KLOKI E DUIMO δύο ἢ ὥρα καί μισή. DU KLOKI DUADK ὥρα δύο καί εἴκοσι. Ὄταν ὁμως

πρόκειται για τήνώρα σαν μονάδα χρόνου τότε λέμε τήν "HORO",
ὅπως IL DEPARTIS POS DU HORI ἀνεχώρησε πρὶν ἀπὸ δύο ὥρες.
Τὰ σημεῖα τῆς ἀριθμητικῆς εἶναι:- PLUS σύν, γιὰ τήν πρόσθεσι,
MINUS πλὴν γιὰ τήν ἀφαίρεσι, PER ἐπί γιὰ τὸν πολλαπλασιασμό καὶ
SUR διὰ γιὰ τήν διαίρεσι.-

20,- "PREFIXI" καὶ "SUFFIXI":- Ἡ χρησιμοποίησι τῶν προσθέτων συλ-
λαβῶν τόσο στὴν ἀρχὴ τῶν λέξεων τῶν "PREFIXI" ὅσο καὶ στὸ τέλος
τῶν λέξεων τῶν συλλαβῶν "SUFFIXI", ὅπως καὶ στίς διάφορες ἐθνικῆς
γλώσσες, μεταβάλλουν τὸ νόημα τῆς ἀρχικῆς ρίζας τῶν λέξεων.
Συλλαβὲς προστιθέμενες στὴν ἀρχὴ τῶν λέξεων "PREFIXI" εἶναι:-

A R K I καὶ σημαίνει τὸν ἀνώτερο βαθμὸ ὅπως ARKIDUKO ἀρχιδούκας.
B O σημαίνει τὴ συγγένεια ἐξ ἀγχιστείας. BOPATRULO πεθερός.
D E S τὴν ἀντίθεσι, DESEPERO ἀπελπισία.
D I S σκορπίζω, DISSEMAR σκορπίζω, σπαίρω.
E X τὸν τέως, EXMINISTRO τέως ὑπουργός.
G E τὰ δύο μαζύ GEFRATI τὰ ἀδελφία (ἀδελφός ἀδελφή).
M I τὸ μισό, MIKLOZITA μισόκλειστος.
M I S κατὰ λάθος, MISDUKTAR ὁδηγῶ λανθασμένα.
N E ἄρνησι, στέρησι, NEUTILA ἀνώφελος, ἄχρηστος.
P A R πέρα γιὰ πέρα, PARLEKTAR διαβάζω μέχρι τέλους.
P A R A προστατευτικὸ, PARAVENTO παραβάν.
P R E πρὸ (ἀπὸ πρὶν) PREDICAR προλέγω.
R E T R O πίσω ἐπιστροφή, RETROIRAR τὸ ἐπανέρχεσθαι.
R I ἐπανάληψι, RIDICAR ξαναλέγω.
S E N στερητικὸ, SENARMA ἄοπλος. κλπ.

21.- Συλλαβὲς στὸ τέλος τῆς ρίζας τῶν λέξεων "SUFFIXI" εἶναι:-

A C H ὑποτιμητικὸ, POPULACHO λαοτζίκος.
AD παράτασι ἢ συχνότητα DANSADO παρατεταμένος χορός.
A J σύνθεσι ἀπὸ κάτω LANAJO μάλλινο, RESULTAJO ἀποτέλεσμα.
A L σχετικὸ πρὸς κάτω NACIONALA ἐθνικός.
AN μέλος τινος SENATANO γερουσιαστής.
A R σύλλογὴ εἴδους τινος VAZARO πιατινά.
A . R . I τὸν προσφέροντα ὑπηρεσίας LEGACARIO συμβολαιογράφος.

- A T R τόν παραγόμενο από... SPONZATRA από σπόγγο.
E τόν έχοντα τό χρώμα TIGREA παρδαλός.
E B L τόν δυνάμενο νά... VIDEBLA τόν όρατό.
E D τόν περιέχοντα κάτω... BOKEDO μπουκιά.
E G μεγεθυντικό BELEGA περίφημος, ώραιότατος.
E M γεμάτος από... VENJEMA έκδικητικός.
E N D τόν όφειλόμενο RESPEKTENDA τόν σεβάσιμο.
E R τόν μετερχόμενο κάτω DANSERO χορευτής.
E R I τό ίδρυμα DISTILERIO διυλιστήριο.
E S κατάστασι ή ποιότητα FORTESO δύναμις.
E S K αρχίζω νά ή γίνομαι DORMESKAR άποκοιμάμαι, PALESKAR ώχριώ.
ESTR κύριος τινος ίδρύματος SKOLESTRO Σχολάρχης.
E T μειοτικό MONTETO λοφίσκος.
EY τόπος για ώρισμένη χρήσι DORMEYO κοιτώνας.
I τό κτήμα ή διαμέρισμα PAROKIO παροικία.
I D τόν άπόγονο SEMIDO Σημίτης.
I E R χαρακτηριστικός τύπος RENTIERO είσοδηματίας.
I F τόν παραγωγό FRUKTIFARO φρουτοπαραγωγός.
I G κάμνω, καθιστώ BELIGAR όμορφαίνω, DORMIGAR άποκοιμίζω.
I K άσθενώ από... FTIZIKO φθισικός.
I L όργανο προς... BROSILO σιούπα.
I N συνθετικό του θηλυκού γένους FRATINO άδελφή.
I N D άπολαύω ή χαιρω τινος HONORINDA άξιότιμος.
I S M πού άνήκει σε... KATOLIKISMO καθολικισμός.
I S T τόν επαγγελλόμενο τόν... PIANISTA πιανίστας.
I V τόν δυνάμενο νά... INSTRUKTIVA μορφωτικός.
IZ τόν εφωδισμένο μέ... διακοσμώ VESTIZAR ένδύω.
O Z τόν γεμάτο από... POROZA τόν πορώδη.
UL συνθετικό προς διάκρισι του γένους άρσενικού KATULO ό γάτος.
U R προϊόν κάποιας έργασίας SKULTURO γλυπτική.
U Y τό περιέχον τι INKUYO μελανοδοχείο.
YUN τό μικρό, τό νέο ζώο BOVYUNO τό μοσχάρι.

Έδω τελειώνει τό κεφάλαιο της Γραμματικής διασκευασμένο και συμπληρωμένο για τους Έλληνες Σπουδαστές της Διεθνούς Γλώσσας IDO (ESPERANTO REFORMITA) Έσπεράντο βελτιωμένης.

Άκολουθεϊ τό Β' Μέρος μέ κείμενα και Γυμνάσματα και Λεξιλόγια.

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο

'Ασκήσεις σέ κείμενο τῆς "IDO" μέ σχετικό λεξιλόγιο σέ ἑλληνική μετάφρασι ἀγνώστων λέξεων. 'Ο σπουδαστής πρέπει νά διαβάζη σωστά τό κείμενο, καθαρά, εὐήχα καί κατὰ τό δυνατό φωναχτά. Νά ἀποστη-θίζη τίς λέξεις καί νά τίς ἀποταμιεύη στή μνήμη του.-

22.-

Μ Α Θ Η Μ Α Ιο

LA JORNO E LA NOKTO. LA SOMERO E LA VINTRO. LA VORTI E LA FRAZI. UN HOMO HAVAS UN BOKO E DU ORELI. DU HOMI HAVAS DU BOKI E QUAR ORELI. UN MANUO HAVAS KIN FINGRI. DU MANUI HAVAS DEK FIN-GRI. GRANDA E MIKRA. MULTA O POKA. BELA O LEDA. MEA AMIKO HAVAS DU GRANDA DOMI. MULTA HOMI HAVAS POKA PEKUNIO. LI HAVAS BELA FLORI EN LA GARDENO. IL HAVAS ALTRA LABORO.-

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

LA JORNO ἡ μέρα. E ἢ ED καί. NOKTO νύχτα. SOMERO καλοκαίρι. VINTRO χειμώνας. VORTO λέξι. FRAZO φράσι. UN ἕνα. DU δύο. TRI τρία. QUAR τέσσερα. KIN πέντε. HOMO ἄνθρωπος. IL HAVAS αὐτός ἔχει. BOKO στόμα. ORELO αὐτί. MANUO χέρι. FINGRO δάχτυλο. GRANDA μέγας. MIKRA μικρός. MULTA πολλά. O ἢ OD τό διαζευτικό ἢ. POKA λίγα. BELA ὁμορφος. LEDA ἄσχημος. MEA δικός μου. AMIKO φίλος. DOMO σπίτι. PEKUNIO χρῆμα. LI HAVAS αὐτοί ἔχουν. FLORO ἄνεος. EN εἰς. GARDENO κήπος. ALTRA ἄλλος. LABORO ἐργασία.-

23.-

Μ Α Θ Η Μ Α 2ο

ANTE PAROLAR ON DEVAS PENSAR. ME VOLAS LERNAR LA LINGUO IDO. TU VENAS POR LABORAR. AD UBE TU VOLAS IRAR; ME VOLAS KELKE PRO-MENAR. SINGLA HOMO HAVAS NUR UN BOKO POR PAROLAR. MA DU ORELI POR AUDAR. LA INFANTI LUDAS DOP LA DOMO. QUON FACAS LA GENITORI; LA PATRO SKRIBAS PLURA LETRI E LA MATRO LEKTAS UN BELA LIBRO. PASTORO: "QUON ON MUSTAS FACAR POR IRAR ADEN LA CIELO;" DICIPLO: "ON MUSTAS MORTAR, SIORO PASTORO."

--- Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο ---

ANTE πριν. PAROLAR όμιλεΐν. ON (όδρ. άντωνυμία) τις. DEVAS όφείλει, πρέπει. PENSAR σκέπτομαι. ME έγώ. VOLAS θέλω. LERNAR μαθαίνω. LINGUO γλώσσα. TU σύ. VENAS έρχομαι. POR διά. LABORAR εργάζομαι. AD UBE προς ποϋ. IRAR πηγαίνω. KELKE λίγο, κάποιο. PROMENAR περιπατώ. SINGLA καθέννας. NUR μόνο. MA έλλά. AUDAR άκούω. INFANTI παιδιά. LUDAS παίζω. DOP πίσω, πέρα. QUON τζ. FACAS κάμνω. GENITORI γονείς, γενήτορες. PATRO πατέρας. SKRIBAS γράφω. PLURA πολλά, περισσότερα. IEBERI γράμματα. MATRO μητέρα. LEKTAS διαβάζω. LIBRO βιβλίο. PASTORO πάστορας. MUSTAS πρέπει, όφείλω. ADEN εις, προς. CIELO ούρανός. MORTAR πεθαίνω. SIORO κύριος. -

24.-

--- Μ Α Θ Η Μ Α --- 3ο ---

LI NE ESAS HIKE. TU NE ESAS IBE. UBE IL ESAS; NI NE SAVAS. VI PROMENAS OFTE. ME NE ESAS EN LA DOMO. KAD IL KOMPRENAS TO; NO, IL NE KOMPRENAS. KA LA INFANTI PLORAS; NO, LI NE PLORAS, LI RIDAS. KAD OMNA HOMI ESAS KONTENTA; NO, NUR TRE POKA HOMI ESAS KONTENTA. -

KOMPRERO: "ICA PIRI NE ESAS MANJEBLA, LI ESAS ACERBA".

VENDISTO: "YES ME SAVAS, MA ME NE MANJAS LI, ME VENDAS LI. " NETESO ESAS TRE IMPORTANTA, ME BALNAS OMNAYARE, TOTE INDIFERENTA. KAD ESAS NECESA O NE; -

--- Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο ---

ESAR είναι. HIKE έδω. NE δέν (άρνητικό). IBE εκεί. UBE ποϋ; NI έμεϊς. SAVAR γνωρίζω. VI σεϊς. OFTE συχνά. KAD μήπως. KOMPRENAR έννοώ. TO εκείνο. NO όχι. PLORAR κλαίω. RIDAR γελώ. OMNA όλοι. KONTENTA εύχαριστημένος. TRE πολύ. KOMPRERO άγοραστής. ICA τοϋτος. PIRO άχλάδι. MANJEBLA φαγώσιμος. ACERBA στυφό. VENDISTO πωλητής. YES ναί. MANJAR τρώγω. VENDAR πωλώ. NETESO καθαριότητα. IMPORTANTA άναγκαιός. BALNAR λούζομαι. OMNAYARE κάθε χρόνο. UNFOYE μία φορά. TOTE τότελα. INDIFERENTA άδιάφορος. NECESA άναγκαιός. -

25.-

M A Θ Η Μ Α 4ο

MEĀ KUZINO HĀVAS TRI KATI, EL MULTE ĀMAS LI. IL NE PAROLAS KUN EL. KARLO HĀVAS DU BELA LIBRI, LU OFTE LEKTAS OLĪ. KA VU SAVAS IDO; NO, NE JA, MA ME LERNAS OL. VIRI E MULIERI ES. EN LA RESTORĒRIO, ILĪ DRINKAS VINO, ELĪ DRINKAS KĀFEO KUN LAKTO.

GASTO: "PRO QUO EN ICA URBO LA REDA VINO ES PLU CHERA KAM LA BLANKA;"

RESTORISTO: "KA VU OPINIONAS, KE NI RECEVAS LA FARBO GRATUITE;"
"ME NE POVAS DICERNAR VUA JEMELI, QUANKAM ME VIDAS LI OMNADIE."
"MA ES YA TRE SIMPLA, LA UNA NOMESAS HENRIKO, E LA ALTRA NOMESAS ALBEPTO."-

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

KUZINO ξαδέλφη. KATO γάτα. EL αὐτή. MULTE πολύ. AMAR ἀγαπῶ. KUN μέ, μαζί. NE JA ὄχι ἀκόμη. VIRO ἄνδρας. MULIERO γυναῖκα. DRINKAR πίνω. VINO κρασί. KĀFEO καφέ. LAKTO γάλα. GASTO φιλοξενοῦμενος, μουσαφίρης. PRO QUO γιατί. URBO πόλι. REDA κόκκινος. PLU CHERA ἐπιριβώτερος. KAM παρά. BLANKA λευκός. RESTORISTO ἐστιατορὰς. OPINIONAR νομίζω. KE ὅτι. RECEVAR λαμβάνω. FARBO χρῶμα. GRATUITE δωρεάν. POVAR δύναμαι. DICERNAR διακρίνω. VUA διὰ σας. JEMELI δίδυμα. QUANKAM ἄνκαι. VIDAR βλέπω. OMNADIE καθημερινά. YA ἰδοῦ. SIMPLA ἀπλός. UNA ἕνας. NOMESAR ὀνομάζομαι.-

26.-

M A Θ Η Μ Α 5ο

MEĀ PATRO EVAS QUARADEK YARI. TUA BICIKLO ES ANKORE NOVA. ME NE HĀVAS TEMPO POR VIZITAR VU EN VUA DOMO. ILUA BONA PATRO ES MORTINTA. NI VOLAS NUN PAROLAR PRI NIA LINGUO IDO. VIA GENITORI PRESTIS A ME PARAPLUVO. LI SENDAS PEKUNIO PER LA POSTO A LIA PARENTI. EL NE VOLAS DICAR OL AL IL. A QUA APARTENAS. ICA KRAYONO; ME NE SAVAS A QUA OL APARTENAS. LA VORTI DI LA FRAZO. LA PORDO DI LA DOMO ES KLOZITA. NI VIDAS LA FLORI DI LA GARDENO.

PATRO: "KA TU NUN SAVAS, PRO QUO ME BATAS TU; YES, SINGLUTAS PAULETO, PRO KE TU ES PLU FORTA KAM ME."-

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

EVAR είμαι ηλικίας. QUARADEK σαράντα. YARO έτος. BICIKLO ποδήλατο. ANKORE ακόμη. NOVA καινούργιο. TEMPO καιρό, χρόνο. VIZITAR επισκέπτομαι. BONA καλός. MORTINTA πεθαμένος. NUN τώρα. PRI περί. PRESTAR δανείζω. PARAPLUVO ομπρέλα. SENDAR στέλλω. PER μέσω. POSTO ταχ/μείο. PARENTI γονείς. DICAR λέγω. QUA ποίος. APARTENAS ανήνω. KRAYONO μολύβι. PORDO πόρτα. KLOZITA, κλειστός. SINGLUTAR μονολογώ. PRO KE διότι. PLU FORTA ισχυρότερος.-

27.-

Μ Α Θ Η Μ Α 6ο

L'INFANTO PLORAS. L'ADVOKATO PLEDIS POR L'AKUZATO. ON VIDAS PER L'OKULI. ED ON AUDAS PER L'ORELI. TO ES TRE BON OKAZIONO. IL NE HAVAS MULT AMIKI. JANUARO ES L'UNESMA MONATO DIL YARO. LI VENAS DEL VILAJO ED IRAS AL URBÓ. LA STRANJERI DUKTESAS DAL DUKTISTO. "HIKE MEA ONKLULO SENDAS A ME CENT FRANKI ED IL SKRIBAS, TIL RIVIDO. KA TO KONCERNAS ME O LA PEKUNIO;" INSTRUKTISTO A DICIPULO: "TO ES SKELETO DI MANIFERO, DI QUÁ MANIFERO OL ESAS;" DICIPULO: "DI MORTINTA BESTIO." PROFESORO: "KA VU POVAS DICAR A ME, QUO EVENTAS KUN BAROMETRO, SE NI SIDAS KUN OL EN AEROSTATO, E SE NI ACENSAS CIRKUNE DU KILOMETRI EN LA AERO;" KANDIDATO: "BAROMETRO VENAS KUN NI." -

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

ADVOKATO δικηγόρος. PLEDAS συνηγορώ. AKUZATO κατηγορούμενος. OKULO όφθαλμός. OKAZIONO εύκαιρία. TA έκεινος. JENTILA εύγενής. JANUARO Ιανουάριος. UNESMA πρώτος. MONATO μήνας. DE από. VILAJO χωριό. STRANJERI ξένοι. DUKTAR όδηγώ. DA από. DUKTISTO όδηγός. ONKLULO θείο. CENT έκατό. FRANKO φράγκο. TIL RIVIDO στό έπανιδεΐν. KONCERNAR έφορώ. INSTRUKTISTO δάσκαλος. DICIPULO μαθητής. SKELETO σκελετός. MAMIFERO μαστοφόρο. BESTIO ζώο. PROFESORO καθηγητής. QUO τί. EVENTAR συμβαίνει. BAROMETRO βαρόμετρο. SE όταν. SIDAR καθομαι. AEROSTATO αερόστατο. ACENSAR ανέρχομαι

CIRKUME περίπου. KILOMETRO χιλιόμετρο. AERO αέρα. KANDIDATO
υποψήφιος.-

28.-

----- Μ Α Θ Η Μ Α ----- 7ο -----

BELA, PLU BELA, MAXIM BELA. BONA PLU BONA, MAXIM BONA. FACILA
MINIM FACILA, MIN FACILA. KURTA, MIN KURTA, MINIM KURTA. VU ES PLU
RICHA KAM EL. IL ES LA MAXIM LABOREMA DE OMNI. ICA PERSONO ES
MIN INTELIGENTA KAM FIERA. LI FACAS MINIM POSIBLA BRUIZO. UBE VU
ESIS HIERE; HIERE ME FACIS BEL EXKURSO KUN MEA AMIKO. KA TU JA
RESPONDIS AD IL; , NO, NE JA, MA ME INTENCAS SKRIBAR AD IL BALDE.

SPOZINO: "UBE TU RESTIS DUM TANTE LONGA TEMPO HIERE VESPERE;"

SPOZULO: "CHE MEA BON AMIKO." SPOZINO: "ED UBE RESTIS TUA BON
AMIKO;" SPOZULO: "EN LA TAVERNO."

VIRO RENKONTRIS KONOCATO E DICIS AD IL. "HIERE ME VIDIS NIA AMIKO
KARLO, ME PRESKE NEPLUS KONOCIS IL. VU ES MAGRA, ED ANKE ME ES
MAGRA, MA IL ES PLU MAGRA KAM NI DU KUNE."

----- Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο -----

PLU πλέον. MAXIM πάρα πολύ. (υπερθετικός). FACILA εύκολος. MIN
λιγώτερο. MINIM ελάχιστος. (υπερθ). KURTA βραχύς. RICHA πλούσιος.
LABOREMA πολύ εργατικός. OMNI όλοι. PERSONO πρόσωπο. INTELIGENTA
εύγενής. FIERA υπερήφανος. POSIBLA δυνατόν. BRUIZO θόρυβος.
HIERE χθές. EXKURSO έκδρομή. JA ήδη. RESPONDAR άπαντῶ. INTENCAR
σκοπεύω. BALDE σύντομα. SPOZINO ή σύζυγος. RESTAR μένω. DUM έντός
κατά τή διάρκεια. TANTE τόσον. (χρονικό). LONGA μακρός. VESPERE
τό βράδυ. SPOZULO ό σύζυγος. CHE παρά. (τοπ). TAVERNO ταβέρνα.
RENKONTRAR συναντῶ. KONOCATO γνωστός. PREHIERE προχθές. PRESKE
σχεδόν. NEPLUS όχι πλέον. KONOCAR γνωρίζω. MAGRA αδύνατος. ANKE
έπίσης. KUNE μαζύ.-

29.-

----- Μ Α Θ Η Μ Α ----- 8ο -----

MAXIM BONÉ ON LERNAS LINGUO, SE ON LEKTAS OL LAUTE TAM OFTE KAM
POSIBLA. MATINE ME LEVAS ME SEMPRE TRE FRUE. OFTE IL KUSHAS SU

VESPERE TRE TARDE. QUALE STANDAS LA MALAD INFANTI; ME NE SAVAS, REGRETINDE ME NE JA POVIS VIZITAR LI, MULTA HOMI PARÓLAS BONE, MA AGAS MALE. NE OMNA BEL UCELI KANTAS BELE. NI VOLAS RESTAR KUNE ANKORE DUM KELKA TEMPO. KA VI NE VOLAS KELKE REPOZAR, VI CERTÉ ES FATIGITA. NI DANKAS PRO LA JENTIL INVITO, MA NI VOLAS MARCHAR POR BALDE ARIVAR HEME. "KA TO NE ES TRE INTERESANTA", DICIS RECEN- TENTE DRINKERO, "INTENCE ME DRINKAS NUR BLANKA VINO, E TAMEN MEA NAZO DIVENAS SEMPRE PLU REDA". KANDE LA PROFESORO ES MAXIM DIS- STRAKTITA; KANDE LU POZAS SUA SHUI ADEN LA LITO, MA KUSHAS SU IPSA AVAN LA PORDO, E REMARKAS L'ERORO ERSTE YE LA SEQUANTA MATI- NO, KANDE LA SERVISTO KOMENCAS BROSARE CIRAJIGAR LU.-

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

LAUTE φωναχτά. TAM τόσο. MATINE τό πρωϊ. LEVAS σηκώνομαι. SEMPRE πάντα. FRUE νωρίς. KUSHAR κατακλίνομαι. SU έαυτός μου. (αύτοπαθ). TARDA άργά. QUALE πώς. STANDAR πᾶνε. (στήν. ύγεία). MALADA άσθενής. REGRETINDE δυστυχώς. AGAS ένεργῶ, δρῶ. MALA κακός. UCELO πουλί. KANTAR τραγουδῶ, κελαιδῶ. KELKA λίγο, κάποιο. REPOZAR άναπαύομαι. CERTÉ βέβαια. FATIGITA κουρασμένος. DANKAR εύχαριστῶ. PRO διά. INVITO πρόσκλησι. PREFERE προτιμώτερο. MAR- CHAR βαδίζω, περιπατῶ. ARIVAR φθάνω. HEME στό σπίτι. INTERESANTA ένδιαφέρων. RECENTE πρόσφατα. DRINKERO ταβερνιάρης. TAMEN ωστόσο. NAZO μύτη. DIVENAR γίνεται, καθίσταται. REDA κόκκινος. DISTRAKTI- TA εύθυμος. POZAR θέτω. SUA δικιά του. SHUI παπούτσια. LITO κρεβά- τι. IPSA ίδιος. AVAN πριν. REMARKAR παρατηρῶ. ERORO λάθος. ERSTE έπειτα, μετά. YE πιά. SEQUANTA επόμενος. SERVISTO υπητέτης. KOMENCAR αρχίζω. BROSAR σκουπίζω. CIRAJIGAR καθαρίζω, γυαλίζω. -

30.-

Μ Α Θ Η Μ Α 9ο

QUANTE ES DUADEK-E-TRI PLUS NON; DUADEK-E-TRI PLUS NON ES TRIA- DEK-E-DU. QUANTE ES CENT MINUS QUARADEK-E-QUAR; CENT MINUS QUA- RADEK-E-KIN ES KINADEK-E-KIN. UN YARO HAVAS TRIACENT E SISADEK- E-KIN DII. UN DIO KONSISTAS EK UN JORNO ED UN FOKTO. LA UNESMA DIO DIL SEMANO ES SUNDIO. LA DUESMA ES LUNDIO, L'ALTRA DII ESAS

MARDIO, MERKURDIO, JOVDIO, VENERDIO, E SATURDIO. UN DUIMO ED UN QUARIMO ES TRI QUARIMI. VU DEBAS A ME DEK FRANKI E SEPAD EK CENTIMI. TRIOPLE TRI ES NON. QUANTE ES NONOPLE KIN; NONOPLE KIN ES QUARADEK-E-KIN. NOKTE LA POLICISTI MARCHAS DUOPE. KA VU POVAS DICAR A ME QUA KLOKO ESAS; ES NUN PRECIZE TRI KLOKI DUAD EK. ME LEVAS ME OMNADIE YE KIN KLOKI E DUIMO. ME MANJAS YE SIS KLOKI E ME KOMENCAS LABORAR YE SIS KLOKI E DUIMO.

"MEA UNESMA MALADO KONSULTIS ME CADIE," DICIS LA YUNA MEDIKO. "ME GRATULAS" DICIS LA OLDA MEDIKO. "PRO QUA MALADESO LU SUFRIS;" "ME VERE POVIS TROVAR NUL INDIKO DI MALADESO." -"KA VU DICIS TO A LU;" "YES CERTE". "VU NE JA LERNIS SAT MULTE POR ESAR MEDIKO." -

Λ Ε Ε Ι Α Ο Γ Ι Ο

QUANTE πόσα. PLUS σύν (προσθ). MINUS πλήν (ἀφαιρ). DIO μέρα. KONSISTAR ἀποτελεῖται. EK ἀπὸ. SEMANO βδομάδα. SUNDIO Κυριακή. LUNDIO Δευτέρα. MARDIO Τρίτη. MERKURDIO Τετάρτη. JOVDIO Πέμπτη. VENERDIO Παρασκευή. SATURDIO Σάββατο. DEBAR ὀφείλω. POLICISTO ἄστυνομικός. PRECIZE ἀκριβῶς. MALADO ὁ ἀσθενής. KONSULTAR συμβουλευόμεαι. CADIE σήμερα. YUNA νέος. MEDIKO γιατρός. GRATULAR συγχαίρω. OLDA γέρος. QUA ποῖος. MALADESO ἀσθένεια. SUFRAR ὑποφέρω. VERE ἀληθινά. TROVAR βρίσκω. NULA οὐδεμία. INDIKO ἔνδειξι. SAT ἀρετά.-

31.-

Μ Α Θ Η Μ Α Ι Ο ο

EL DEPARTOS MORGE. KANDE TU PAGOS TUA DEBI; ME PAGOS LI TAM BALDE KAM ESOS A ME POSIBLA. NI MONTROS A VI. OMNA NIA NOVA VARI. SE ME NE VENOS MORGE, LORE ME VENOS POSMORGE. KA VU AKOMPANOS ME TIL LA STACIONO; YES ME AKOMPANOS VU TRE VOLUNTE.

A:- "VU CERTE PERDOS VUA STOMAKO-DOLORI, SE VU DRINKOS OMNADIE DE MEA NOVA VINO."

B:- "ME JA PROBIS OL, MA ME PREFERAS MEA STOMAKO-DOLORI."

FILOLOGO VEHIS PER BATELO E QUESTIONIS LA BATELISTO: "KA VU SAVAS LA GRAMATIKO;" "NO", RESPONDIS LA BATELISTO. LA FILOLOGO: REPLIKIS: "DUIMO DI TUA VIVO ES PERDITA." BALDE LA BATELO FORTE TREMESKIS PRO KOMENCANTA TEMPESTO. "KA VU SAVAS NATAR;" NUN DICIS LA BATELISTO. "NO", KONFESIS LA FILOLOGO. "TA-KAZE VUA TOTA VIVO ESOS

PERDITA." ESIS LA RESPONDO DIL BATELISTO. DU AMIKI IRIS PEDE A CHEFURBO. ARIVINTE VESPERE EN MIKRA VILAJO LI QUESTIONIS. QUANTE ANKORE DISTAS LA CHEFURBO. DUADEK KILOMETRI. ON DICIS A LI. "TO ES TRO MULTE" DICIS L'UNU, NI VOLAS RESTAR HIKE DUM LA HOKTO, E NI DUROS NIA VOYAJO MORGE! MA L'ALTRU RESPONDIS: "NI POVOS ANKORE TRE BONE IRAR TIL IBE, TO YA ESOS NUR DEK KILOMETRI POR SINGLU DE NI."-

A E E I A O F I O

DEPARTAR ἀναχωρῶ. MORGE αὔριο. PAGAR πληρώνω. DEBO χρέος. MONTRAR ἐπιδεικνύω. VARO εἶδος. (πραμάτια). LORE τότε. POSMORGE μεθαύριο. AKOMPANAR, Συνοδεύω. STACIONO σταθμός. VOLUNTE εὐχαρίστως. PERDAR χάνω. STOMAKO-DOLORI στομαχόπονοι. PROBAR δοκιμάζω. PREFERAR προτιμῶ. FILOLOGO φιλόλογος. VEHAR ἐπιβαίνω, ταξιδεύω. BATELO πλοῖο. QUESTIONAR ἐρωτῶ. BATELISTO πλοίαρχος. GRAMMATIKO γραμματική. REPLIKAR ἀπαντῶ. VIVO ζωή. PERDITA χαμένη. FORTA ἰσχυρός, TREMESKAR κλυδωνίζομαι. KOMENCANTA ἀρχίζουσα. TEMPESTO θύελλα. NATAR κολυμβῶ. KONFESAR ὁμολογῶ. TAKAZE τοιαύτη περιπτώσει. PEDO πεζός. CHEFURBO πρωτεύουσα. ARIVINTE φθάνοντας. DISTAR ἀπέχω. TRO πολύ. UNU ἕνας. DURAR διαρκεῖ. ALTRU ὁ ἄλλος. SINGLU μόνος.-

32.-

M A Θ Η Μ Α Ι Ι Ο

CADIE NI PROMENUS, SE LA VETERO ESUS BELA. TU CERTE PAROLUS ALTRE, SE TU SAVUS LA VERESO. VOLUNTE ME LOKACUS ICA BELA CHAMBRO, SE OL ESUS MIN CHERA. PO TALA CHAMBRO VU MUSTAS PAGAR OMNALOKE LA SAMA PRECO. NULU POVUS DONAR A VU CHAMBRO PLU CHIPA EN LA QUARTERO DIL URBO. MEA FRATINO ESUS KONTENTA, SE EL NEPLUS ESUS MALADA. KA TU LABORUS, SE TU ESUS RICHA; YES, ME LABORUS POR MEA PLEZURO. MA ANNA, ME NE POVAS KOMPRENAR, KE TU JA NUN TANTE OFTE DISPUTAS KUN TUA FIANCISTO. ON YA POVUS KREDAR, KE VI JA ESAS MARIAJITA. "PRO QUO LA FISHI ES MUTA;" STUDENTO QUESTIONIS SUA KAMARADO. "NAIVA QUESTIONO," ESIS LA RESPONDO. "KA TU POVUS PAROLAR, SE VU HAVAS LA BOKO PLENA DE AQUO; "

KREDITANTO: "TO ES VERA, ME JOYAS, KE VU HAVAS LA SAMA OPINIONO
QUALE ME."

SPOZINO: "ME JUS RECEVIS MEA FOTOGRAFURI, MA ME FORJETOS LI. ME
ASPEKTAS QUALE SE ME ESUS DEK YARI PLU OLDA."

SPOZULO: " TU YA POVUS KONSERVAR LI DUM DEK YARI, E POSE UZAR LI."

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

VETERO ó καιρός. VERESO ἀλήθεια. LOKACAR νοικιάζω. CHAMBRO δωμά-
τιο. CHERA ἀκριβῶς. PO διά. TALA τέτοιο. OMNALOKE παντοῦ. SAMA
ἴδιο. PRECO τιμῆ. NULU οὐδεὶς. DONAR δίδω. CHIPA φθηνῶς. QUARTERO.
συνοικία. FRATINO ἀδελφή. PLEZURO εὐχαρίστησι. DISPUTAR φιλονικῶ.
FIANCISTO μνηστῆρας. KREDAR νομίζω. MARIAJITA. παντρεμένος. FISHO
ψάρι. MUTA βουβῶς. STUDENTO σπουδαστής. KAMARADO σύντροφος. NAIVA
ἀφελής. QUESTIONO ἐρώτησι. PLENA γεμᾶτος. AQUO νερό. KREDITANTO
πιστωτής. AUTOMOBILLO αὐτοκίνητο. DEBANTO ὀφειλέτης. VERA ἀλήθεια.
JOYAR χαίρομαι, ἀπολαμβάνω. SAMA ἴδιος. OPINIONO γνώμη. FOTOGRA-
FURO φωτογραφία. FORJETAR λησμονῶ. ASPEKTAR περιμένω. KONSERVAR
διατηρῶ. POSE ἔπειτα. UZAR χρησιμοποιῶ.-

33.-

Μ Α Θ Η Μ Α 12ο

VENEZ E HELPEZ ME. NE PLOREZ INFANTO. NE RIDEZ SEMPRE. VIZITEZ
BALDE TUA KAMARADO. LERNEZ MEMORE OMNA VORTI E FRAZI. ATENCEZ
BALDE LA EXPLIKI. SKRIBEZ PLU BELE. NI IREZ LENTE ADHEME, NAM ES
JA DEK-E-OK KLOKI. NE DORMEZ KUN BOKO APERTITA. OBEDIEZ LA SAZA
KONSILI DI TUA GENITORI. IMPEREZ, KE IL TACEZ. LI VENEZ E NARACEZ
OMNA DETALI PRI L'ACIDENTO. DICEZ A ME LA NOMO DI VUA VICINO.
MEA VICINO NOMESAS MILLER. POR KE NI POVEZ BALDE PAROLAR IDO,
OPORTAS KE NI TRE OFTE LEKTEZ LAUTE.

MATRO: "QUALE TU POVAS DICAR AL ONKLINO, KE EL ES STULTA. QUIK
IREZ E DICEZ AD ELU, KE TU REGRETAS."

LA MIKRA HENRIKO: "KAR ONKLINO, ME REGRETAS, KE TU ES STULTA."
KOQUISTINO BRULIGIS PECO DE KARNO QUA PEZIS DU KILOGRAMI. AL
PATRONO EL DICIS, KE LA KATO MANJIS LA KARNO. LA PATRONO POZIS
LA KATO SUR LA BALANCO: LU PEZIS DU KILOGRAMI. "VIDEZ, LU DICIS,

"YEN DU KILOGRAMI DE KARNO, MA UBE ES NUN LA KATO;"

"ENIREZ, ENIREZ, KLAMIS VENDISTO DI VESTI A RURANO QUA STACIS
DUM KELK INSTANTI EXTER LA VETRINO POR REGARDAR LA VARI ESTALITA:
HIKE VU RECEVOS LA MAXIM BONA VARI YE LA MAXIM BASA PRECI."

RURANO: "KA TU HAVAS KAMIZI;"

VENDISTO: "YES", "YES", BELEGA KAMIZI."

RURANO: "KA LI ES META;"

VENDISTO: "KOMPRENENDE, KOMPRENENDE, TRE META."

RURANO: "VOLUNTEZ DO METAR UN DE TA META KAMIZI." -

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

HELPAR βοηθῶ. MEMORE ἀπό μνήμης. ATENCEZ προσέχετε. EXPLIKO ἐξη-
γησι. LENTE βραδέως. ADHEME στό σπίτι. NAM διότι DORMAR κοιμᾶμαι.
APERTITA ἀνοιγμένο. OBEDIAR ὑπακούω. SAJA φρόνιμος. KONSILLO συμ-
βουλή. IMPERAR προστάζω. TACAR προσπαθῶ. NARACAR ἀφηγοῦμαι.
DETALO λεπτομέρεια. ACIDENTO ἐπεισόδιο, δυστύχημα. NOMO ὄνομα.
VICINO γείτονας. OPORTAR φερίω. ONKLINO θεία. STULTA ἀνόητος.
QUIK γρήγορα. KARU ἀγαπητός. REGRETAR λυπῶμαι. KOQUISTINO μαγεύ-
ρισα BRULIGAR καίω. PECO κομμάτι. KARNO κρέας. PEZAR ζυγίζω.
KILOGRAMO κιλό. PATRONO προϋστάμενος. BALANCO ζυγαριά. YES ἰδού.
ENIRAR εἰσέρχομαι. KLAMAR φωνάζω, καλῶ. RURANO ἀγρότης. STACAR
στέκομαι.- INSTANTO στιγμή. EXTER ἀπ' ἔξω. VETRINO προθήκη.
REGARDAR βλέπω. ESTALITA ἔκθεσι. BASA χαμηλός. KAMIZO ποιάμισο
BELEGA ὠραδίατο. META καθαρό. KOMPRENENDE ἐννοεῖται. VOLUNTAR
εὐαρεστοῦμαι. DO ὄθεν. METAR βάζω, φορῶ.-

34.-

Μ Α Θ Η Μ Α 130

KAVALO, KAVALULO, KAVALINO. KATO, KATULO, KATINO. ME HAVAS TRI
FRATI, DU FRATINI ED UN FRATULO. LA SENIORA FRATINO ES MEDIKO,
LA JUNIORA FRATINO ES TELEFONISTO, E MEA FRATULO ES KOMERCISTO.
EN ICA SKOLO POR PUERI LA PUERULI E PUERINI INSTRUKTESAS KUNE.
QUANTA LABORISTI LABORAS EN ICA FABRIKERIO; HIKE ES OKUPATA
CIRKUME QUARACENT LABORISTULI E CIRKUME CENT-E-KINADOK LABORIS-
TINI.- EXISTAS SUBSTANTIVI QUI INDIKAS NUR HOMULI, EXEMPLE:

PATRO, VIRO, ALTRA SUBSTANTIVI INDIKAS NUR HOMINI, EXEMPLE: MATRO, MULIERO, AMAZONO, MEGERO. LA VORTO DAMZELO APLIKESAS A MULIERO CELIBA, LA VORTO DAMO UZESAS POR MULIERO MARIAJITA O VIDVINO. KOM FORMO DI POLITESO ON UZAS LA VORTO SIORO POR OMNA HOMI ADULTA, SIVE VIRI, SIVE MULIERI. NUR KANDE ES NECESA, ON UZAS SIORULO O SIORINO. SIORI, DICAS ORATORO AL SIORINI E SIORULI QUI ASKOLTAS LU. DRINKERO ATAKESIS DA FEBRO QUA DUOPLIGIS SUA DURSTO. LA MEDIKO PROBIS DESAPARIGAR SAMTEMPE LA FEBRO E LA DURSTO. "OKUPEZ VU NUR PRI LA FEBRO", DICIS LA MALADO, "ME IPSA SORGOS PRI LA DURSTO." S A L U T A D O.- BON JORNO, SIORO. BONA VESPERO, AMIKO. BONA NOKTO, DAMZELO. ME TRE JOYAS VIDAR VU. ME REGRETUS, SE ME JENUS VU. JA DEPOS LONGA TEMPO ME NE VIDIS VU. VOLUNTEZ ENIRAR SIORO. SIDESKEZ, ME PREGAS VU. FACEZ A ME TA PLEZURO. KA VU JA VOLAS FOR- IRAR; VOLUNTEZ BALDE SKRIBAR A ME. MULTA SALUTI A VUA SPOZO. REKOMENDEZ ME A VUA PATRO. KUN PLEZURO, SIORO. DORMEZ BONE, KAR AMIKO. TIL RIVIDO, MORGE VESPERE. ADIO, SIORO. -

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

KAVALO ἄλογο. SENIORA μεγαλύτερος. JUNIORA νεώτερος. TELEFONISTO τηλεφωνητής. KOMERCISTO ἔμπορος. SKOLO σχολεῖο. PUERO παιδί. INSTRUKTESAR διδάσκωμαι. LABORISTO ἐργάτης. FABRIKERIO ἐργοστάσιο. OKUPATA ἀσχολούμενος. EXISTAR ὑφίσταμαι. SUBSTANTIVO οὐσιαστικό. QUI οἱ ὅποιοι. INDIKAR δεικνύω. EXEMPLE παράδειγμα. AMAZONO ἀμαζῶνα. MEGERO μέγαιρα. DAMZELO δεσποινίς. APLIKESAS ἐφαρμόζεται. CELIBA ἐργένης, ἄγαμος. DAMO κυρία. UZESAR χρησιμοποιοῦμαι. VID- VINO χήρα. KOM ὡς. FORMO τύπος. POLITESO εὐγένεια. ADULTA ἐνήλικος. SIVE εἴτε. ORATORO ὁμιλητής. ASKOLTAR ἀκούω. ATAKESAR δέχομαι ἐπίθεσι, προσβάλλομαι. FEBRO πυρετός. DUOPLIGAR διπλασιάζω. DURSTO δίψα. DESAPARIGAR ἐξαφανίζω. SAMTEMPE ταυτόχρονα. OKUPAR ἀσχολοῦμαι. SORGAR φροντίζω. SALUTADO χαιρετισμός. JENAR στενοχωρῶ. DEPOS ἀπό (χρονικό). SIDESKAR καθοῦμαι. PREGAR παρακαλῶ. FORIRAR προπο- ρεύομαι. SALUTO χαιρετισμός. REKOMENDAR συνιστῶ. ADIO χαίρεται.-

35.-

M A Θ H M A I 40

LA KIN. MONDOPARTI NOMESAS: AFRIKA, AMERIKA, AUSTRALIA, AZIA ED EUROPA. ULTRE LA FRANCA E LA GERMANA LINGUO, IL SAVAS LA LINGUO INTERNACIONA. DUM UN YARO E SIS MONATI ME HABITIS EN PARIS, DUM UN YARO ME ESIS EN BERLIN, E NUN ME ES EN ZURICH. TOLWTOY ESIS RUSA POETO. SOKRATES VIVIS EN ANCIENA GREKIA. LE GOETHE ES RARA. YEN POMI, PRENEZ LE BONA E LASEZ LE MALA. TU DEVAS SKRIBAR PLU BELE, PRECIPUE LE "O" E LE "U" ES TRO MALE SKRIBITA, ON YA POVAS KONFONDAR LI. ME NE AMAS LA HOMI QUI SEMPRE UZAS LE "SE" E LE "MA", ME PREFERAS TI QUI UZAS LE "YES" E LE "NO".

ALEXANDRO DUMAS: QUA NE SAVIS LA GERMANA LINGUO, VOYAJIS SUR LA DEXTRA RIVO DIL RHENO. ULDIE IL ENIRIS ALBERGO EN LA FORESTO NIGRA POR DINEAR. IL DEZIRIS MANJAR FUNGI, MA QUALE KOMPRENIGAR SU; POS KELKA REFLEKTO IL DESEGNIS FUNGO SUR PECO DE PAPERIO, E MONTRIS OL AL ALBERGESTRO. ICA FACIS VIVACA SIGNI, KE IL BONE KOMPRENIS ED ADPORTIS - GRANDA PARAPLUVO AD ALEXANDRO DUMAS.

L A S T A N D O . QUALE VU STANDAS, SIORO; ME DANKAS, ME STANDAS TRE BONE. QUALE STANDAS VUA SPOZO; LU ES KELKE MALADETA. LU TUSAS. KARLO HAVAS DENTODOLORI. VU NE HAVAS BONA MIENO. ME HAVAS KAPODOLORI. VU ES RAUKA. KA VU HAVAS FEBRO; KA VU JA KONSULTIS LA MEDIKO; YES, LU DICIS, KE ME BEZONAS ANTE OMNO REPOZO. ME NEPLUS DAREFAS FUMAR E ME DEVAS PROMENAR OFTE EN LA FRESH AERO. OBEDIEZ EXAKTE LUA KONSILI, POR KE VU BALDE ESEZ ITERE SANA. -

Λ Ε Ξ Ι Α Ο Γ Ι Ο

MONDOPARTO ἡ ἥπειρος. ULTRE ἐξ ἄλλου. FRANCA γαλλικὴ GERMANA γερμανικὴ. INTERNACIONA διεθνῆς. HABITAR κατοικῶ. RUSA ρῶσος. POETO ποιητής. VIVAR ζῶ. ANCIENA ἀρχαία. GREKIA Ἑλλάδα. RARA σπάνιος. POMO μήλο. PRENAR λαμβάνω. LASAR ἀφίνω. PRECIPUE κυρίως. SKRIBITA γραμμένο. KONFUNDAR συγχέω. TI ἐνεῖνοι. VOYAJAR ταξιδεύω. SUR ἐπί. DEXTRA δεξιός. RIVO ποτάμι. ULDIE κάποτε. ALBERGO πανδοχεῖο. FORESTO NIGRA μαῦρο δάσος. DINEAR γευματίζω. DEZIRAR ἐπιθυμῶ. FUNGO μανητάρι. KOMPRENIGAR γίνομαι νοητός. ἢ KOMPRENIGAR SU.

POS ἔπειτα. REFLEKTO σιέφι. DESEGNAR σχεδιάζω. PAPERO χαρτί.
ALBERGESTRO πανδοχέας. VIVACA ζωηρός. SIGNO σημεῖο. ADPORTIS ἔφερε.
STANDO κατάστασι υγείας. MALADETA ἀδιάθετος. TUSAR βήχω. DENTO-
DOLORI ὀδοντόπονοι. MIENO ὄφι. KAPODOLORI κεφαλόπονοι. RAUKA βραχ-
νός. BEZONAS ἔχω ἀνάγκη. OMNA ὄλα. REPOZO ἀνάπαυσι. DARFAR πρέπει.
FUMAR καπνίζω. FRESHA φρέσκο, καθαρό. EXAKTA ἀκριβής. POR KE διά νά.
ITERE πάντα SANA υγιής. -

36.-

M A Θ Η Μ Α 150

LA DOMON ME VIDAS. TUN EL AMAS. LA HUNDON IL VENDIS. BON APETITON
ME DEZIRAS A VU. ELIN, NE ILINME DEZIRIS RENKONTRAR. DICEZ A ME
QUA STOFON VU PREFERAS. DONEZ A ME DEL STOFO GRIZA. LUA PATROLAN-
DON LU JA DEPOS LONGA TEMPO ME VIDIS. NIA BELA LINGUON NI PROPAGEZ
SEMPRE.

ON QUESTIONIS FILOZOFO, PRO QUO L'ESPRILOZON ON VIDAS OFTE AN LA
PORDO DIL RICHON, DUM KE RARE LA RICHON ON VIDAS AN LA PORDO DIL
ESPRILOZO. "PRO KE L'ESPRILOZO TRE BONE KONOCAS LA VALORO DIL RI-
CHAJI," RESPONDIS LA FILOZOFO, "MA TRE MULTA RICHI NE KONOCAS LA
VALORO DIL ESPRITO."

ADVOKATO: "KA VU SAVAS, KE TO QUON VU VOLAS FACAR, ES INTERDITA
DA LA LEGO;" KLIENTO: "YES, TON ME SAVAS BONE, ES PRO TO KE ME
KONSULTAS VU."

PROPRIETERO DI JURNALO DICIS A RAPORTISTO QUA SEMPRE SKRIBIS TRE
LONG ARTIKLI: "IREZ E RAPORTEZ TRE KURTE PRI LA SITUESO DIL FERVO-
YO EN Z. UBE JUS EVENTIS INUNDO." KELKA DII POSE ARIVIS RAPORTO:
"UBE FERVOYON ON VIDIS, IBE RIVERON ON VIDAS."

LA VETERO. QUALA VETERO ESIS HIERE; HIERE ESIS TRE LEDA VETERO.
LA VENTO SUFLIS, E PLUVIS DUM LA TOTA JORNO. CADIE LA VETERO ES
PASABLE BELA. LA SUNO BRILAS. ES VARMEGA. LA STRADI ES ITERE SIKA.
TONDRAS. FULMINAS, NI HAVOS STURMO. GRELAS. VENTAS. NIVAS. LA NI-
VURO FUZAS. NI METEZ NIA GALOSHI. QUA SEZONO PLEZAS A VU MAXIM
MULTE; NEK LA VARMEZO DIL SOMERO, NEK LA KOLDESO DIL VINTRO ES A
ME TRE AGREABLA. ME STANDAS MAXIM BONE EN PRINTEMPO ED AUTONO.-

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Ρ Ι Ο

HÜNDO σκύλος. APETITÓ ὄρεξις. STOFΟ ὕφασμα. GRIZA γιρτζό. PATRO-
LANDO πατρίδα. FILOZOFΟ φιλόσοφος. ESPRITOZA πνευματώδης. AM εἰς.
RICHΟ πλούσιος. VALORO ἀξία. RICHAJI πλούσιοι. ESPRITO πνεῦμα.
INTERDIKTITA ἀπαγορευμένο. LEGO νόμος. KLIENTO πελάτης. PROPRIE-
TERO ἰδιοκτήτης. JURNALO ἔφημερίδα. RAPORTISTO ρεπόρτερ. ARTIKLO
ἄρθρο. SITUESO κατάστασι. FERVOYO σιδηρόδρομος. JUS μόλις. INUNDO
πλημμύρα. RAPORTO ἔκθεσι. RIVERO ποτάμι. QUALA VETERO τί καιρός.
VENTO ἀέρας. SUFLAR φυσῶ. PLUVAR βρέχει. PASABLA ὑποφερτός. SUNO
ἥλιος. BRILAR λάμπει. VARMEGA ζεστόутσιμος. STRADO δρόμος. SIKA
στεγνός, ξερός. TONDRAR βροντᾶ. FULMINAR ἀστράφτει. STURMO κατα-
γῆδα. GRELAR ρίχνει χαλάζι. NIVAR χιονίζει. NIVURO χιόνι. FUZAR
λυώνει. GALOSHO γαλότσα. SEZONO ἐποχή. PLEZAS ἀρέσω. NEK...NEK οὔτε
οὔτε. VARMESO ζέστη. KOLDESO κρύο. AGREABLA εὐχάριστος. PRINTEMPO
ἄνοιξι. AUTONO φθινοπώρο.-

37,-

M A Θ Η Μ Α I 6 o

TUA SHUI ES PLU NOVA KAM LA MEI. PRO QUO TU PRENAS MEA KRAYONI;
PRENEZ LA TUI. IL AMAS VUA INFANTI, MA VU NE AMAS LA LUI. UBE ES
LA KAMIZI. LA NII ES EN L'ARMORO, E LA VII ES EN LA LAVEYO. EL NE
HAVAS PLUMI, DONEZ AD EL UN DE LA VUI. NI MUSTAS FACAR TO, NIA
PATRO VOLAS LO. LO FACITA ES MIN GRAVA KAM LO FACENDA. KAR AMIKI,
NI AMEZ LO BELA E LO BONA, NI ODIEZ LO MALA, MEA AVINO MORTIS DUM
KE ME ESIS VOYAJANTA, ME SAVESKIS LO ERSTE HIERE.

"HA, OLDA KOMPANO, QUÓN TU FACAS;" - "ME DIVENIS KOMERCISTO, ME
VENDAS MOBLI." "KAD ES POSIBLA, KA TU VENDAS MULTE;" - "TIL NUN ME
VENDIS NUR LA MEI."

SIORO LEKTIS EN JURNALO NOTICO PRI SUA MORTO. INDIGNANTE LU IRIS
AL TELEFÓNULO, DEMANDIS LA REDAKTISTO DIL JURNALO, E DICIS:

"KA VU SAVAS, KE VUA JURNALO ANUPCIS MEA MORTO;" "YES", RESPONDIS
LA REDAKTISTO, "ME SAVAS LO, UBE VU NUN ESAS;"

INSTRUKTISTO: "NUN VI ENUMERIS DIVERS ANIMALI DOMALA, KAVALI,
BOVI, MUTONI, KAPRI, HUNDI E KATI. MA VI OBLIVIIS UN, LU ES LA
MAXIM SORDIDA DE OMNI, LU RULAS SU EN LA SORDIDAJO, LU IRAS

KELKAFOYE EN LA GARDEYO DIL VICINO E FACAS IBE MULTA MALAJI. NU, FREDERIKO, KA TU NE KONOCAS LU;" FREDERIKO: "TO ESAS ME."
VIRO VIZITIS VICINO E RENKONTRIS LU JA EN LA LITO. "KA TU JA DORMAS;" - "NO", QUON TU DEZIRAS;" "KA TU POVAS PRESTAR A ME KINADEK FRANKI;" - "ME TRE REGRETAS, ME JA DORMAS."
LA LOJEYO. LA KLOSHO TROVESAS CHE LA ENIREYO. NI APERTAS LA PORDO ED ENIRAS TRA LA KORIDORO. NI ACENSAS L'ESKALERO. YEN MEA LOJEYO. QUANTA CHAMBRIN OL HAVAS; ICA LOJEYO KONSISTAS EK SALONO, DU DORMOCHAMBRI, BALNOCHAMBRO, E KOQUEYO. HIKE ES LA SALONO ED APUDE LA KOQUEYO. LA DU DORMOCHAMBRI TROVESAS YE L'ALTRA LATERO, KONTRE LA GARDENO. LI ES TRE BONE SITUITA, ON AUDAS IBE PRESKE NUL BRUI SO DEL STRADO. TO ES ECELANTA, TAKAZE VU DORMAS QUIETE. YES, VERE, KELKAFOYE MEM TRO LONGE. ME HAVAS BONA KELERO, GRANDA MANSARDO, E GRANARIO KUN LIGNEYO. QUA LOKAPRECON VU PAGAS; MIL E QUARACENT FRANKI. TO ES PASABLE CHERA. ON NE POVAS RECEVAR PLU CHIPA LOJEYO EN TA QUARTERO DIL URBO.-

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

ARMORO ντουλάπα. LAVEYO πλυντήριο. PLUMO πένα. FACITA γινομένο. GRAVA σοβαρό. FACENDA πρέπει να γίνει. ODIAR μισώ. AVINO γιαγιά. VOYAJANTA ταξιδεύοντας. SAVESKAR μαθαίνω. HA ō (έπιφώνημα). KOM-PANO συνεταῖρος. MOBLO έπιπλο. NOTICO είδησι. INDIGNANTA άγανακτιημένος. TELEFONILO τηλεφωνεῖο. DEMANDAR ζητώ, έρωτώ. REDAKTISTO συντάκτης. ANUNCAR άναγγέλλω. ENUMERAR άπαριθμώ. DIVERSA διάφορα. ANIMALO ζώο. DOMALA οίικιακός. BOVO βώδι. MUTONO μοσχάρι. KAPRO τράγος. OBLIVIAR λησμονώ. SORDIDA βρωμερός. RULAR κυλιέμαι. SORDIDAJO βρωμιά. KELKAFOYE μερικές φορές. MALAJO ζημιά. LOJEYO διαμέρισμα. KLOSHO κουδοῦνι. TROVESAS βρίσκομαι. ENIREYO είσοδος. APERTAR άνοίγω. TRA διαμέσου. KORIDOR διάδρομος. ESKALERO κλίμακα. SALONO σαλόνι. BALNOCHAMBRO λουτρό. KOQUEYO κουζίνα. APUDE κοντά. LATERO δίπλα. KONTRE άπέναντι. SITUITA τοποθετημένος. ECELANTA έξαίρετος. QUIETA ήσυχος. MEM άκόμα. KELERO κάρβα. MANSARDO πατάρι. GRANARIO ύπόστεγο. LIGNEYO ξυλαποθήκη. LOKACOPRECO τό ένοίκιο.-

ICA PLASI ES REZERVITA. NI VIDAS ICA DOMI, MA NI NE VIDAS ITA GARDENI. KA TU AMAS ICA PUERINO OD ITA PUERULO; ME AMAS LA DU. NE FACEZ ICO, FACEZ ITO. KA VU PREFERAS ICA ROZI OD ITI; DOMEZ A ME DE ICI. KA VU KONOCAS TA PERSOPO; NO, ME NE KONOCAS LU. CA NOVA DOMO KUSTIS TRE MULTE. TO NE SUPRIZAS ME. NE SEMPRE PAROLEZ PRI CO. TI QUI NE HASTOS ARIVOS TRO TARDE. QUOM DEINKAS ICA SIO-RULI ED ITA SIORINI; ILCI DRINKAS BIRO ED ELCI DRINKAS TEO.

OLIM AESOP RENKONTRIS RURANO SUR LA VOYO. ILCA STACESKIS E DICIS: "VOLUNTEZ DICAR A ME, QUANTA TEMPON ME BEZONOS POR IRAR TIL ITA VILAJO SUR LA MONTO;" AESOP RESPONDIS: "MARCHEZ SEMPRE E VU ARIVOS. LA RURANO RIDETIS E DICIS: "TON ME BONE SAVAS, ME MUSTAS MARCHAR POR ARIVAR IBE. TAMEN ME DEZIRAS SAVESKAR, QUANTA TEMPON ME BEZONOS POR TO;" AESOP SEMBLIS IRACESKAR E REPLIKIS: "ME JA DICIS A VU, MARCHEZ SEMPRE AD AVAN E VU ARIVOS." "CA VIRO PERDIS SUA RACIONO, IL DICOS NULO A ME; PENSIS LA RURANO E FORIRIS. POS KELKA INSTANTI IL AUDIS KLAMAR ULU DOP SU. ESIS AESOP. QUON VU DEZIRAS DE ME;" QUESTIONIS LA RURANO. "ME VOLAS NUR INFORMAR VU, KE VU ARIVOS POS DU HORI EN TA VILAJO SUR LA MONTO." -"PRO QUO VU NE DICIS TO QUIK A ME;" - "TO NE ESIS POSIBLA, ME MUSTIS ANTEE VIDAR QUALE VU MARCHAS."

LA EVO. QUANTE EVAS VUA KUZINO; EL EVAS BALDE DUADEK YARI. EL SEMBLAS ESAR PLU OLDA. QUANTE ME EVAS, SEGUN VUA OPINIONO; VU SEMBLAS EVAR INTER TRIADEK E TRIADEK-E-KIN. ME KOMENCOS MEA TRIADEK-E-SEPEPESMA YARO POSMORGE. VU SEMBLAS ESAR PLU YUNA. KA VUA GENITORI VIVAS ANKORE; LA PATRO MORTIS DU YARI ANTE NUN, MA LA MATRO ES ANKORE ROBUSTA, QUANKAM EL JA ES TRE EVOZA. NI CELEBRIS HIERE ELUA SEPADEK-E-SISEPESMA ANIVERSARIO.-

Α Ε Ε Ι Α Ο Γ Ι Ο

PLASO θέσις. REZERVITA κατειλημμένη. ITA ἑκεῖνος. ICA αὐτός. ITO ἑκεῖνο. PREFERAR προτιμῶ. ROZO τριαντάφυλλο. ITI ἑκεῖνοι. CA τοῦτος. KUSTAR κοστίζει. SURPRIZAR ἐκπλήττω. CO αὐτό. HASTAR σπεύδω. ILCI αὐτοί. BIRO μύρα. ELCI αὐτές. TEO τσάι. OLIM κάποτε.

AESOP ὁ Αἴσωπος. VOYO ὁδός. STACESKAR σταματῶ. MONTO βουνό.
RIDETAR ἐπαναλαμβάνω, τό λόγος. SEMBLAR φαίνεται. IRACESKAR θυρω-
μένος. RACIONO λόγος. NULO οὐδέν, τίποτε. ULU αὐτός. INFORMAR πλη-
ροφορῶ. HORO ὥρα. ANTEE προηγουμένως. EVO γέρος, ἡλικιωμένος.
SEGUN κατά (τήν ἐπιτήρησι). INTER μεταξύ. ROBUSTA ρωμαλέος. EVOZA
ἡλικιωμένος. CELEBRAR ἐορτάζω. ANIVERSARIO ἐπέτειος.-

39.-

M A Θ Η Μ Α 180

IL LAVAS ME, IL LAVAS SU. LI AMAS SU IPSA MAXIM MULTE. EL PRO-
MENAS KUN SUA ONKLULO E SUA INFANTI, TO ES, ELUA PROPRA INFANTI.
EL PROMENAS KUN SUA ONKLULO E LVA INFANTI, TO ES, LA INFANTI DIL
ONKLULO. LA LABORISTO MALADESKIS PRO TRO MULTE LABORIR. TU PUNI-
SESOS. PRO VENIR TRO TARDE. POS MANJIR ME REPOZAS VOLUNTE DUM
KELK INSTANTI. NI NE KREDAS VENOR ANTE LUNDIO. ESOR FELICA ES PLU
BONA KAM ESIR FELICA, MA MAXIM BONA ES ESAR FELICA.

FLETCHER HAVIS KARAKTERO IRACEMA, PRI QUA PRECIPUE LA SERVISTO
SUFRI. ILCA DO REZOLVIS LIVAR SUA PATRONO. "PRO QUO VU VOLAS
LIVAR ME;" FLETCHER QUESTIONIS. "POR DICAR LA VERESO, ME NE PLUS
POVAS TOLERAR VUA KARAKTERO." - "ES VERA, ME IRACESKAS KELKE TRO
OFTE, MA MEA IRACO DESAPARAS QUIK POS "VENIR." - "YES", RESPONDIS
LA SERVISTO, "MA OL RI-APARAS QUIK POS DESAPARIR."

CHEFO: "QUA IMPERIS TA STULT ARANJO;" KOMIZO: "ME DISPONIS PRI
TO, SIORO." CHEFO: "MERKEZ BONE POR LA FUTURO, KONVENAS NUR A ME
DISPONAR PRI TAL ARANJI."

LEVAR SU. KA TU ES ANKORE EN LA LITO; YES, ME ES ANKORE TRE
DORMEMA. MA TU DEVAS LEVAR TU. NE JA ES JORNO. ES ANKORE TROFRUA.
KA TU SAVAS QUA KLOKO ES; NO, TON ME NE SAVAS. ES JA SEP KLOKI
PASINTA. PRO QUO TU LEVAS TU TANTE TARDE; ME NE POVIS DORMAR DUM
LA TOTA NOKTO. ORDINARE ME LEVAS ME YE KIN KLOKI E DULMO. LEVEZ
TU RAPIDE E VESTIZEZ TU. YES, ME QUIK VESTIZOS ME, ADPORTEZ A ME
AQUO POR LAVAR ME. DONEZ A ME PECO DE SAPONO E NETA LAVOTUKO. YEN
OMNO, HIKE ES ANKE LA PEKTILO E LA HARBROSILLO. KA LA LAVISTO AD-
PORTIS MEA LINJO; KA MEA SHUI ES NETIGITA; YES, ME NETIGIS LI, E
ME ANKE BROSIS LA VESTI. DONEZ A ME LA CHAPELO E LA BASTONO. NUN
ME ES PRONTA. QUA BELA JORNO, NI QUIK EKIREZ.-

LAVAR πλύνομαι. PROPRA καθαρός. MALADESKAR άσθενῶ. LABORIR έργάζομαι. (άπαρέμφατο τοῦ άορίστου). PUNISESAR τιμωροῦμαι. VENIR έρχομαι. MANJIR φρώγω. REPOZAR άναπαύομαι. VEMOR. θά έλθω. FELICA εὐτυχής. KARAKTERO χαρακτήρας. IRACEMA θυμῶδες. REZOLVAR καταλήγω. LIVAR έγναταλείπω. TOLERAR άνέχομαι. IRACO θυμός. DESAPARAR εξαφανίζομαι. RI-APARAR επανεμφανίζομαι. CHEFO προϋστάμενος, μάγειρος. ARANJO τακτοποιῶ. KOMIZO υπάλληλος. DISPONAR διαθέτω. MERKAR υπενθυμίζω. FUTURO μέλλον. KONVENAR συμφέρει. DORMEMA νησταλέος. PASINTA περασμένος. ORDINARE συνήθως, κανονικῶς. DUIMO μισή. RAPIDA ταχύς. VESTIZAR ντύνομαι. SAPONO σαποῦνι. LAVOTUKO πετσέτα. PEKTILO χτένι. HARBROSILO βοῦρτσα μαλλιῶν. LAVISTO νιπτήρας. LINJO έσύρουχο. NETIGITA καθαρισμένος. NETIGIS καθάρισα. VESTI ένδύματα. CHAPELO καπέλο. BASTONO ράβδος. PRONTA έτοιμος. EKIRAR έξερχόμαι.-

40.-

M A Θ Η Μ Α 190

LA PAROLANTO ES LA HOMO QUA PAROLAS EN TA INSTANTO. LA PAROLINTO ES TA QUA CESIS PAROLAR, QUA PAROLIS. LA PAROLONTO ES TA QUA NE JA PAROLAS, MA QUA BALDE PAROLOS. EN LA BUFETO DIL STACIONO ESIS TRI VIRI, MANJONTO, MANJANTO E MANJINTO. LA MANJONTO LAUTE REKLAMACIS, PRO KE LU MUSTIS VARTAR KELKE LONGE TIL KE ON ADPORTIS LA MANJAJI. LA MANJANTO JOYIS PRI LA BON REPASTO, LU DICIS NULA VORTO LU MANJIS KUN BON APETITO. LA MANJINTO DICIS: "ME ES TRE KONFENTA. ME MANJOS ITERE HIKE." LA PUERO QUA LERNIS NUN, ES PUERO LERNANTA. LA PUERO QUA LERNIS, ES PUERO LERNINTA, LA PUERO QUA LERNOS, ES PUERO LERNONTA. DRINKANTE ON NE POVAS PAROLAR. VENINTE TRO TARDE LU FALIIS LA TRENO. DEPARTONTE LA CHEFO DICIS A NI QUALE AGAR DUM SUA ABSENTESO. ABOYANTA HUNDI NE MORDAS. NE VEKIGEZ LA DORMANTI. LA FALINTA PUERO NEPLUS POVIS LEVAR SU. RESPONDANTE TUA LETRO ME INFORMAS TU, KE ME BALDE VIZITOS TU. REPOZANTE SUR LAURI ON VELKIGAS LI.

A VIRO FOR-KURANTA YE KOMENCANTA KONFLIKTO, ON DICIS: "VU ES TIMEMA HUNDO, NE KURAJOZA LEONO." LU RESPONDIS: "ME PREFERAS ESAR VIVANTA HUNDO KAM LEONO MORTINTA."

KUSHAR SU. ES TEMPO POR DORMAR. KA VU ES FATIGITA; YES, ME BALDE

IROS ADEN LA LITO. ME KUSHAS ME SEMPRE FRUE. KAD OMNO ES PRONTA EN LA DORMO-CHAMBRO; KA LA LITO ES BONE ARANJITA; ADPORTEZ A ME KANDELO. ACENTEZ LA ELEKTRALA LUMO. APERTEZ KELKE LA FENESTRO. TIREZ LA KURTENI. UBE ES LA BOTOTIRILO; YEN OL ES, E HIKE ES LA PANTOFLO. LASEZ LA KANDELO HIKE, ME IPSA EXTINGOS OL. KANDE ME DEVAS VEKIGAR VU MORGE; YE SIS KLOKI, MA NE PLU TARDE. VU POVAS FIDAR PRI ME, ME NE OBLIVIOS OL. ME DEZIRAS A VU BONA REPOZO. SAME, ME DANKAS. NE OBLIVIEZ KLOZAR LA CHAMBRO-PORDO. CERTE NE, DORMEZ BONE. BONA NOKTO, SONJEZ AGREABLE. -

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

CESAR παύω, σταματώ. BUFETO κυλιεῖτο. LAUTE μεγαλόφωνα. REKLAMAR ζητώ, απαιτώ. VARTAR αναμένω. MANJAJO φαγητό. REPASTO δείπνο. DRINKANTA πίνοντας. VENINTE έρχόμενος. FALJAR χάνω. TRENO τραῖνο. DEPARTONDE φεύγοντας. ABSENTESO απουσία. ABOYANTA γαυγίζων. MORDAR δαγκώνω. VEKIGAR άφυπνίζω. DORMANTO κοιμώμενος. FALINTA άποτυχημένος, χρεωκοπήμένος. PUERO νέος, μικρός. RESPONDANTE άπαντώντας. LAURO δάφνη, έπιτυχία. VELKIGAR ξηραίνω. FORKURANTA προτρέχων, προπορευόμενος. KONFLIKTO διένεξις. TIMEMA φοβιτσιάρης. δηλός. KURAJOZA θαρραλέος. LEONO λέοντας. VIVANTA ζωντανός. DORMOCHAMBRO κοιτώνας. ARANJITA τακτοποιημένος. KANDELO καντήλι. ACENDEZ ανάφτε. ELEKTRALA ήλεκτρικό. LUMO φώς. FENESTRO παράθυρο. TIRAR τραβώ. KURTENO κουρτίνα. BOTOTIRILO τραβηχτήρι παπουτσιών. PANTOFLO παντοφύλες. EXTINGAR σβύνω. FIDAR ύπερηφανεύομαι. KLOZAR κλείω. SONJAR όνειρεύομαι.-

41.-

M A Θ H M A 200

ME ES ESINTA. TU ESIS ESINTA. IL ESOS ESINTA. EL ESUS ESINTA. ESEZ ESINTA. ME ES PAROLANTA. TU ESIS MANJANTA. IL ESUS PROMENANTA, SE LA VETERO ESUS BELA. KAD LI ESIS VENINTA ANTE TU; NO, NI VENIS KUNE. NI ESIS DRINKONTA TEO KANDE LI ARIVIS: E NI INVITIS LI DRINKAR OL KUN NI.

PASTORO PRETER-IRIS DOMO ED AUDIS GESPOZI DISPUTANTA. IL ENIRIS E QUESTIONIS: "QUA ES LA MASTRO EN ICA DOMO;" LA SPOZULO RESPONDIS:

"VOLUNTEZ KELKE SIDESKAR, NI ES NUN SOLVANTA LA PROBLEMO."

LA VOLFO ESIS MORTONTA E MEMORIS SUA PASINTA VIVO. "CERTE", LU DICIS, "ME ES PEKINTO, MA NE UN DEL MAXIM GRANDI. ME NE NUR PEKIS, ME FACIS ANKE MULTA BONA AGI. KRIANTA MUTON-YUNO, PERDINTA LA TRUPO, OLIM VENIS TANTE PROXIM ME, KE ME ESUS POVINTA MANJAR LU, MA ME NE FACIS LO. SAMTEMPE ASKOLTIS KUN PERFEKT INDIFERENTESO LA MOKADI ED INSULTI DA OLDA MUTONO." - "E TON ME POVAS ATESTAR", DICIS LA FOXO, QUA PREPARIS LUA AMIKO POR LA MORTO, "NAM ME TRE BONE MEMORAS OMNA CIRKONSTANCI. ESIS PRECIZE YE LA SAMA TEMPO, KANDE TU PRESKE SUFOKIS PRO LA OSTO, QUAN LA BON-KORDIA CIKONIO TIRIS EK TUA GUTURO."

EN LA HOTELO. KA VU ES LA POSEDANTO DI CA HOTELO; YES, SIORO, KA ME DARFAS ESAR YE VUA SERVI; KA ME POVAS LOJAR HIKE; CERTE, SIORO, NI HAVAS TRE BELA CHAMBRI E BONA LITI. MONTREZ A ME LUMOZA CHAMBRO VARMIGEBLA. KA ME POVAS MANJAR EN MEA CHAMBRO; TOTE SEGUN VUA GUSTO. KA ME POVAS RECEVAR BALNI EN LA HOTELO:, YES, SIORO, KUVO-BALNI E VAPOR-BALNI. KA VU INTENCAS RESTAR HIRE DUM KELKA DII;, ME NE JA SAVAS LO PRECIZE, PROBABLE KIN TIL SIS DII. LO DEPENDAS DEL VETERO. KA ME DEVAS VEKIGAR VU. MATINE; NO, TO NE ES NECESA, ME VEKAS SEMPRE YE LA SUNO-LEVO. VOLUNTEZ ENSKRIBAR VUA NOMO EN LA LIBRO DIL STRANJERI. VOLUNTE. -

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

ESINTA ήμουνα. INVITAR προσναλῶ. PRETERIRAR περιφέρομαι περιδιαβάζω. GESPOZI σύζυγοι. MASTRO νοικοκύρης. SIDESKAR κάθουμαι. SOLVAR ἐπιλύω. PROBLEMO πρόβλημα. VOLFO λύκος. MEMORAR θυμάμαι. PEKINTO ἀμαρτωλός. PEKAR ἀμαρτάνω. AGO πράξις. KRIANTA φωνάζοντας. MUTON-YUNO μοσχαραύτι. TRUPO κοπάδι. PROXIM κοντά. PERFEKTA θαυμάσιος. INDIFERENTESO ἀδιαφορία. MOKADO ειρωνία. INSULTO προσβολή. MUTONO κριάρι. ATESTAR βεβαιώνω. FOXO ἀλεπού. PREPARAR ἐτοιμάζω. CIRKONSTANCO περίστασις. SUFOKAR μέ πνιγμένη φωνή. OSTO κόβιαλο. (BONKORDIA)BONKORDIA καλή καρδιά. CIKONIO πελαργός. GUTURO λαιμός. HOTELO ξενοδοχεῖο. POSEDANTO ιδιουτήτης. SERVO ὑπηρεσία. LOJAR διαμένω, κατοικῶ. LUMOZA φωτεινός. VARMIGEBLA θερμαινόμενο. GUSTO γούστο, διάθεσι. BALNO λουτρό. KUVOBALNO λουτρολεκάνη. VAPORBALNO

ἀτμόλουτρο. PROBABLE πιθανῶς. DEPENDAR ἐξαρτᾶται. VEKAR ξυπνῶ.
SUNOLEVO ἀνατολή τοῦ ἡλίου. ENSKRIBAR ἐγγράφω.-

43.-

M A Θ Η Μ Α 210

KAD IL VENABIS ANTE TU; NO, NI VENIS KUNE, ME QUIK INFORMOS VU, KANDE ME ARIVOS. SE IL DICABUS TO A ME PLU FRUE, LORE ME NE VENABUS CADIE. KA TU JA FINABIS TUA LABORO, KANDE TUA PATRONO VENIS. YES, ME JA FINABIS OL. KANDE VU PAGOS VUA DEBI; ME PAGOS LI KANDE ME RECEVABOS PEKUNIO. NI NE VIZITABUS VI, SE NI SAVABUS, KE VI ES FORTE OKUPATA.

VIRO VEHANTA UNESMAFOYE EN NAVO SUR LA MARO, DIVENIS FORTE MARO-MALADA. LU JACIS EN SUA LITO EN LA KABINO. KANDE VENIS LA MEDIKO ILCA DICISPOR LEVIGAR LU: "LEVEZ VU QUIK, LA NAVO SINKABOS POS KIN MINUTI." LA MALADO RESPONDIS: "ANKORE KIN MINUTI; KA VU NE POVAS SINKIGAR OL PLU RAPIDE;"

L'INSTRUKTISTO X. DONIS ECELANTA LEZIONI PRI KALIGRAFO. POR SUA DICIPULI IL KOMPOZIS PERFEKTA MODELI. ULDIE, KANDE IL FINABIS UN DE CA MODELI, ESIS DUM L'EXAMENO, IL MONTRIS OL AD UN DEL EXAMENERI ESIS LA PANIFISTO DIL VILAJO, QUESTINIONANTE LU: "NU", "QUON VU DICAS PRI TO;" - YES, YES, RESPONDIS LA PANIFISTO, "TO ES BONE LEKTEBLA," TA LAUDO SEMBLIS KELKE POKA AL KALIGRAFISTO, QUA EXPEKTABIS ULO PLU BONA. TAMEN TO ESIS LO MAXIM BONA QUAN ON POVIS DICAR AD IL. L'UNESMA QUALESO DI IRGA SKRIBURO, TA QUA SUPERESAS OMNA ALTRI, ES FAKTE, ESAR LEKTEBLA.

EN LA RESTORERIO. NI ENIREZ ICA RESTORERIO. YEN LIBERA TABLO PROXIM LA FENESTRO. GARSONO, DONEZ A NI LA MENUO. YEN SIORI, QUON VI DEZIRAS POR DRINKAR; DONEZ A NI BOTELO DE BLANKA VINO E BOTELO DE MINERAL AQUO. ADPORTEZ A ME BULIONO. DONEZ A NI DU PORCIONI DE ROSTAJO KUN TERPOMI. YE VIA SERVI, SIORI. QUON VI DEZIRAS KOM DESERO; DONEZ A NI POMI E PIRI. ME DEZIRAS NIGRA KAFEO. KA VU DEZIRAS LA KAFEO KUN KREMO O KUN LIQUORO; KUN KREMO, ME PREGAS. QUANTE NI DEBAS; YEN VIA FAKTURO, VOLUNTEZ PAGAR YE LA KASO, SIORI.-

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

VENABIS θά έρχόμουν. ARIVABOS θά είχα φθάση. DICABUS είχες ειπή.
VENABUS θά έρχόμουνα. FINABIS έχει τελειώση. RECEVABUS θά έχω
λάβει. VIZITABUS θά είχα έπισκεφθή. SANABUS θά είχα γνώσι. UNESMA-
FOYE πρώτη φορά. NANO πλοίο. MAROMALADA θαλασσοπειραγμένος. JACAR
ξαπλώνω. KABINO καμπίνα. LEVIGAR έγείρομαι. SINKABOS θά έχει βυ-
θισθή. MINUTO λεπτό. SINKIGAR βυθίζομαι. KALIGRAFO καλλιγράφος.
KOMPOZIS συνέθεσε. MODELI μοδέλα. ULDIE κάποτε. EXAMENO εξέτασις.
EXAMENERI εξέταζόμενι. PANIFISTO άρτοποιός. LEKTEBLA άναγνώσιμος.
LAUDO έπαινος. EXPEKTABIS θά άναμένονταν. QUALESO ποιότητα.
SKRIBURO γραφή. SUPERESAR υπερέχω. FAKTO γεγονός. LIBERA έλεύθε-
ρος. TABLO τραπέζι. GARSONO γκαρσόνι. MENUO τό μενού. BOTELO φιά-
λη. BLANKA λευκό. MINERAL μεταλλικό. BULIONO σούπα. PORCIONI μερτί-
δες. ROSTAJO φητό. TERPOMI πατάτες. DESERO φρούτο. NIGRA μαύρο.
KREMO κρέμα. LIQUORO λικιέρ. FAKTURO λογαριασμός. KASO ταμεύο.-

43.-

M A Θ Η Μ Α 22ο

DONEZ ICA LIBRO AD ALTRU, ME JA LEKTIS OL. ME ES MULTE OKUPATA,
DICEZ DO AD IRGU QUA VENOS, KE ME NE POVAS ACEPTAR LU. KAD ULU
ESIS HIKE DUM MEA ABSENTESO; NO, SIORO, NULU VENIS. SINGLU FACEZ
SUA DEVO, LORE OMNU ESOS KONTENTA. ULI RIDIS, ED ALTRI PLORIS.
DONEZ A ME IRGO POR LABORAR. NULO ES FACENDA. NUN OMNO ES FACITA.
LA TURMO-PINTO DI CA VILAJO-KIRKO ES ORIZITA. LA PREZIDANTO DI
NIA KANTOSOCIETO PROPOZIS FACAR PLUR-DIA VOYAJO, NUN NI DEVAS
VOTAR POR O KONTRE LA PROPOZO. POZEZ LA EXERCOLIBRI SUR MEA SKRIB-
TABLO, E VENEZ POSE EN LA FLORGARDENO.

PUERETO, QUA ESIS CHE AMIKINO DI SUA MATRO DUM UN HORO SEN RECE-
VAR IRGA MANJAJO, DICIS: "MEA MATRO DICIS, KE ME NE DEVAS
DEMANDAR ULO POR MANJAR, MA EL NE DICIS, KE ME DEVAS REFUZAR OL,
SE ULU OFRUS ULO A ME."

PROMENADO TRA LA URBO. KA VU JA VIDIS LA VIDINDAJI DI NIA URBO;
NE JA, ME ES HIKE ERSTE DEPOS TRI DII, TIL NUN ME NE HAVIS OKAZI-
ONO POR VIDAR MULTO. ME ES PRONTA POR AKOMPANAR VU, POR MONTRAR

A VU LA MAXIM INTERESANTA KOZI. VU ES TRE JENTILA, VOLUNTE ME VENOS KUN VU. HIKE NI ES EN LA STACION-STRADO, TO ES LA MAXIM BELA STRADO DIL URBO. IBE DEXTRE, VU VIDAS LA URBO-DOMO, SINISTRE DE OL TROVESAS LA NACIONAL MUZEO. QUALE NOMESAS ICA PLACO; TO ES LA MERKATO-PLACO, MERKURDIE E SATURDIE ON VENDAS HIKE FRUKTI, LEGUMI, FISHI, PULTRO, BUTRO FROMAJO ED ALTRA NUTRAJI. UBE TROVESAS LA PUBLIKA GARDENI; TRANS ITA PONTO, NI IREZ AD IBE. QUANTE BELA PARKO. QUANTE BELA FLORIN ON VIDAS HIKE. QUON SIGNIFIKAS ITA GRANDA KOLONO QUAN NI VIDAS IBE; TO ES BELVEDERO, NI ACENSEZ OL POR JUAR LA BELA VIDAJO. DE IBE NI POVOS VIDAR LA ENSEMBLO DIL URBO E LA TOTA CIRKUMAJO. VUA URBO ES VERE TRE BELA, ME REGRETAS, KE ME NE POVAS RESTAR HIKE DUM KELKA SEMANI.-

---Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο---

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Στις σύνθετες λέξεις τίθεται μιὰ παύλα πρὸς διάκρισι καὶ τὴν εὐκολώτερη κατανόησι. ὅπως MERKATO-PLACO, πλατεῖα ἀγορᾶς.-

IRGU καθένας. ACCEPTAR δέχομαι. DEVO καθήμιον. OMNU ὅλοι. ULI ἐκεῖνοι. ALTRI ἄλλοι. IRGO κάποιο, κάτι. TURMO-PINTO σημεῖο περιπάτου. VILAJO-KIRKO ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ. PREZITANTO πρόεδρος. KANTO-SOCI-ETO ὁμάδα ὠδικῆς. PROPOZAR προτείνω. PLUR-DIA πολυήμερος. VOTAR ψηφίζω. EXERCO-LIBRO βιβλίο ἀσκήσεων. SKRIB-TABLO γραφεῖο. FLOR-GARDENO ἀνθοκηπος. PUERETO παιδάκι. SEN χωρίς. ULO κάτι, ἐνεῖνο. REFUZAR ἀρνοῦμαι. OFRAR προσφέρω. PROMENADO περίπατος. VIDINDAJI ἀξιοθέατα. KOZO πρᾶγμα, ἀφορμή. STACION-STRADO δρόμος τοῦ σταθμοῦ. URBO-DOMO δημαρχεῖον. SINISTRE ἀριστερά. NACIONALA ἐθνικός. MUZEO μουσεῖο. NOMESAR ὀνομάζομαι. PLACO πλατεῖα. MERKATO-PLACO πλατεῖα ἀγορᾶς. FRUKTO φρούτα. LEGUMO λαχανικό. PULTRO πουλερικό. BUTRO βούτυρο. FROMAJO τυρὶ. NUTRAJI τρόφιμα. PUBLIKA δημόσιος. TRANS πέραν, διὰ μέσου. PONTO γέφυρα. PARKO πάρκο. SIGNIFIKAS σημαίνει. KOLONO κολῶνα. BELVEDERO κινδύκι. JUAR ἀπολαμβάνω. VIDAJO θέα. ENSEMBLO τὸ σύνολο. CIRKUMAJO τὸ περιβάλλον, τὰ γύρω. -

NIA AMATA MATRO EVAS SEPADEK YARI. LEKTEZ LA LETRO ADJUNTITA. KANDE LA INSTRUKTISTO BATAS LA LERNANTO, LORE LA INSTRUKTISTO ES LA BATANTO, E LA LERNANTO ES LA BATATO. MEA ONKLULO VENIS NE-EXPEKTITE. ME REGRETAS, KE ME NE POVASPRESTAR A VU LA DEMANDITA SUMO, NAM ME IPSA NE POSEDAS PEKUNIO.

"BRULITA INFANTO TIMAS LA FAIRO", DICIS LA INSTRUKTISTO, "DONEZ NUN ALTRA FRAZO KUN LA SAMA SENCO." LA MAXIM YUNA MEMBRO DIL KLASO RESPONDIS: "LAVITA INFANTO TIMAS LA AQUO."

STUDENTO: "ME ES ASOCIITO EN LA KOMERCO DI MEA PATRO." PROFESORO: "MA VU YA STUDIAS MEDICINO, E VUA PATRO ES KOMERCISTO." STUDENTO: "TOTA JUSTA, MEA PATRO SORGAS LA REVENUI, E ME SORGAS LA SPENSI."

LA TRAMVOYO. UBE ES LA HALTEYODIL TRAMVOYO; SEQUEZ ICA STRADO TIL LA FINO, TURNEZ DEXTRE, E VU VIDOS GRANDA PLACO AVAN VU. IBE TROVESAS PLURA LINEI DIL TRAMVOYO. YEN JA UN VAGONO. NEPLUS ES PLASI EN OLU, NI MUSTAS VARTAR ALTRA VAGONO. QUANTE LONGE TO DUROS; NUR TRI MINUTI. KONDUKTORO, KA VU VEHAS AL INDUSTRIAL QUARTERO; YES SIORO, VU POVAS VENAR KUN NI TIL LA KATEDRALO, IBE VU MUSTOS KAMBIAR, ED UTILIGAR LINEO QUAR. QUANTE KUSTAS LA BILIEITO; TRIADEK CENTIMI. VOLUNTEZ DICAR A ME, KANDE ME MUSTAS KAMBIAR, ME ES STRANJERA HIKE, ME NE KONOCAS LA STRADI DIL URBO. VOLUNTE, SIORO, ME NE OBLIVIOS LO. -

A E E I A O F I O

AMATA αγαπημένη. ADJUNTITA συνημμένη. BATAR χτυπῶ, δέρνω. BATATO χτυπώμενος. NE-EXPEKTITE μή αναμενόμενος. DEMANDITA ζητημένο. SUMO ποσό. POSEDAR κατέχω. BRULITA καμένος. TIMAR φοβοῦμαι. FAIRO φωτιά. SENCO ἔννοια. MEMBRO μέλος. KLASO τάξις. LAVITA πλυμένος. ASOCIITO συνεταῖρος. KOMERCO ἔμπόριο. STUDIAR σπουδάζω. MEDICINO ἰατρική. JUSTA ἀκριβ.ης. REVENUO εἰσόδημα. SPENSO δαπάνες. TRAMVOYO τροχιόδρομος. HALTEYO στάσις. SEQUAR ἀκολουθῶ. FINO τέλος. TURNAR στρέφω. LINEO γραμμή. VAGONO ὄχημα. DURAR διαρκεῖ. KONDUKTORO ὁδηγός. INDUSTRIALA βιομηχανική. KATEDRALO καθεδριός. KAMBIAR ἀλλάζω. UTILIGAR χρησιμοποιοῦ. BILIEITO εἰσιτήριο. CENTIMO λεπτό.-

ME ESAS LAUDATA. TU ESIS LAUDATA. EL ESOS HELPATA DA LUA BOFRATO. ESEZ AMATA. KAD ES INTERDIKTITA FUMAR HIKE; YES, LO ES INTERDIKTITA. LA LETRO ESIS JA SKRIBITA, KANDE ME SAVESKIS, KE ME NE RECEVOS LA DEMANDITA PERMISO. KANDE VUA DEBI ES PAGOTA; LI SEMPRE ES PAGOTA, MA ME TIMAS, KE LI NULTEMPE ESOS PAGATA. ME NOMESAS (ESAS NOMATA) PAULO, E MEA FRATO NCMESASPETRO. ICA DOMO KONSTRUKTESOS (ESOS KONSTRUKTATA) EK LIGNO. ICA LIBRO LEKTESOS KUN GRAND INTERESO. LA VUNDITA SOLDATO KURECESAS DAL MEDIKO. EN NIA URBO TROVESAS MULTA BELA GARDENI. ICA LIBRO TRADUKTESAS DA ME. EL AMESAS DA OMNA SUA PARENTI. TA NOVA VESTO FACESIS DA MEA FRATINO.

AVARO DIVENIS BLINDA ED IRIS KONSULTAR OKULISTO. "QUON VU DEMANDAS PAR FACAR LA OPERACO DIL KATARAKTO;" - "MIL FRANKI." LA AVARO VOLIS MARCHANDAR, MA LO ESIS VANA. L'OPERACO FACESIS YE L' UNESMA OKULO E SUCESIS ECELANTE. JOYOZE LA AVARO KLAMIS: "ME VIDAS PERFEKTE." - "NU, AL ALTRA OKULO," DICIS LA OKULISTO, "UN INSTANTO", RESPONDIS LA AVARO, "VU DEMANDIS MIL FRANKI PO DU OKULI. OR, UN OKULO SUFICAS, VIDAR ANKE PER LA ALTRA ESUS LUXO."

LA INTERNACIONA LINGUO. KA VU PAROLAS IDO; YES, KELKE, ME KOMPRENAS PLU BONE KAM ME PAROLAS. UNESME ON LERNAS KOMPRENAR, ED ERSTE PLU TARDE ON LERNAS PAROLAR. VOLUNTEZ PAROLAR KELKE MIN RAPIDE, ME PREGAS VU. DEPOS KANDE VU LERNAS IDO; ME KOMENCIS LERNAR LA LINGUO TRI MONATI ANTE NUN. KA VU LEKTAS LAUTE; YES, TAM MULTE KAM POSIBLA. LA LAUTA LEKTADO ES TRE IMPORTANTA, PER OLU ON KUSTUMIGAS SAMTEMPE LA OKULI, LA BOKO E LA ORELI A LA LINGUO. TA QUA OFTE LEKTAS LAUTE, KOMPRENAS TRE BONE ALTRA IDISTO, MEM SE LU AŬDAS PAROLAR LU YE LA UNESMA FOYO. ME PROPOZAS A VU FACAR OMNA VESPERE MIKRA PROMENADO POR HAVAR OKAZIONO PAROLAR. ME KONSENTAS, SUB UN KONDICIONO, KE NI PAROLEZ NUR IDO, NUL ALTRA LINGUO. KOMPRENENDE.-

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

LAUDAR μισθώνω, ένοιкиάζω. BOFRATO κουνιάδος. INTERDIKTAR άπαγορεύω. PERMISO άδεια. NULTEMPE ούδέποτε. KONSTRUKTESAR κατασκευάζεται. LIGNO ξυλεία. LEKTESAR διαβάζομαι. INTERESO ένδιαφέρον. VUNDAR τραυματίζω. SOLDATO στρατιώτης. KURACESAR νοσηλεύομαι. TRADUKESAR μεταφράζομαι. AMESAR αγαπώμαι. FACESAR γίνομαι. AVARO φιλάργυρος. BLINDA τυφλός. OKULISTO όφθαλμίατρο. OPERACO έγχείρησι. KATARAKTO καταράχτης. MIL χίλια. MARCHANDAR παζαρεύω. VANA μάταιος. SUCESAR έπιτυχχάνω. JOYOZA χαρούμενος. NU μπρός. (έπιφώνημα). OR άρα. SUFICAR άρκει. LUXO πολυτέλεια. KANDE πότε. LEKTADO ανάγνωσι. KUSTUMIGAR συνηθίζω. FOYO φορά. KONSENTAR συγκατατίθεμαι. SUB ύπό. KONDICIONO όρος.-

Μ Ε Ρ Ο Σ Τ Ρ Ι Τ Ο Ν

Υ π ό μ ν η σ ι ς :-

Γίνεται γνωστό προς τούς σπουδαστές τής Διεθνούς Βοηθητικής Γλώσσας "I D O" ότι τό τρίτο μέρος του βιβλίου τούτου περιλαμβάνει, βασιικά, άσκήσεις στη χρήση των συνθετικών συλλαβών, των "PREFIXI" και των "SUFFIXI", που προστιθέμενες στην αρχή τής λέξεως ή και στο τέλος τής ρίζας των λέξεων δίδουν διαφορετικό νόημα, όπως τούτο συμβαίνει και στις διάφορες έθνικές γλώσσες.

Τή χρήση ως και την έννοια των "PREFIXI" και "SUFFIXI" θα βρή ο σπουδαστής και στο πρώτο μέρος του βιβλίου τούτου "ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ" στις σελίδες 19 και 20, χωρίς όμως κείμενο και παραδείγματα, όπως στα μαθήματα που άκολουθούν

Η επανάληψι δέν ζημιώνει τον σπουδαστή και μάλιστα κατά πληρέστερο τρόπο. Πάντως τονίζεται ιδιαίτερα ή ανάγκη όπως τις συλλαβές αυτές ο σπουδαστής αποστηθίζη πολύ καλά, γιατί τό μέρος τούτο τής γλώσσας, όπως και κάθε άλλης, αποτελεί σπουδαίο συντελεστή στην καλύτερη γνώσι αλλά και τη χρήση τής "IDO" σε κάθε περίπτωσι.-

Η συνέχισις των Μαθημάτων στη σελίδα 48. Σελίς 47 δέν ύπάρχει έν παραδρομής άριθμήσεως τής σειράς των σελίδων.-

46.--

----- M A O H M A ----- 25o -----

PER AFIXI, QUIN ON ADJUNTAS A RADIKI DI IDOVORTI, ON MODIFIKAS LA SENCO DI OLI. SE LA AFIXI UNIONESAS A LA RADIKO AVANE, ON NOMI- ZAS LI PREFIXI, SE ON ADJUNTAS LI A LA RADIKO DOPE, LI NOMESAS SUFIXI. ON BONE ; MERKEZ LA SENCO DIL AFIXI QUIN NI EXPLIKOS EN ICA ED EN LA SEQUANTA LECIONI.

A R K I - ES PREFIXO INDIKANTA GRADO SUPERA: ARKIEPISKOPO: AR- KANGELO. OLIM EN AUSTRIA LA FRATI DIL IMPERIESTRO NOMESIS ARKIDUKI.

B O - INDIKAS PARENTESO PER MARIAJO. LA MATRO DI MEA SPOZO ES MEA BOMATRO. TU ES LA BOFRATO DIL SPOZO DI TUA FRATO.

D E S - INDIKAS LA KONTREAJO: DESAGREABLA, DESFELICA. EN TALA DESORDINO ME NE POVUS LABORAR. DESINFEKTEZ ICA CHAMBRO ED OMNA MOBILI EN OLU.

D I S - INDIKAS LA SEPARO, LA DISTRIBUTO: DISSENDAR, DISJETAR. NI DELIBERIS NUR DUM KURTA TEMPO, LORE NI DESIRIS E DISDONIS NIA PROPAGILI A LA PUBLIKO.

SWIFT, FAMOZA ANGLA AUTORO, ESIS ULFOYE EKIRONTA. LA SERVISTO ADPORTIS LA SHUI DI SUA PATRONO SEN NETIGAR LI. "PRO QUO VU NE NETIGIS OLI;" DICIS SWIFT. "ES TRE PLUVOZA VETERO", RESPONDIS LA SERVISTO, " E ME OPINIONIS, KE NE PENVALORAS NETIGAR LI, NAM POS DU HORI LI ESOS ITERE SORDIDA." SWIFT METIS LA SHUI TALA QUALA LI ESIS E VOLIS EKIRAR, MA LA SERVISTO REMARKIS: "SIORO, ME NE JA MANJIS." - "NE PENVALORAS MANJAR NUN, NAM POS DU HORI VU HUNGROS ITERE."

EN LA POSTOKONTORO. VOLUNTEZ DONAR A ME TRI POSTMARKI PO DEK, E DU MARKI PO DUADEK-E-KIN CENTIMI. ME EXPEKTAS LETRI POSTE RES- TANTA, MEA NOMO ES R. M. KA VU POVAS LEGITIMIGAR VU; YES, SIORO, YEN MEA PASPORTO. ME DEZIRAS EXPEDIIGAR ICA PAKETO, QUANTE LO KUSTAS; . OKADEK CENTIMI, MA VU MUSTAS NOTAR SUR OLU LA ADRESO DIL SENDINTO. DONEZ A ME MANDATO POR L'EXTERLANDO. ME DEZIRAS REKOMEN- DAR ICA LETRO. BONA, YEN LA QUITIGURO. UBE ES LA TELEGRAFEYO; HIKE APUDE, YE LA GICHETO I2. ME DEZIRAS TELEGRAFAR AD A., ME PAGOS LA RESPONDO. TIL KANDE ME MUSTOS VARTAR; VU MUSTOS VARTAR CIRKUME TRI HORI. YEN MEA ADRESO, VOLUNTEZ SENDAR LA RESPONDO QUIK POS ARIVO A MEA LOJEYO.--

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

AFIXO προτιθέμενη συλλαβή. RADIKO ρίζα. MODIFIKAR μεταβάλλω, τροποποιῶ. UNIONESAR ἐνώνομαι. NOMIZAR ὀνομάζομαι. PREFIXO προτιθέμενη. SUFIXO τιθέμενη μετά τή ρίζα. GRADO βαθμός. SUPERA ἀνώτερος. ARKIANJELO ἀρχάγγελος. AUSTRIA Αὐστρία. IMPERIESTRO αὐτοκράτορας. ARKIDUKO ἀρχιδούκας. PARENTESO συγγένεια. BOMATRO πεθερά. KONTREAJO ἀντίδρασι. DESAGREABLA δυσάρεστος. DESFELICA δυστυχής. DISORDIMO ἀταξία. DESINFEKTAR ἀπολυμαίνω. SEPARO χωρισμός. DISTRIBUTO διανομή. DISSENDAR καταστέλλω. DISJETAR καταρίπτω. DELIBERAR συζητῶ, ἀποφασίζω. DISIRAR ἀπέρχομαι. DISDONAR ἀποδίδω. PROPAGILO διαφημιστικός. FAMOZA διάσημος. ANGLA ἄγγλος. AUTORO συγγραφέας. ULFOYE κάποτε. PLUVOZA βροχερός. PENVALOR ἀξιίζει. HUNGARAR πεινῶ. POSTOKONTORO ταχ/ιό γραφεῖο. POSTMARKI γραμματόσημα. LEGITIMIGAR νομιμοποιῶ. PASPORTO διαβατήριον. EXPEDIGAR ἀποστέλλω. PAKETO δέμα. NOTAR σημειῶνω. ADRESO διεύθυνσι. MANDATO ἐπιταγή. EXTERLANDO ἐξωτερικό. REKOMENDAR συστήνω. QUITIGURO δελτίο, ἀπόδειξι. TELEGRAFEYO τηλεγραφεῖο. GICHETO θυρίδα.-

47.-

Μ Α Θ Η Μ Α 26ο

E X - ES PREFIXO INDIKANTA LA OLIMA OKUPO, OFICO, PROFESIONO: EXIMPERIESTRO, EXINSTRUKTISTO, EXREDAKTISTO. TRE MULTA IDISTI ES EXESPERANTISTI.

G A L A - UZESAS KOM UNESMA ELEMENTO DI KOMPOZITA VORTI POR INDIKAR FESTAL ARANJI, VESTI, E.C.: GALADINEO, GALAROBO. POR ASISTAR LA GALAREPREZENTO EN ICA TEATRO, ON MUSTAS METAR GALAVESTI.

G E - INDIKAS LA ENSEMBLO DI LA DU SEXUI: GESPOZI, GEFRATI. NIA GEAVI HABITAS EN BELA RURAL DOMO QUAN NIA RICHA GEONKLI KONSTRUKTIGIS POR LI.

M I - SIGNIFIKAS DUIME: MILUNO, MIDEKEDUO. NE KLOZEZ KOMLETE LA FENESTRO DI MEA DORMOCHAMBRO, LASEZ OL MIAPERTITA.

M I S - SIGNIFIKAS: ERORE, NEJUSTE: MISKOMPRENAR MISDUKTAR. NIA LINGUO HAVAS PRONUNCO ABSOLUTE REGULOZA, ES DO QUAZE NEPOSIBLA MISPRONUNCAR OL.

MEDIKO HAVIS FILIULO QUA ANKE STUDIIS MEDICINO. POS FINIR LA

STUDII, LA FILIO IRIS AD ALTRA REGIONO, UBE LU ESTABLISIS SU, ED UBE LU TROVIS BALDE BONA PRAKTIKO. CIRKUME DU YARI PLU TARDE LA PATRO VIZITIS LA FILIO ED AKOMPANIS IL OKAZIONE LUA VIZITI CHE LA MALADI. PRETERIRANTE ULFOYE DU TOMBEYI, LA FILIO DICIS AL PATRO KE LA DU KONSTRUKTESIS ERSTE DEPOS KE LU PRAKTIKAS EN CA REGIONO. LA PATRO, POS VOYAJIR ADHEME, QUESTIONESIS DA SUA SPOZINO: "NU, KA NIA FILIO BONE SUCESAS;" - "HO, ECELANTE", RESPONDIS KONTENTE LA PATRO, "UN TOMBEYON IL JA PLENIGIS, E MEM LA DUESMA ES JA MIPLENA."

LA DEPARTO. KA VU VOYAJAS VOLUNTE; YES, TRE VOLUNTE. KANDE VU INTENCAS DEPARTAR; ME DEPARTOS MORGE, MATINE FRUE PER LA UNESMA TRENO. KA VU FACAS VOYAJO PRO AFERI; NO, ME VOYAJAS POR MEA PLEZURO. ADUBE VU VOYAJOS; ME VOYAJOS PER LA FERVOYO TIL B., IBE ME RESTOS DUM KELKA DII, POSE ME VEHOS PER LA NAVO AD O. UBE VU PASIGOS VUA VAKANCO; AN LA MARO. KA VU JA SORGIS VUA BAGAJI; YES, ME PRONTIGIS OMNO, ME EXPEDIIS MEA BAGAJO JA CADIE VESPERE, POR NE PERDAR TEMPO MORGE MATINE. KA VU POSEDAS BONA KLOKTABELO FERVOYALA; YES, ME KOMPRIS LA MAXIM NOVA EDITURO. KA VU HAVAS VUA PASPORTO; YES, E ME ANKE RECEVIS OMNA NECES INFORMI EN LA FERVOYALA TRAFIKO-KONTORO. VOYAJEZ BONE. DANKO, TIL RIVIDO.-

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

OFICO γραφεῖο. PROFESIONO ἐπάγγελμα. EXIMPERIESTRO τέως αὐτοκράτορας. ELEMENTO στοιχεῖο. KOMPOZITA σύνθετο. FESTALA ἑορταστικός. E. C. ECETERA κλπ. GALADINEO ἐπίσημο γεῦμα. GALAROBO ἐπίσημο ἔνδυμα. ASISTAR συμμετέχω. GALAREPREZENTO ἐπίσημος ἐμπρόσωπος. TEATRO θέατρο. SEXUO τό γένος. GEFRATI τά ἀδελφία (ἀδελφός-ἀδελφή). GEAVI παππούς καί γιαγιά. RURALA ἀγροτικός. GEONKLI οἱ θεῖοι. KONSTRUKTIGAR κατασκευάζω. HILUNO ἡμισέληνος. MIDEKEDUO μισή δωδεκάδα. KOMPLETA πλήρης. EXPRESAR ἐκφράζω. ERORE λανθασμένα. NEJUSTE ἀνακριβώς. MISKOMPRENAR καταλαμβάνω λανθασμένα. MISDUKTAR ὀδηγῶ λανθασμένα. PRONUNCO προφορά. ABSOLUTA ἀπόλυτος. REGULOZA κανονικός. QUAZE ὅπως ἔτσι. NEPOSIBLA ἀδύνατος. MISPRONUNCAR κακοπρόφερτος. FILIULO γυιόνας. REGIONO περιοχή. ESTABLISAR ἐγκαθιστῶ. PRAKTIKO πρακτική.-

TOMBEYO τάφος. HO ὤ (ἐπιφώνημα). PLENIGAR πλεονάζω. AFERO ὑπόθεσι.
PASIGAR περνῶ (τίς διακοπές.) VAKANCO διακοπές. MARO θάλασσα. BAGA-
JO ἀποσκευή. PRONTIGAR ἐτοιμάζω. EXPEDIAR ἀποστέλλω. KLOKTABELO
δρομολόγιο. FERVOYALA σιδηροδρομικός. EDITURO ἔκδοσι. TRAFIKO-
KONTORO γραφεῖο κυκλοφορίας. -

48.-

M A Θ Η Μ Α 270

P A R - INDIKAS LA KOMPLETIGO DI ULA AGO: PARLABORAR, PARSTUDIAR,
PLURFOYE ME KOMENCIS LERNAR LA STENOGRAFARTO, MA ANKORE NULTEMPE
ME SUCESES PARLERNAR OL.

P A R A - INDIKAS SHIRMILO KONTRE: PARAPLUVO, PARASUNO, PARA-
VENTO. BENJAMIN FRANKLIN ES L'INVENTERO DI LA PARAFULMINO.

P R E - ES ES PREFIXO REPLASANTA LA PREPOZICIONI "ANTE" ED
"AVAN": PREHIERE, PRENOMO, PREDANKAR. LA MATRO DI MEA AVINO, MEA
PREAVINO, VIVAS ANKORE, EL EVAS NONADEK-E-TRI YARI.

PSEUDO - SIGNIFIKAS NE-VERA, FALSA, NE-REALA: PSEUDOAMIKO, PSEU-
DOINVENTERO. TA ORATORO NE ES VERA AMIKO DI NIA MOVADO, LU ES
PSEUDOAPOSTOLO QUA NE DONAS A NI BONA KONSILI.

R E T R O - INDIKAS AGO INVERSA: RETROSENDAR, RETRODONAR. NI NE
JA SAVAS KANDE NI POVOS RETROVENAR, MA NI INFORMOS VI ANTE NIA
RETROVENO.

R I - SIGNIFIKAS KE LA AGO ITERESAS: RIVENAR, RIVIDO, RIIMPRI-
MAR. QUANTE FELICA NI ESOS, KANKE LA PRATI RIVERDESKOS POS TA
LONGA VINTRO.

LA MIKRA ANETA, QUA ESIS YE LA UNESMA FOYO AN LA RIVO DIL MARO,
VIDIS VAPORMAVO E DICIS AL MATRO: "VIDEZ, MATRETO, IBE ES LOKOMO-
TIVO QUA BALNAS."

SUR LA FERVOYO. KA TO ES RAPIDA TRENO; YES, SIORO, ACENSEZ, LA
TRENO BALDE DEPARTOS. YEN FAKO POR NEFUMERI QUA ES ANKORE VAKUA.
NI TROVIS TRE BONA PLASI, MA ES KELKE VARMAHIKE, KA VU PERMISAS,
KE ME APERTEZ LA FENESTRO; YES, FACEZ TO, FRESH AERO NE POVOS NO-
CAR NI. KANDE LA TRENO DEVAS DEPARTAR; OL DEVUS DEPARTAR YE SIS.
KLOKI DUADEK, MA OL ES TARDIGITA, ES JA SIS KLOKI DUADEK-E-QUAR.
NUN LA TRENO MOVESKAS. DE CA VIADUKTO ON POVAS VIDAR LA TOTA URBO.
YEN TUNELO, NI KLOZEEZ LA FENESTRI. ON DIVENAS SORDIDA, VOYAJANTE

EN TRENO. KA NI JA ES EN P; YES, HIKE NI RESTAS DUM DEK MINUTI. NI IREZ. EN LA BUFETO. DIL STACIONO POR RESTORAR NI. ATENCEZ LA NUMERO DI NIA VAGONO. ME AUDAS DEPARTOSIGNALO, NI RIACENSEZ QUIK. NUN VENAS LA STACIONO O., HIKE ME MUSTAS DECENSAR. KA VU OBLIVIIS NULO; NO, ME DANKAS, ME HAVAS OMNO, STANDEZ BONE. SAME, TIL RIVIDO.-

A E E I A O G I O

KOMPLETIGO συμπλήρωσι. ULA κάθε. PARLABORAR παραδουλεύω. PARSTUDIAR παρασπουδάζω. STENOGRAFARTO στενογραφία. PARLERNAR παραμαθένω, μαθαίνω καλά. SHIRMILO τό προστατευτικό. PARASUNO άλεξήλιο. PARAVENTO παραβάν. INVENTERO έφευρέτης. PARAFULMINO προστατευτικό πυρκαϊάς. REMPLASIGAR αντίσθιστώ. PREPOZICIONO πρόθεσι. PRENOMO έπώνυμο. PREDANKAR προευχαριστώ. PREAVINO προάμμη. FALSA φευδής. REALA πραγματικός. MOVADO κίνημα. PSEUDOAPOSTOLO φευδοαπόστολος. INVERSA αντίστροφος. RETROSENDAR στέλνω πίσω. RETROVENAR επιστρέφω. ITERAR έπαναλαμβάνω. RIIMPRIMAR άνατυπώνω. PRATO βοσκή. RIVEDESKAR ξαναβλέπω. MATRETO μητερούλα. LOKOMOTIVO άτμομηχανή. FAKO διαμέρισμα. NEFUMERO μή καπνίζοντες. VAKUA κενή. TARDIGITA καθυστερημένος. MOVESKAR ξεκινώ. VIADUKTO όδική γέφυρα. TUNELO τούνελ, σήραγγα. RESTORER γευματίζω. NUMERO άριθμός. DEPARTOSIGNALO σήμα άναχωρήσεως. RIACENSAR ξανανεβαίνω. DECENSAR άποβιβάζομαι. SAME όμοίως. -

49,-

M A O H M A 28o

A C H - ES SUFFIXO QUA INDIKAS ANTIPATIO, DESESTIMO, QUALESO TRE BASA. HUNDACHO, PAPERACHO. TA VIRO ES EBRIA, PRO TO LU PAROLACHAS TANTE STULTE.

A D - INDIKAS LA DURO DI ULA AGO: SALUTADO, LEKTADO. ME MULTE PRIZAS MATINALA PROMENADO ALONGE LA RIVERO.

A G - (AR) UZESAS KUN VORTI DI INSTRUMENTI POR FORMACAR VERBI SIGNIFIKANTA "AGAR PER": BICIKLAGAR, MARTELAGAR. PER RAPIDA FRENAGO LA LOKOMOTIVESTRO PREVENTIS GRAVA ACIDENTO.

A J - INDIKAS TO QUO ES FACITA EK ULA MATERIO, QUA POSEDAS CA O TA QUALESO: SUKRAJO, MALAJO. LA MANJAJI E DRINKAJI, QUIN ON

RECEVAS EN ICA RESTORERIO, ES TRE BONA E NE TRO CHERA.

BONA KONSILIO. PATRO SIDIS VESPERE KUN SUA FILIULO EN TAVERNO E DRINKIS BIRO. IL DICIS A LA FILIO, KE POS LA LABORO ON BONE MERITAS KELKA DRINKAJI. "MA NULTEMPE DRINKEZ TRO MULTE, MEA FILIO; HOMO PRUDENTA CESAS, KANDE LU SENTAS, KE LU DRINKIS SAT MULTE. NULO ES PLU DEPLORINDA KAM ESAR EBRIA." - "YES, PATRO", DICIS LA JENTILA FILIO, QUA ASKOLTIS DEVOTE ICA SAJA KONSILI, "MA QUALE ME POVOS SAVAR, KE ME DRINKIS TRO MULTE E KE ME ES EBRIA." LA PATRO INDIKAS PER LA FINGRO VERS ANGULO DI LA TAVERNO: "KA TU VIDAS AN ITA TABLO LA DU VIRI;" KANDE, VICE DU VIRI, TU VIDOS IBE QUAR VIRI, LORE TU POVAS ESAR KONVINKITA, KE TU DRINKIS TRO MULTE." LA YUNA REGARDAS ATENCOZE L'ANGULO, LORE LU TURNAS SU VERS SUA PATRO: "YES, PATRO, MA-MA-MA-IBE EN L'ANGULO SIDAS YA NUR UN VIRO."

LA DOGANEYO. YEN LA FRONTIERO. LA BAGAJI INSPEKTESOS. LA DOGANISTI ES TRE KURIOZA. KA VU HAVAS ULO DOGANPAGENDA; NO, ME NE PENSAS, NAM OMNO QUON ME HAVAS CHE ME, ES PER PROPRA UZADO. VOLUNTEZ APERTAR VUA VALIZO: UN INSTANTO, ME SERCHAS LA KLEFO. KA VU HAVAS SIGARI; YES, HIKE ES KELKI. VU HAVAS TRO MULTA, NUR DEKEDUO ES PERMISITA, VU MUSTAS PAGAR POR LA RESTAJO. BONA, ME PAGOS. EN ICA KORBO ME HAVAS MANJAJI. LASEZ OL KLOZITA, MA APERTEZ ITA GRANDA KOFRO. LA KOFRO KONTENAS VESTI UZITA. ME MUSTAS VIDAR LI, APERTEZ QUIK. TO ES TRE ENOYANTA. ME PLENDOS PRI TALA TRAKTADO. TO HELPOS VU POKE. HA. ME VOLUS, KE OMNA FRONTIERI DESAPARUS.-

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

ANTIPATIO ἀντιπάθεια. DESESTIMO μή ἐπιτιμώμενος. BASA χαμηλή. HUNDACHO σκυλίσια. PAPERACHO παληόχαρτο. EBRIA μεθυσμένος. PAROLACHAR κακομιλώ. LEKTADO ανάγνωσις. PRIZAR ἐπιτιμῶ, ἀρέσω. MATINALA πρωϊνός. ALONGE κατά μήκος. INSTRUMENTO ὄργανο. FORMACHAR σχηματίζω. VERBO ρήμα. BICIKLIGAR ποδηλατοδρομῶ. MARTELAGAR σφυρηλατῶ. FRENAGO φρενάρισμα. LOKOMOTIVESTRO μηχανοδηγός. PREVENTAR προλαμβάνω. MATERIO ὑλικό. SUKRAJO ζαχαρωτό. MERITAR ἀξίζω. PRUDENTA προνοητικός. SENTAR αἰσθάνομαι. DEPLORINDA αξιοκατάκριτος. DEVOTA ἀφωσιωμένος. VERS πρὸς. ANGULO γωνία. VICE ἀντί.

EN LA TEATRO. KA VU VOLAS VENAR KUN ME EN LA TEATRO CADIE VES-
 PERE; TRE VOLUNTE, QUA DRAMATON ON PLEOS; HAMLET, DA SHAKESPEARE,
 SE ME NE ERORAS. POR ESAR CERTA NI KONSULTEZ LA TEATROAFISHI.
 VU ES JUSTA, HAMLET PLEESOS. KANDE KOMENCOS LA REPRESENTO; YE
 DUADEK KLOKI PRECIZE. NI MUSTAS LASAR NIA MANTELI E CHAPELI EN
 LA VESTEYO. NUN LA KURTENO LEVESAS. QUANTE BELA CENEYO, VERE
 GRANDIOZA. SIORO B. PLEAS BONEGE LA ROLO DI HAMLET. KA DAMZELO
 F. EN LA ROLO DI OFELIA PLEZAS A VU; EL PLEAS BONE, REGRETINDE
 ELUA VOCO ES KELKE FEBLA. LA KURTENO FALIS, EVENTOS INTERAKTO
 DE DEK MINUTI. NI IREZ EN LA VESTIBULO POR KELKE PROMENAR.-

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

RELATAR αναφέρωμαι. INFANTALA παιδικός. SUISIA 'Ελβετία. FESTO
 έορτή. AGOSTO αύγουστος. SOCIETANO συνεταίρος. AKADEMIANO άκαδη-
 μαϊκός. URBANO πολίτης, κάτοικος πόλεως. GENERALE γενικά. DOMARO
 οίκισμός. HABITANTANO κάτοικος. PROPAGAR προπαγανδίζω. MONDO-
 LINGUO παγκόσμια γλώσσα. IDISTARO ό κόσμος της IDO. HOMARO άνθρω-
 πότητα. DIREKTATA κατευθυνόμενη. DESTINATA προορισμένος. LUGA-
 CARIO συμβολαιογράφος. ADRESARIO αποδέκτης. TROVEBLA εύρέσιμος.
 SIMILA παρόμοιος. SPONZATRE σπογγώδης. METALATRA μεταλλικός.
 REDATRA κοικινωπός. RUBANDO ταινία. VENTROPAROLISTO έγγαστρίμυ-
 θος. BIFSTEKO μπιφτέκι. SUBITE άμέσως. VENDESAR πωλείται. CHEKO
 έπιταγή. INSISTAR έπιμένω. SOLA μοναδική. PROMISO ύπόσχεσι.
 DRAMATO δράμα. PLEAR παίζει. TEATROAFISHO τοιχοδόλλησι θεάτρου.
 PLEESAR παίζεται. MANTELO πανωφόρι. VESTEYO ιματιοθήκη. LAVESAR
 άνεβαίνει. (ή σιηνή). CENEYO σιηνικό. GRANDIOZA μεγαλόπρεπη.
 BONEGA καλλίστη. ROLO ρόλο. VOCO φωνή. FEBLA άδύνατος. FALAR
 πίπτω. INTERAKTO ένδιάμεση πράξι (διάλειμμα.) VESTIBULO
 προθάλαμος.-

E - INDIKAS LA ASPEKTO, LA KOLORO DI: VIOLEA, KUPREA, KASTANEA. NI POSEDAS DU KATI, L'UNA HAVAS TIGREA FELO, E L'ALTRA ES CINRDEA.

E B L - SIGNIFIKAS: QUA POVAS ESAR "ATA": LEKTEBLA, MANJEBLA, VENDEBLA. PRO LUA REGULOZA GRAMATIKO, LA LINGUO IDO ES TRE FACILE LERNEBLA. LA DISKURSERO NE PAROLAS LAUTE, LU ES APENE AUDEBLA.

E D - INDIKAS LA QUANTO QUA PLENIGAS: MANUEDO, KULIEREDO, BOKEDO. NI KOMPRES KORBEDO DE POMI SUR LA MERKATO. DONEZ A ME ANKORE TASEDO DE KAFEO, ME PREGAS.

E G - INDIKAS EXTREMA GRADO: BELEGA, GRANDEGA, VARMEGA. UNESME IL DEZIRIS DIVENAR RICHA, E NUN POS KE IL ESAS LO, ~~IL~~ VOLAS DIVE-
NAR RICHEGA. NE FACEZ TALA BRUISEGO.

E M - QUA ES INKLINITA AD: LABOREMA, KREDEMA, MALADEMA. ME ES TRE DORMEMA, ME BALDE KUSHOS ME. YEN VUA LIBRO, ME NE ES LEKTEMA NUN, MA VOLUNTE ME LEKTOS OL ALTRAFOYE.

LA DU ROSPI. OLIM DU RURANI, DERAK E HOLJED, IRIS KUNE AD ALTRA VILAJO. SINGLU DE LI PORTIS SAKEDO DE FIGI SUR LA DORSO. LI ESIS TRE GAYA E JOKEMA. "DERAK", VOKIS SUBITE HOLJED, "KA TU VIDAS IBE LA ROSPO SUR LA VOYO; SE TU MANJOS LU QUALE LU SIDAS IBE, ME DONACOS A TU TRE VOLUNTE MEA SAKEDO DE FIGI." E DUM KE HOLJED ANKORE RIDIS PRI TA JOKO, DERAK JA FORPOZABIS SUA SAKO, SIZABIS LA ROSPO E MANJIS LU MALGRE LUA NAUZEIVESO. TALE HOLJED PERDIS SUA FIGI, E LA DU RURANI MIGRADIS ITERE. - MA LA ROSPO EN LA STOMAKO PRESIS DERAK PLU MULTE KAM LA SAKO SUR LA DORSO, E LU REFLEKTIS QUALE LU POVUS DUPIGAR HOLJED. E KANDE, POS KURTA TEMPO, ITERE SIDIS ROSPO SUR LA VOYO, LU DICIS: "HOLJED, ME ES TUA AMIKO, ME VOLAS LASAR TU RETROGANAR TUA SAKEDO DE FIGI, SE TU MANJOS ICA ROSPO HIKE." E HOLJED, QUA MULTE REPENTIS LA PERDO DI SUA FIGI, SIZIS RAPIDE LA ROSPO E MANJIS LU. MA TANKE A LU LA ROSPO EFEKTIGIS DESKONFOR-
TO. POS KELKA TEMPO LU STACESKIS REFLEKTANTE. LU SIZIS LA MANUO DI DERAK E DICIS: "AMIKO MEA, DICEZ DO, PRO QUO NI MANJIS LA DU ROSPI;" -

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

ASPEKTO θέα, ὄψι. KOLORO χρώμα. VIOLEA ιώδης. KUPDEA χαλκόχρους.
KASTANEA καστανόχρωμος. TIGREA μελαφός. FELO δέρμα. CINDREA σταχτί.
POSIBLESO δυνατότητα. LERNEBLA μαθεύσιμος. DISKURSERO συζητητής.
APENE μόλις. AUDEBLA ακουόμενος. QUANTO ποσότητα. MANUEDO χεριά.
KULIEREDO χουλιαριά. BOKEDO μπουκιά. KOMPRAR αγοράζω. KORBEDO πα-
νεριά. TASEDO φλυτζάνι. EXTREMA ἐξαιρετικός. GRANDEGA μέγιστος.
RICHEGA πλουσιώτατος. BRUISEGO πολύς θόρυβος. INKLINITA κλίνει
πρός... KREDEMA πιστευτός. MALADEMA ἀρρωστιάρης. LEKTEMA ἀναγνώ-
σιμος. ROSPO φρῦνος, βατραχάκι. PORTAR φέρω, σηκώνω. SAKEDO σακί-
διο. FIGO σῦκο. DORSO πλάτη. GAYA χαρούμενος. JOKEMA πειραχτήρι.
VOKAR φωνάζω. DONACAR δίδω. JOKO ἀστεῖο. FORPOZAR βάζω κάτω. SAKO
σάκο. SIZAR πιάνω. MALGRE παρά. NAUZEIVESO ἀναγοῦλα. MIGRAR μετα-
κομίζω. PRESAR πιέζω. REFLEKTAR σκέπτομαι. DUPIGAR ξεγελώ. GANAR
κερδίζω. REPENTAR μετανοῶ. EFEKTIGAR ἐπιδρῶ. DISKONFORTO ταραχή
ἀνωμαλία.-

52.-

M A @ H M A 31ο

END - QUA DEVAS O MUSTAS ESAR: LEKTENDA, SKRIBENDA, EVITENDA.
ICA DEBO ES PAGENDA YE PASKO. IL HAVAS NULO FACENDA, DONEZ AD IL
ULO LABORENDA.

E R - INDIKAS TA QUA OKAZIONE (NE PROFESIONE) OKUPAS SU PRI ULO:
DRINKERO, FUMERO, DANSERO. LA PREZIDERO DI NIA SOCIETO ES MALADA,
PRO TO LA VICEPREZIDERO FUNCIONOS KOM PREZIDANTO YE LA PROXIMA
ASEMBLO.

E R I - INDIKAS LA ESTABLISURO EN QUA ON OKUPAS SU PRI: IMPRI-
MERIO, FABRIKERIO, RESTORERIO. KA VU LABORAS EN LIBRERIO; NO,
SIORO, ME ES EMPLOYATA EN PAPERERIO.

E S - (LA RADIKO DIL VERBO ESAR) UZESAS POR INDIKAR LA STANDO
OD ABSTRAKTITA QUALESO: BELESO, VERESO, VARMAGESO. KA VU JUAS
BONA SANESO; YES, FELICE, ME NE SAVAS QUO ES MALADESO, ANKORE
NULTEMPE ME ESIS MALADA.

E S K - INDIKAS LA KOMENCO DI AGO: SIDESKAR, PALESKAR, SAVESKAR.
APENE NI DORMESKABIS, KANDE NI VEKESKIS PRO GRANDA BRUIO SUR LA
STRADO.

E S M - INDIKAS LA NOMBRI ORDINALA: UNESMA, DEKESMA, CENTESMA. FÁCEZ UNESME TUA LABORO, ERSTE KANDE OL ESOS FACITA, TU DARFOS PROMENAR.

LA DESKOVRO DI AMERIKA. EN SKOLO ON DONIS A LA DICIPULI LA SEQUANTA TASKO: "QUALE COLUMBUS DESKOVRIIS AMERIKA;" LA LABORO DI UN DEL DICIPULI ESIS:

COLUMBUS ESIS VIRO, QUA SAVIS POZAR OVI PER LA PINTO SUR LA TABLO. ULDIE LA REJO DI HISPANIA QUESTIONIS LU: "KA TU POVOS DESKOVRRAR AMERIKA; - "YES", RESPONDIS COLUMBUS, "TON ME POVOS FACAR TRE BONE, MA NUR SE TU DONOS A ME GRANDA NAVO E LA NECESA VIRARO." IL RECEVIS LA NAVO ED OMNO NECESA. NUN IL VEHESKIS EN LA DIRECIONO, EN QUA IL PENSIS TROVOR AMERIKA. LA NAVO VEHIS DUM MULTA TEMPO, JORNE E NOKTE. MA LA HOMI SUR LA NAVO LAMENTESKIS E DICIS, KE IL NE KREDAS YE LA EXISTO DI LA LANDA AMERIKA. COLUMBUS RIDIS PRI LI, ED IL POVIS QUIETIGAR LA NAVANI. ULDIE LA NAVESTRO DICIS AD IL: "ME VIDAS TERO." - "TO ES AMERIKA", KLAMESKIS COLUMBUS.

KANDE ON PROXIMFSKIS LA TERO, LORE LA NAVANI VIDIS MULTA REDA HOMI AN LA BORDO. COLUMBUS KLAMIS A LI: "TO ES AMERIKA, KAD NE;" "YES", RESPONDIS LA REDA HOMI. "SEMBLAS A ME, KE VI ES INDIANI", DICIS COLUMBUS. "TU ES JUSTA", LI REPLIKIS. LORE LA CHEFO PAROLIS AD IL: "KA TU FORSAN ES COLUMBUS; - "YES", TU DIVINIS LO."

POS LA RESPONDO LA CHEFO TURNIS SU VERS SUA POPULO E DICIS: "MEA KAR AMIKI, NI ES DESKOVRIITA, NIA FELICESO NUN ESOS BALDE DESAPARINTA." -

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

LEKTENDA ἀναγνώσιμο. SKRIBENDA πού μπορεῖ νά γραφῆ. EVITENDA ἀποφεύξιμος. PAGENDA πληρωτέος. PASKO πάσχα. LABORENDA ἐργάσιμος. OKAZIONE ἐπ'εὐκαιρία. DANSERO χορευτής. PREZIDERO πρόεδρος. VICE-PREZIDERO ἀντιπρόεδρος. FUNCIONAR λειτουργῶ. PROXIMA προσεχῆς. ASEMBLO συνέλευσι. ESTABLISURO ἴδρυμα. IMPRIMERIO τυπογραφεῖο. LIBRERIO βιβλιοπωλεῖο. EMPLOYATA ἐργαζόμενος ὑπάλλ. PAPETERIO χαρτοπωλεῖο. ABSTRAKTITA ἀφηρημένος. BELESO ὀμορφιά. PALESKAR ὠχρίῶ. DORMESKAR ἀποκοιμῶμαι. VEKESKAR ἀφυπνίζομαι. NOMBRO

ἀριθμός. ORDINALA τακτικός (ἀριθμός). DISKOVRO ἀνακάλυψις. TASKO ἄθλος. OVO αὐγό. PINTO αἶχμή. REJO βασιληᾶς. HISPANIA Ἰσπανίας. VIRARO νεολαία. VEHESKAR πλέω. DIRECIONO κατεύθυνσι. LAMENTESKAR ἀπαυδίζω, κουράζομαι. QUIETIGAR καθησυχάζω. NAVESTRO πλοίαρχος. κυβερνήτης τοῦ πλοίου. TERO γῆ. PROXIMESKAR προσεγγίζω, πλησιάζω. BORDO ἀκτή. INDIANI Ἰνδιάνοι. FORSAN ἴσως. DIVINAR φαντάζομαι, μαντεύω. POPULO λαός.-

53.-

M A O H M A 320

E S T R - ES SUFIXO QUA INDIKAS LA MASTRO, LA CHEFO DI: URBES-TRO, ALBERGESTRO, NAVESTRO. LA SKOLESTRO DI NIA VILAJO SIMPATIAS IDO, IL DONIS A NI SKOLCHAMBRO POR ARANJAR CORSO.

E T - DIMINUTIVO: DOMETO, MATRETO. LA PUERETI BALNAS EN LA VARMETA AQUO DI LA RIVERETO QUA FLUAS PRETER LA VILAJETO.

E Y - INDIKAS LA LOKO UBE EVENTAS ULA AGO, OD UBE ON POZAS OBJEKTI: KOQUEYO, TOMBEYO, MANJEYO, EN NIA VITEYO ES DOMETO QUAN NI UZAS DUM LA SOMERO OFTE KOM DORMEYO.

"I" - INDIKAS LA DOMENO DEPENDANTA DE : KOMTIO, REJIO, DUKIO. DUM E POS LA MONDOMILITO PLURA MONARKII EUROPANA DESAPARIS E DIVENIS REPUBLIKI.

I. D - INDIKAS LA DECENDANTO: NAPOLEONIDO, SEMIDO, HABSURGIDO. LA IZRAELI NE AMAS MANUALA LABORI, LI PREFERAS OKUPAR SU PRI KOMERCO E PRI FINANCAL AFERI.

LA UNESMA SIGARETO. DAMO QUESTIONIS ULFOYE LA FAMOZ AMERIKANA HUMORISTO MARK TWAIN: "KA DUM VUA VIVO VU HAVIS INSTANTO EN QUA LA VIVO SEMBLIS HAVAR NULA VALORO, E LA MORTO ESAR LA SOLA SALVO POR VU;" -"HO YES", RESPONDIS SERIOZE LA QUESTIONARIO, "ME MEMORAS LO ANKORE, QUALE SE LO EVENTABUS ERSTE HIERE. ESIS ULNOKTE, KANDE ME EVIS DEK-E-UN YARI. YE LA JORNO PREIRINTA ME FUMABIS MEA UNESMA SIGARETO."

LO SAMA. STRANJERO EMIRIS RESTORERIO POR MANJAR. IL NE SAVIS LA LINGUO DI LA LANDO ED ANKE NE LA LINGUO INTERNACIONA. PER SIGNI IL KOMPRENIGIS DAL GARSONO, KE ILCA ADPORTEZ LA LISTO DIL MANJAJI. IL KOMPRENIS NULO SUR ICA, MA HAZARDE IL INDIKIS PER LA FINGRO DU DISHI. LORE IL VARTIS. ON ADPORTIS AD IL TERPOMI E

KAULO. MANJAJI QUIN IL ABOMINIS. MA IL NE VOLIS MONTRAR LUA NE-SAVO DI LA LINGUO, E MANJIS KELKE. APUD LU SIDIS SIORO MANJANTA ROSTITA GANSO KUN VIDEBLA PLEZURO. LA STRANJERO OBSERVIS ENVIDI-OZE TA PROCEDO. KANDE LA SIORO FINABIS LA GANSAJO, IL KLAMIS AL GARSONO, NUN ME KELKE SAVAS LA LINGUO. QUIK IL ADVOKIS LA GARSONO. KUN SAJA MIENO IL DICIS A LU: "LO SAMA", INDIKANTE ADSUR SUA PLADO. LORE LU EXPEKTIS LA GANSO. MA, HO VE, LU ITERE RECEVIS TERPOMI E KAULO. IRACOZE IL LIVIS LA RESTORERIO, MALEDIKANTE LA NEREGULOZESO DI TALA LINGUO, EN QUA "LO SAMA" HAVAS TANTE DIVERSA SIGNIFIKI. -

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

URBESTRO δήμαρχος. SKOLESTRO σχολάρχης. SIMPATIAR συμπαθῶ. KURSO μάθημα. DIMINUTIVO υποκοριστικό. DOMETO οἰκῆσιος. VARMETA ζεστό-τσικος. RIVERETO ποταμάκι. FLUAR ρέω. PRETER δίπλα. VILAJETO χωριουδάκι. LOKO θέσι, μέρος. OBJEKTO ἀντικείμενο. MANJEYO μαγειρεῖτο. VITEYO ἀμπέλι. DORMEYO κοιτώνας. DOMENO κτῆμα. KOMTIO κομητεία. REJIO βασίλειο. DUKIO δουκάτο. MILITO πόλεμος. MONARKIO μοναρχία. EUROPARANA εὐρωπαϊκός. REPUBLIKO δημοκρατία. DECENDANTO ἀπόγονοι. NAPOLEONIDO ναπολεόντιος. SEMIDO ἡμιτίτης. HABSBERGIDO ἀψβούργιος. IZRAELIDO ὁ λαός τοῦ Ἰσραήλ. FINANCO οἰκονομικός. SIGARETO σιγαρέτο. HUMORISTO χιουμορίστας. SALVO σωτηρία. SERIOZA σοβαρός. LANDO χώρα. KOMPRENIGAR συνενθούμαι. LISTO κατάλογος. HAZARDE κατά σύμπτωσι. DISHO πιάτο. KAULO λάχανο. ABOMINAR ἀπεχθάνομαι. GANSO χῆνα. OBSERVAR παρατηρῶ ENVIDIOZA λαχταριστός. PROCEDO διαδικασία. PLADO πιάτο. ADVOKAR καλῶ. SAJA φρόνιμος. MIENO ὄφι, ὕφος. IRACOZA θυμωμένος. (MALEDIKANTE) MALEDIKAR κακολογῶ, κατηγορῶ. NEREGULOZESO ἀταξία.-

54.-

Μ Α Θ Η Μ Α 33ο

I E R - TA QUA KONTENAS PORTAS, ES KARAKTERIZATA PER: PLUMIERO, SIGARIERO, POMIERO. EN LA GARDENI DI LOKARNO ON VIDAS NE NUR PALMIERI E ROZIERI, MA ANKE FIGIERI E KASTANIERI, MEM KELKA CITRONIERI ED ORANJIERI.

I F - SIGNIFIKAS GENITAR, PRODUKTAR: SUDORIFAR, SANGIFAR,

VERSIFAR. EN PRINTEMPO LA FRUKARBORI FLORIFAS ED AN AUTONO LI FRUKTIFAS.

I G - IGAR TALA QUALE DICAS LA RADIKO, ESAR LA KAUSO DI : PLENIGAR, PRONTIGAR, DORMIGAR. VENIGEZ LA SERVISTO E DICEZ A LU, KE LU VARMIGEZ LA FURNELO.

I K - INDIKAS KE ULU ES MALADA PRO: FTIZIKA, PESTIKA, ALKOHOLIKA. MEA PRATINO ES ANEMIKA, LA MEDIKO PRESKRIPTIS AD ELU MULTA MOVADO EN LA FRESH AERO.

I L - SIGNIFIKAS INSTRUMENTO POR: BERSILO, TELEFONILO, BROSILO. DONEZ AL INFANTI NE NUR BELA, MA SE ES POSIBLA, PRECIPUE LUDILI INSTRUKTIVA.

LA RURANO EN LA CIELO. POVRA RURANO MORTABIS ED ARIVIS AN LA PORDO DI LA CIELO. IBE TROVESIS SAMTEMPE RICHA SIORULO QUA ANKE VOLIS ENIRAR. BALDE SANTA PETRUS VENIS ED APERTIS LA PORDO. IL LASIS ENIRAR LA RICHO, MA NEREMARKINTE LA POVRO, IL RIKLOZIS LA PORDO. LA RURANO POVIS AUDAR, KE INTERNE KOMENCIS KANTAR E MUZIKAR, E KE ON ACEPTIS LA RICHO KUN GRANDA JOYO. FINE LA KANTADO CESIS, SANTA PETRUS VENIS ITERE E LASIS ENIRAR LA RURANO. ILCA OPINIONIS, KE ANKE YE LUA ARIVO ON MUZIKOS E JOYOS, MA OMNO RESTIS TRANQUILA. ON ACEPTIS IL TRE AFABLE, LA ANGELO VENIS RENKONTRE LU, MA NULU KANTIS. LORE LA RURANO QUESTIONIS SANTA PETRUS: "PRO QUO ON NE KANTAS YE MEA ARIVO, QUALE ON KANTIS YE LA ARIVO DIL RICHO;" KAD ANKE HIKE ON ES PARTISANA QUALE SUR LA TERO;" - "NO, NO", RESPONDIS SANTA PETRUS, "NI PRIZAS E NI AMAS TU QUALE LA CETERI, E TU HAVOS OMNA CIELALA JOYI, QUALE LA RICHA SIORO. MA VIDEZ, OMNADIE ARIVAS CHE NI MULTA TALA POVRA RURANI QUALE TU, MA DE TANTE RICHA SIORI ARIVAS APENE UN EN CENT YARI". -

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

KARAKTERIZATA χαρακτηρισμένος. PLUMIERO κονδυλοφόρος. SIGARIERO σιγαροθήκη. POMIERO μηλέα. PALMIERO φοινικιά. ROZIERO τριανταφυλλιά. FIGIERO συκιά. KASTANIERO καστανιά. CITRONIERO λεμονιά. ORANJIERO πορτοκαλιά. GENITAR γεννώ, παράγω. SUDORIFAR ιδροκοπώ. SANGIFAR ματώνω. VERSIFAR κατευθύνω, μεταβιβάζω. FRUKTARBORI φρούτodeντρα. IGAR κάμνω. KAUSO περίπτωσι. DORMIGAR αποκοιμάμαι.

VENIGAR νό ἔλθη. "VARMIGAR " νό θερμάνω. FURNELO φούρνος. FTIZI-
 ΚΑ φθιστικός. PESTIKΑ πανωλόπληκτος. ALKOHOLIKΑ ἀλιολικός. ANEMIKΑ
 ἀναιμικός. PRESKRIPTAR καταγράφω (συνταγή). BERSILO κρεβατάκι.
 LUDILO παιγνιδιάρικος. INSTRUKTIVA διδασκτικός. POVRA φτωχός.
 SANTA ἄγιος. INTERNE ἐσωτερικῶς. MUZIKAR παλαιόζω. TRANQUILA
 ἡσυχός. AFABLA προσφιλής. ANJELO ἄγγελος. PARTISANA δπαδός.
 CETERO ὑπόλοιπος. -

55.-

M A Θ Η Μ Α 34ο

I M - INDIKAS LA NOMBRI FRACIONALA : DUIMO, QUARIMO, CENTIMO.
 UN DEKIMO DE MIL ES CENT.

I N - INDIKAS LA SEXUO FEMINA: SPOZINO, INSTRUKTISTINO, LABO-
 RISTINO. MEA FRATINO LUDAS KUN ELUA AMIKINO EN LA LA BEL GARDENO
 DI NIA ONKLINO.

I N D - SIGNIFIKAS: QUA MERITAS ESAR... "ATA": VIDINDA, RESPEK-
 TINDA, RIDINTA. QUALA VIRO ES VIA NOVA INSTRUKTISTO; IL SEMBLAS
 ESAR TRE AMINDA VIRO.

I S M - ES SUFIXO INDIKANTA DOKTRINO, SISTEMO: KAPITALISMO,
 SOCIALISMO. LA KATOLIKISMO E LA PROTESTANTISMO ES LA DU
 CHEFA BRANCHI DIL KRISTIANISMO.

I S T - UZESAS POR INDIKAR LA PROFESIONO: ANKE LA ADEPTO DI
 ULA SISTEMO O DOKTRINO: RAPGRTISTO, KOMERCISTO, KAPITALISTO, SO-
 CIALISTO. LA PESKERI PESKAS POR PASIGAR LA TEMPO, MA LA PESKISTI
 PESKAS POR GANAR LIA VIVOMOYEMI.

INTERNACIONA STILO. (I). POR KE LA LINGUO INTERNACIONA ESEZ
 PERFEKTA, IMPORTAS KE OL HAVEZ NE NUR INTERNACIONA GRAMATIKO ED
 INTERNACIONA VORTARO, MA ANKE INTERNACIONA STILO. ON NULE INTEN-
 CAS PER TO IMPOZAR LA SAMA STILO, RIGIDA ED UNIFORMA, AD OMNA
 INDIVIDUI ED OMNA NACIONI. PER INTERNACIONA STILO ON KOMPRENAS
 NUR: STILO INTERNACIONE KOMPRENEBLA. OR TA POSTULO ES EVIDENTA
 KONDICIONO DIL INTERKOMPRENO, QUA ES LA CHEFA SKOPO DI LA LINGUO
 INTERNACIONA. ESUS NE-UTILA ADOPTAR E UZAR VORTI MAXIM INTERNACI-
 ONA, SE ON NE ARANJUS LI EN FRAZI KOMPRENEBLA EN OMNA LANDI. POR
 TO IMPORTAS ADOPTAR LA VORTORDINO MAXIM NATURAL ED INTERNACIONA.
 MA LA MAXIM BONA MOYENO POR APLIKAR TA VORTORDINO, E SAMTEMPE

POR FACAR KLARA FRAZI, ES FACAR KURTA FRAZI. "UZEZ MULTA PUNTI."
 TA KONSILON DI ULA MAESTRO NI LAUTE ^{REPETAS} LA POR OMNA IDISTI. ON
 DEVAS KONCIAR, KE NE SUFICAS SAVAR LA GRAMATIKO E LA VORTARO DI
 IDO POR BONE SKRIBAR. EN IDO, SAME KAM EN IRGA LINGUO, ON POVAS
 BONE E MALE SKRIBAR, MEM KANDE ON SKRIBAS KOREKTE DE GRAMATIKAL
 VIDPUNTO. EXISTAS DO BONA E MALA STILO. -

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

RESPEKTINDA σεβάσιμος. RIDINDA γελαστός. AMINDA φιλικός.
 DOKTRINO δόγμα. SISTEMO σύστημα. KAPITALISMO καπιταλισμός. SOCI-
 ALISMO σοσιαλισμός. KATOLIKISMO καθολικισμός. PROTESTANTISMO
 προτεσταντισμός. CHEFA κύριος. BRANCHO κλάδος. KRISTIANISMO χρισ-
 τιανισμός. KAPITALISTO καπιταλιστής. SOCIALISTO σοσιαλιστής.
 PESKERO ό φαρέυων. PESKAR φαρέύω. VIVOMOYENI τά προς τό ζεΐν.
 STILO τό στύλ, τό ύφος. IMPOZAR επιβάλλω. RIGIDA αύστηρός.
 UNIFORMA όμοιόμορφος. INDIVIDUO άτομο. POSTULO άπαίτησι. EVIDEN-
 TA προφανής. INTERKOMPRENO διασυνεννόησι. SKOPO σκοπός. UTILA
 χρήσιμος. ADOPTAR υιοθετώ. VORTORDINO κατάταξι τών λέξεων. NATU-
 RALA φυσικός. APLIKAR εφαρμόζω. KLARA καθαρός. PUNTO σημεΐο.
 MAESTRO δάσκαλος. KONCIAR συνειδοτοποιώ. KOREKTA όρθός. VIDPUNTO
 άποφι. FRACIONALA τμηματικός. ADEPTO όπαδός.-

56.-

M A Θ Η Μ Α 35c

I V - INDIKAS TA QUA POVAS, QUA ES KAPABLA: NUTRIVA, RESPONSI-
 VA. QUANKAM ICA LIBRO ES TRE AMUZIVA; OL TAMEN ES PASABLE
 INSTRUKTIVA.

I Z "- SIGNIFIKAS PROVIZAR PER: INDUTAR: GARNISAR: ELEKTRIZAR.
 LUMIZAR. ICA SUPO ES TRO MULTE SALIZITA. NE OBLIVIEZ DATIZAR LA
 KORESPONDAJI.

O P - ES SUFIXO POR FORMACAR DISTRIBUTIVA EXPRESURI: TRIOPE,
 POKOPE, TEMPOPE. QUANTOPE VU VENDAS LA CERIZI; ME VENDAS LI
 KILOGRAMOPE.

O P L - INDIKAS LA MULTIPLIKERA NOMBRI: DUOPE, QUAROPE.
 CENTOPE CENT ES DEKAMIL.

O Z - TA QUA HAVAS: ENERGIOZA, AVANTAJOZA, PLUVOZA. LA VOYO, QUA DUKTAS AL SOMITO DI CA MONTO, ES TRE STONOZA.

INTERNACIONA STILO (2). LA BONA STILO ES PLU FACILE ATINGEBLA EN IDO KAM EN IRG ALTRA LINGUO, PRO KE OL NE DEPENDAS DE LA KAPRICI DIL UZADO, DE LA KONVENCIONI PRI ELEGANTESO, E DE SENNOMBRA IDIOTISMI.

BONA STILO ES NUR KLARA STILO. DO, ON EVITEZ LA LONGA FRAZI, NAM LI RISKAS PRESKE SEMPRE DIVENAR NEKLARA E NEKOMPRENEBLA. ON EVITEZ AKUMULAR LA SUBORDINITA PROPOZICIONI, EXEMPLE PLURA "KE" 6 PLURA "QUA", "QUI", "QUO". QUIK KANDE ON KOMENCAS TALA FRAZO, ON TRANCHEZ OL EN PLURA FRAZI. E SE ON AQUIRAS TA KUSTOMO PER KELK EXERCO, BALDE ON NEPLUS ESOS TENTATA MEM KOMENCAR LONGA FRAZI.

MULTA AUTORI ESUS PLU KLARA, DO PLU FACILE LEKTEBLA, E REALE PLU MULTE LEKTATA, SE LI HAVAS PLU FLUANTA STILO. LA FAMOZA FILOZOFO KANT RECEVIS ULDIE ESPRITOZA LECIONO DE UN DE SUA AMIKI. ICA EXPRESIS LA REGRETO, KE IL NE POVIS LEKTAR ULA VERKO DA KANT, PRO KE (IL DICIS) "KANDE ME KOMENCAS FRAZO, ME POZAS UN FINGRO SUR SINGLA NOVA PROPOZICIONO. MA EVENTIS OFTE, KE ME EXHAUSTIS OMHA MEA FINGRI ANTE ATINGIR LA FINO DI LA FRAZO - E ME MUSTAS RENUNCAR".-

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

KAPABLA ικανός. NUTRIVA θρεπτικός. RESPONSIVA υπεύθυνος. AMUZIVA διασπαστικός. TAMEN ωστόσο. PROVIZAR εφοδιάζω. INDUTAR απαλείφω. GARNISAR στολίζω, διακοσμῶ. ELEKTRIZAR ηλεκτρίζω. LUMIZAR φωτίζω. SUPO σουπα. SALIZAR αλατίζω. DATIZAR χρονολογῶ. KORESPONDAJI ανταποκρίσεις. DISTRIBUTIVA διανέμουσα. EXPRESURO έκφρασι. POKOPE λίγο, λίγο. TEMPOPE κατά τόν καιρό. QUANTOPE πρός πόσα. CERIZO κέρασι. KILOGRAMOPE κατά κιλό. MULTIPLIKERA πολλαπλασιαζόμενος. ENERGIOZA ενεργητικός. AVANTAJOZA συμφέρουσα. SOMITO κορυφή. STONOZA πετρώδης. ATINGAR φθάνω. KAPRICO ιδιοτροπία. KONVENCIONA συμβατικός. ELEGANTESO λεπτότητα. SENNOMBRA άναρίθμητες. IDIOTISMO ιδιοτισμός. EVITAR άποφεύγω. RISKAR διακινδυνεύω. AKUMULAR συσσωρεύω. SUBORDINITA υποτακτικός. PROPOZICIONI προτάσεις. TRANCHAR ξεπερνῶ. AQUIRAR αποκτῶ. KUSTOMO συνήθεια. TENTAR άποπειρῶμαι. VERKO ἔργον. EXHAUSTAR εξαντλῶ. RENUNCAR παρατῶ.-

U L - INDIKAS LA SEXUO MASHULA: SPOZULO, LEONULO, OMNA HOMI NASKAS KOM HOMULI O HOMINI. KANDE LI ADULTESKAS, LA HOMULI DIVENAS VIRI, E LA HOMINI DIVENAS MULIERI.

U R - INDIKAS LA PRODUKTURO DI ULA AGO: QUITIGURO, KOPIURO. SAMTEMPE KUN ICA LETRO ME SENDAS A VU BROSHURO KOM IMPRIMURO.

U Y - UZESAS POR INDIKAR VAZI, BOTELI, BUXI, E.C., QUI KONTEMAS //SUKRUYO, TABAKUYO, VAKUIGEZ E NETIGEZ LA INKUYO, E VARSEZ FRESHA INKO EN OLU.

Y U N - INDIKAS LA YUNI DI BESTII: KAVALYUNO, HANYUNO. REGARDEZ ICA KAPROYUNI, QUANTE DROLE LI SALTETAS.

EK LA HISTORIO DI LONDOLINGUO. (I) APARIS JA TRE MULTA MONDOLINGUALA SISTEMI, MA NUR TRI DE LI HAVIS MENCIONINDA SUCEO, NOME VOLAPUK, ESPERANTO ED IDO.

VOLAPUK APARIS EN LA YARO 1879. LUA AUTORO ESIS M. SCHLEYER, PAROKO EN LUTZELSTETTEN PROXIM KONSTANZ. TA LINGUO HAVIS KELKA SUCEO, PRO KE JA TATEMPE EXISTIS HOMI QUI AGNOSKIS LA BEZONO DI LINGUO INTERNACIONA, E TRE MULTI KOMENCIS LERNAR LA INVENTURO DA SCHLEYER. MA VOLAPUK ESIS TRE DESFACILE LERNEBLA. LA VORTI ESIS PRENITA PRECIPUE EK LA ANGLA LINGUO, MA LI ESIS TANTE MUTILITA, KE ON NEPLUS RIKONOCIS LI. YEN PRAZO EN VOLAPUK: "ĤOFĤOB KEMENIS VALIK VOLA LOLIK." (EN IDO: ME AMAS OMNA HOMI DI LA TOTA MONDO): - POS POKA YARI DI EXISTO, VOLAPUK KOMENCIS DESAPARAR E CADIE NEPLUS EXISTAS HOMI QUI OKUPAS SU PRI OLU.

ESPERANTO ES LA VERKO DI LA RUSA OKULISTO LUDOVIK LAZARUS ZAMENHOF, NASKINTA YE LA 15 DECEMBRO 1859 EN BIELOSTOK. EN TA URBO ON PAROLIS QUAR LINGUI: RUSA, POLONA, GERMANA E HEBREA. KOM JUDO, ZAMENHOF SUFRIS MULTE PRO LA ENEMIKESO INTER LA HABITANTARO DI BIELOSTOK, E LU KONSIDERIS LA DIVERSESO DI LA LINGUI KOM LA CHEFA KAULO DI TA ENEMIKESI. PRO TO ZAMENHOF DECIDIS JA DUM SUA INFANTALA YARI ULFOYE LIBERIGAR LA HOMARO DE TA DIVERSESO E KREAR LINGUO NEUTRA POR OMNI.

KOM GIMNASIANO, EN LA YARO 1878, ZAMENHOF KOMENCIS LABORAR PRI SUA LINGUO, MA ERSTE EN LA YARO 1887 IL POVIS EDITAR SUA UNESMA LIBRO. OL ESIS SKRIBITA EN RUSA LINGUO E HAVIS KOM TITULO:

"LINGVO INTERNACIA. ANTAUPAROLO KAJ PLENA VORTARO. DE DR. ESPE-
RANTO." PRO TA PSEUDONIMO LA LINGVO DA ZAMENHOF RECEVIS LA NOMO
"ESPERANTO". -

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

MASKULA άρσενικόν. LEONULO ό λέοντας. NASKAR γενιδμαι. HOMULO
ό άνθρωπος. (άρσεν). HOMINO άνθρωπος (θηλυκό). PRODUKTURO παραγωγή.
KOPIURO άντ.εγραφη. BROSURO. μπροσοϋρα, φυλλάδι. IMPRIMURO έντυπο.
VAZO βάζο. BOTELO μπουκάλι. BUXO κιβώτιο. KONSIDERAR κρινω, νομι-
ζω. SUKRUYO ζαχαριέρα. TABAKUYO ταμπακέρα. INKUYO μελανοδοχεΐο.
VARSAR βάζω. HANYUNO κοκοράκι. KAPROYUNO τραγάκι. DROLA άστεΐος,
γελοΐος. SALTAR πηδω. HISTORIO ιστορία. APARAR εμφανίζομαι.
MENCIONINDA αξιοσημείωτος. NOME όνομαστ. PAROKO παπας. CAGNOSKAR
άναγνωρίζω. INVENTURO έφεύρεσι. MUTILAR παραμορφώνω. POLONA
πολωνική. HEBREA έβραΐκή. JUDO βραΐος. ENEMIKESO έχθρότητα.
DECIDAR άποφασίζω. KREAR δημιουργω. NEUTRA ούδέτερος. GIMNAZIANO
γύμνασιόπαιδας. EDITAR ένδίδω. TITULO τίτλος. PSEUDONIMO ψ/νυμο.

58.-

M A Θ Η Μ Α 37ο

LA LERNANTO QUA BONE STUDIIS LA KONTENAJO DIL ANTEA LECIONI DI
LA "INTERNACIONA DOCOLIBRO" JA BONE SAVAS LA SENCO DI MULTA PRE-
POZICIONI. PRO KE ES TRE IMPORTANTA, KE LA PREPOZICIONI UZESEZ
KUN LIA SENCO EXAKTA, NI ENUMERAS EN LA LASTA QUAR LECIONI OMNA
PREPOZICIONI EN ALFABETAL ORDINO. NI NE DONAS TEORIAL EXPLIKI,
NUR SIMPLA FRAZI INSTRUKTIVA, NAM EXEMPLI. DOÇAS MAXIM BONE.

A D - AD LA URBO. IL SKRIBIS LETRO A ME. LA TRENO AD OSTENDE
DEPARTOS EN MIHORO.

ALONGE LA LAGO. NI PROMENIS ALONGE LA FORESTO. NE IREZ TRO FORE
RESTEZ ALONGE LA RIVO.

AN LA MURO. SIDESKEZ AN LA TABLO. FENDEZ VUA REDINGOTO AN LA
HOKO AN LA PARIETO.

ANTE TRI SEMANI. ME DEPARTIS ANTE KE IL VENIS. ANTE PAROLAR ON
DEVAS PENSAR.

APUD LA GARDENO. LA MATRO SIDAS APUD LA PATRO. NIA GEAVI HABITAS

APUD NI.

AVAN LA KIRKO. L'AUTOMOBILISTO EXPEKTAS NI AVAN LA STACIONO.
MEA GARDENO ES AVAN LA DOMO.

CHE MEA ONKLINO. ME RESTIS DUM TRI MONATI CHE MEA FRATULO.
KA VU BALDE VENOS CHE ME; ,

CIRKUM LA URBO. CIRKUM LA ES BELA GARDENI. LA HUNDI KURIS
CIRKUM SUA MASTRO.

CIS LA ALPI. NI HABITAS CIS LA RIVERO.

EK LA HISTORIO DIL MONDOLINGUO. (2). NUR TRE LENTE ESP' O TROVIS
ADHERANTI, NAM ANKE TA LINGUO QUANKAM MULTE PLU BONA KAM VOLAPUK.
TOTE NE ESIS PERFEKTA. DEPOS LUA APARO TIL CADIE ON KRITIKAS EN
ESPO SEMPRE LA SAMA DEFEKTI. E ZAMENHOF IPSA AGNOSKIS LA JUSTESO
DI TA KRITIKI. EN LA YARO 1894 IL PROPOZIS PLUBONIGI. TA PLUBONIGI
PROPOZITA ESIS PRESKE LE SAMA QUIN PLU TARDE EXEKUTIS ALTRI, E
DI QUI LA REZULTAJO ES IDO.

REGRETINDE ZAMENHOF NE HAVIS LA KURAJO IMPOZAR SUA PLUBONIGI.
IL LASIS VOTAR SUA ADEPTI PRI LA PROPOZI. PER MAJORITATO DE 157
KONTRE 107 LA LORA ESPERANTISTI DECIDIS REPULSAR OMNA CHANJI E
REFORMI. PRI TA DECIDO ZAMENHOF SKRIBIS (EN ESPO, EN NUMERO II
DIL "ESPERANTISTO", NOVEMBRO 1894, PAGINO 162):

"KELKI PENSAS, KE LA FACITA DECIDO INTERDIKTAS POR SEMPRE IRGA
CHANJO EN LA LINGUO E FACAS OL POR SEMPRE TOTE RIGIDA. TO ES
ERORO. KAD ULFOYE PLU TARDE ON FACOS IRGA CHANJI O NE, PRI TO
NULU DESIDIS, NEK POVAS DECIDAR."

E FAKTE, ZAMENHOF PREDICIS JUSTE. MALGRE E KONTRE LA KONSERVEM
ESPERANTISTI LA PLUBONIGI EXEKUTESIS PLU TARDE DA INTERNACIONA
KOMISITARO DE CIENCISTI ED ESPERANTISTI PROGRESEMA. TA KOMISITARO
DISKUTIS OMNA PUNTI DI LA LINGUO DUM LA YARI 1908 - 1913. LA
PLUBONIGITA (REFORMITA) ESPO RECEVIS LA NOMO IDO, TO ES

" I D I O M O D I O M N I " . -

LASTA τελευταῖος. ALFABETO ἀλφάβητο. DOCAR διδάσκω. TEORIO θεωρία. MURO τοῖχος. PENDAR κρεμῶ. REDINGOTO ρεντιγγότα. HOKO καρφί. PARI-ETO διάφραγμα. ANTE πρίν. APUD κοντά. AUTOMOBILISTO αὐτοκινητιστής. CIRKUM γύρω. CIS πέραν. ALPI ἄλπεις. ADHERANTO ὀπαδός. KRITIKAR κριτικάρω. DEFEKTO λάθος, ἐλάττωμα. JUSTESO ὀρθότητα, ἀκρίβεια. PLUBONIGO βελτίωσι. EXEKUTAR ἐκτελῶ. REZULTAJO ἀποτέλεσμα. KIRKO ἐκκλησία. MAJORITATO πλειοψηφία. LORA τοτινός. REPULSAR ἀποκρούω. NOVEMBRO Νοέμβριος. PAGINO σελίδα. CHANJO ἀλλαγή. KOMISITARO ἐπιτροπή. CIENCISTO ἐπιστήμων. PROGRESEMA προοδευτικός. REFORMITA βελτιωμένη, ἀναμορφωμένη. IDIOMO ἰδίωμα. DISKUTAR συζητῶ.-

59.-

----- M A Θ H M A ----- 38o

D A ME FACITA. NI LEKTAS VERKO DA SHAKESPEARE. EL ES AMATA DA OMNU PRO ELUA AFABLESO.

D E UBE VU VENAS; KARLO ES LA MAXIM INTELIGENTA DE OMNA DICIPULI LA TRENO VEHAS DE MILANO A TORINO.

D I QUA ES LA CHAPELO; OL ES DI MEA FRATULO. LA LIBRO DA SCHILLER ES DI MEA AMIKO, DE QUA ME PRENTIS OL.

D O P LA KIRKO. LA LUNO DESAPARIS DOP LA NUBI. LA INFANTI DI NIA VICINO LUDAS DOP LA DOMO.

D U M LA KONCERTO. IL RESTIS ABSENTA DUM DU SEMANI. DUM LA TOTA VIVO NI MUSTAS LERNAR.

E K LA CHAMBRO. JA MATINE FRUE NI IRIS EK LA URBO. LA PANO ES FACITA EK FARINO.

E N LA KOQUEYO. NI RENKONTRIS IL PREHIERE VESPERE EN LA TEATRO. NE RESTEZ TANTE LONGE EN LA LITO.

E X T E R LA LANDO. DUM LA VAKANCO ME PREFERAS RESTAR EXTER LA URBO. NE STACEZ EXTER LA PORDO, ENIREZ.

F O R LA HEMO. JA DEPOS LONGA TEMPO LU ES FOR LUA PATRIO. NE FORIREZ, RESTEZ HIKE.

I N T E R LA HOMI. LA DIFERO INTER QUAR E SIS ES DU. STRETA VOYETO DUKTAS INTER LA DOMI DI CA VILAJO.

EK LA HISTORIO DIL MONDOLINGUO. (3). IDISTI DEVAS SAVAR PRO QUO ESPO, MALGRE LUA 40-YARA EXISTO, NE JA SUCESIS, E NULTEMPE SUCE-
SOS. ON YA OFTE LEKTAS EN JURNALI PRI ESPO, MA TO EVENTAS NUR,

PRO KE TA NOMO ES DE LONGE KONOCATA KOM PROJETO DI MONDOLINGUO, E PRO KE MULTI NE ES INFORMITA PRI LA VERA SITUESO. CENTI DE ESPERANTISTI TRANSIRIS DE ESPONAD IDO, LA LINGUO DA ZAMENHOF NE PLUS GANAS NOV ADEPTI, DUM KE IDO PROGRESASLENTE, MA KONSTANTE. NI POVAS PREVIDAR LA DIO YE QUA ESPO APARTENOS AL HISTORIO, QUALE VOLAPUK. YEN LA CHEFA DIFERI INTER LA DU LINGUI.

ESPO HAVAS SIS LITERI KUM SUPERSIGNI, QUI EFEKTIGAS EXTRA KUSTI AL IMPRIMISTI QUI VOLAS IMPRIMAR ESPOTEXTE, NAM TA LITERI TROVESAS EN NULA ORDINARA KOMPOSTOKESTO. IDO POVAS IMPRIMESAR EN IRGA IMPRIMERIO: SEN DESFACILAJI O KUSTI EXTERORDINARA.

ESPO HAVAS SUPERFLUA REGULI GRAMATIKALA, QUI DESFACILIGAS LA LINGUO. OL INDIKAS EXEMPLE LA PLURALO PER "J" ADJUNTATA NE NUR AL SUBSTANTIVI, MA ANKE AL ADJEKTIVI. OBLIGAL AKUZATIVO PER "N" ADJUNTESAS AL SUBSTANTIVI ED ADJEKTIVI. ON KOMPAREZ LA ESPOFRAZO: CHU VI VIDAS LA BELAJN KAJ GRANDAJN DOMOJN KIUJN ONI KONSTRUAS TIE? KUN LA IDOFRAZO: KA VI VIDAS LA BELA E GRANDA DOMI QUIN ON KONSTRUKTAS IBE;"

ESPO HAVAS VORTI QUI TROVESAS EN NULA ALTRA LINGUO, VORTI FORMACITA TOTE ARBITRIALE, EXEMPLE: CHIAM, EDZO, KIE, IA, AJN, CHIOM, TIE CHI, NENIOM. LA RISPEKTIVA IDOVORTI ES: SEMPRE, SPOZO, UBE, IRGA, OMNO, HIKE, NULO.

MULTA ESPOVORTI ES TRE MALE SELEKTITA O MUTILITA, EXEMPLE: ITALUJO, GERMANUJO, ESTONTO, RIKLAMO, FARUNO, MAGAZENO, EKSTRA, EKZISTI, MALSATI, KVADRATO. TA VORTI ES EN IDO: ITALIA, GERMANIA, FUTURO, REKLAMO, FARINO, MAGAZINO, EXTRA, EXISTAR, HUNGRAR, QUADRATO.-

Λ Ε Ε Ι Δ Ο Γ Ι Ο

PRUNTAR δανείζομαι. KONSTANTA συνεχής. LUNO σελήνη. KONCERTO συναυλία. ABSENTA άπών. PANO φωμλ. FARINO άλε~υρι. FOR μακρυά. PATRIO πατρίδα. DIFERO διαφορά. STRETA στενός. TRANSIRAR μεταφέρομαι. LITERO γράμμα. SUPERSIGNI υπερτονισμοί. IMPRIMISTO τυπογράφος. EFEKTIGAR συνεπάγεται, έπιδρω. EXTRAKUSTI υπερβάλλον κόστος. KOMPOSTOKESTO τδ κουτι τυπογρ. στοιχείων. EXTRAORDINARA έξαιρετικά. SUPERFLUA πλεονάζοντα. REGULO κανώνας. PLURALO πληθυντικός.

ADJEKTIVO ἐπίθετο. OBLIGALA ὑποχρεωτικός. AKUZATIVO αἰτιατική.
KOMPARAR συγκρίνω. KONSTRUKTAR κατασκευάζω. ARBITRALA ἀθάλρετος.
RISPEKTIVA ἀντίστοιχος. SELEKTAR διαλέγω. MAGAZINO κατάστημα.-

60.-

----- M A Θ Η Μ Α ----- 39c

K O N T R E - KONTRE LA VENTO. LA FENESTRI DI NIA LOJETO ES
KONTRE LA PONTO. LA SPORTISTI LUKTAS AMIKALE LA UNI KONTRE LA
ALTRI.

- KORAM ± KORAM LA POPULO. LU DEFENSIS SU KORAM LA JUDICIISTI
PRO LUA DISKURSO FACITA KORAM ASEMBLO DE STUDENTI.

- KUN - KUN MEA AMIKO. SUNDIE NI PROMENAS KUN NIA PARENTI. ME NE
PAROLAS VOLUNTE KUN ILU.

- LOR - LOR MEA NASKO. MULTA FESTAL ARANJI EVENTIS EN NIA URBO
LOR LA EXPOZO. LOR LA VAKANCO ME FACIS GRANDA BICIKLOTURO.

~MALGRE - MALGRE NIA HELPO. LA MALADO EKIRIS MALGRE LA INTERDIKTO
DAL MEDIKO. NI NE PERDOS LA KURAJO MALGRE OMNA OBSTAKLI.

- PER - PER LA MARTELO. NI DEPARTIS PER LA TRENO. SKRIBAR PER
KRAYONO NOCAS LA OKULI.

± PO - PO KIN FRANKI. ON ABONAS TA REVUO PO DEK FRANKI POR YARO.
ME KAMBIIS MEA HORLOJETO PO UN PLU NOVA.

-POR -POR TU E POR ME. ON MANJAS POR VIVAR. DONEZ A ME PEKUNIO
POR KOMPRAR PANO.

- POS LA FESTO. LA MONATO FEBRUARO. VENAS POS LA MONATO JANUARO.
UN DISKURSERO PAROLAS POS LA ALTRA.

-PRETER NIA DOMO. IL IRIS PRETER ME SEN SALUTAR ME. LA RIVERO
FLUAS PRETER NIA VILAJO.

~PRI TA AFERO. NI PAROLAS PRI LA FUTURO. LA EXPLORISTO DISKURSOS
MORGE VESPERE PRI SUA VOYAJI.

~PRO MALA VETERO. ME DANKAS PRO VUA AFABLESO. PRO QUO LA INFANTO
PLORAS; LU PLORAS PRO PERDIR SUA LUDILO.

~PROXIM LA STRADO. LI SIDAS PROXIM LA PORDO. LA PRATI DI LA
RURANO ES PROXIM LA FORESTO.

EK LA HISTORIO DIL MONDOLINGUO. (4). POR FINAR NIA KOMPARI, NI
DONAS ANKORE INTEGRA ESPOTEXTO, DI QUA LA AŬTORO ES DR SP. EN BERN:

"LA FAMEGA NATURBELECO DE SVISUJO, LA PURECO DE GIA KLIMATO,

KAJMULTAJ ALIAJ PREFERINDAĴOJ, FARIGIS EL TIU CI LANDO EDENOM POR GETURISTOJ KAJ GERESANIGBEZOŬULOJ. SVISUJO PREZENTAS ANKAU GRANDAN INTERESON AL TIU KIN PROFUNDIGAS EN ĜIAJN TRADICIAJN KAJ DIVERSSPECIAJN MOROJN KAJ KUTUMOJN, KIU VIZITAS ĜIAJN UNIVERSITA-TOJN KAJ ALIAJN KLERIGINSTITUCIOJN."

YEN LA TRADUKTURO EN IDO:-

"LA FAMOZA NATURBELESO DI SUISIA, LA PURESO DI LUA KLIMATO, LE MULT ALTRA AVANTAĴI, FACIS TA LANDO EDENO POR TURISTI E KONVALE-CANTI, SUISIA PRIZENTAS ANKE GRAND INTERESO A TA QUA SERIOZE OKUPAS SU PRI LUA TRADICIONAL E DIVERSA MORI E KUSTOMI, QUA VIZITAS LUA UNIVERSITATI ED ALTRA EDUKAL INSTITUTI."

LA FAKTO, KE LA IDISTI DONAS KOMPARANTA TEXTI EN SUA LIBRI E JURNALI, KONTRE KE LA ESPERANTISTI MULTEMPE FACAS LO, PRUVAS MAXIMA BONE LA SUPERESO DI IDO.-

Λ Ε Ε Ι Λ Ο Γ Ι Ο

SPORTISTO ἀθλητής. LUKTAR ἀγωνίζομαι. KORAM ἐνώπιον. DEFENSAR ὑποστηρίζω. JUDICIISTO Δικαστής. DISKURSO συζήτησις. LOR ἔπειτα. EXPOZO ἔκθεσι. BICIKLOTURO μοδηλατοδρομῶ. KURAJO θάρρος. OBSTAKLO ἐμπόδιο. MARTELO σφυρί. NOCAR βλάβτω. ABONAR συνδρομητής τινος. REVUO ἐπιθεώρησι. EXPLORISTO ἐξερευνητής. TRADUKURO μετάφρασι. NATURBELESO φυσική ὀμορφιά. PURESO καθαρότητα. KLIMATO κλίμα. AVANTAĴO πλεονέκτημα. EDENO παράδεισος. TURISTO τουρίστας. KONVA-LECANTO ἀνάρρωνύοντας. PRIZENTAS παρουσιάζω. TRADICIONALA παραδο-σιακός. MORO ἥθος. UNIVERSITATO πανεπιστήμιον. EDUKALA ἐκπαιδευτικὸς. INSTITUTO ἰνστιτουῦτο. PRUVAR ἀποδεικνύω. SUPERESO ἀνωτερότητα. ὑπεροχή. INTEGRA ἀνέραιος. TEXTO κείμενον.-

61.-

M A Θ Η Μ Α 40

- SEGUN- LA GRAMATIKO. TO ES INTERDIKTITA SEGUN LA LEGO. SEGUN MEA OPINIONO VU ES JUSTA.
- SEN PEKUNIO E SEN LABORO. ON NE POVAS VIVAR SEN RESPIRAR. TRADUKEZ ICA TEXTO SEN KONSULTAR LA VORTOLIBRO.
- SUB LA TABLO. LA BATELO VEHAS SUB LA PONTO. NE RESTEZ SUB ARBORI DUM FULMINADO E TONDRADO.
- SUPER LA URBO. LA LAMPO PENDAS DEL PLAFONO SUPER LA TABLO.

LA AEROPLANO ESAS SUPER LA TERO.

- SUR LA STULO. IL JACAS SUR LA KANAPEO. LA KATO SIDAS SUR LA TEKTO DI LA DOMO.

- TIL MORGE MATINE. NI AKOMPANOS VI TIL LA LANDAL MUZEO. ME VARTOS HIKE TIL KE LU RETROVENOS.

-TRA LA TUNELO. NI PROMENIS TRA LA FORESTO. PRO MALA VETERO ME RESTIS HEME E REGARDIS TRA LA FENESTRO.

- TRANS LA LAGO. AMERIKA TROVESAS TRANS LA ATLANTIKA OCEANO. NE IREZ TRANS LA MONTI, LA VETERO ES PLU BELA HIKE.

- ULTRE TA MOTIVO. ULTRE LA LINGUI FRANCA E GERMANA SAVAS IDO. ME POVAS MONTRAR A VU ALTRA VARI ULTRE TI QUI ES ESTALITA EN LA VETRINO.

- VICE LA PREZIDERO. LA SEKRETARIO PAROLIS VICE LA KASERO. LA INFANTI LUDIS VICE FACAR LIA SKOLTASKI.

- YE LA SAMA TEMPO. ME VIZITOS VU YE NON KLOKI DUADEK. YE LA KINESMA OKTOBRO ME VIDIS MEA AMIKO YE LA LASTA FOYO.

L'IMPORTO DI LA LEKTADO. ON DICAS KE LA LEKTADO ES LA NUTRIVO DIL SPIRITO, SAME KAM LA PANO ES LA NUTRIVO DIL KORPO.

NULO ES PLU KONFORM AL VERESO KAM ICA GRAND AXIOMO, QUA REGRETTINDE ES TRO OFTE NEGLIJATA DA MULTA LERNANTI DI NIA LINGUO.

LEKTAR BONA ED UTILA LIBRI, REVUI O JURNALI, ES LA MAXIM BONA MOYENO E SAMTEMPE LA MINIM KUSTOZA, NE NUR POR PERFEKTIGAR SUA SAVI, MA POR NE PERDAR E MEM POR KOMPLETIGAR LI.

NE EXISTAS MOYENO PLU BONA, PLU PRAKTIKA, KAM LA LEKTADO. OL DUKTAS E GUIDAS NI, PER PAZI RAPIDA E SEKURA, TRA LA DESFACILAJI QUI SEMBLAS A NI MAXIM NEVINKEBLA, E NI VINKAS. LI TOTE FACILE PER NIA KONSTANTESO, PERSISTEMESO E PACIENTESO. LA LEKTADO ES MULTE PLU KAM LA NUTRADO DIL SPIRITO: OL ES L'ANMO DI OMNA HOMALA SAVO.

SE OMNA LERNANTI DI NIA BELA LINGUO ANKE APLIKUS E SEMPRE PRAKTIKUS TA VERE GRANDA, SUBLIMA VERAJO, SE SINGLU DE LI, QUIK POS FINIR SUA GRAMATIKALA STUDIO, LEKTUS BONA LIBRI, REVUI O JURNALI, LI ESUS TRE CERTA LERNOR IDO MULTE PLU BONE, PLU RAPIDE E PLU NATURALE KAM PER IRG ALTRA MOYENO. OMNI DO LEKTEZ E PROFITEZ.--

RESPIRAR άναπνέω. SUPER ύπεράνω. LAMPO λάμπα. PLAFONO θροφή.
STULO κάθισμα. TEKTO στέγη. LAGO λίμνη. VINKAR νικῶ. MOTIVO
άφορμή. ESTALAR έκθέτω. VETRINO βυτρίνα. SEKRETARIO γραμματέας.
KASERO ταμίας. SKOLTASKO σχολικά χρέη. SPIRITO πνεύμα. KORPO
σῶμα. KONFORMA σύμφωνος. AXIOMO αξίωμα. NEGLIZATA παραμελημένη.
KUSTOZA άκριβός. PRAKTIKA πρακτικός. GUIDAR καθοδηγῶ. PAZO βήμα.
SEKURA άσφαλής. NEVINKEBLA άκατανίκητη. KONSTANTESO συνεχής,
έπιμονος. PERSISTEMESO έπιμονή. PACIENTESO ύπομονή. ANMO ψυχή.
SUBLIMA ύπέρτατος. PROFITAR έπωφελοῦμαι.-

Τ Ε Λ Ο Σ

Μ Ε Ρ Ο Σ Τ Ε Τ Α Ρ Τ Ο Ν

" Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ "

" Ε Σ Π Ε Ρ Α Ν Τ Ο ἢ Ι Δ Ο "

Ἀπό τῆς στήλης τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Τύπου:-

Ιον.- Στὴν ἐφημερίδα "ΤΑ ΜΕΑ" τῶν Ἀθηνῶν στὸ φύλλο τῆς 25.4.73 καὶ μὲ τοὺς ἐντυπωσιακοὺς τίτλους:

"ΙΔΡΥΕΤΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΣΤΗ ΡΟΔΟ"

ΠΡΟΩΘΕΙΤΑΙ Η ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ ΣΑΝ Η ΜΟΝΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΣΕ ΟΛΟ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ."

Δημοσιεύεται ἀνταπόκρισι τῆς Ἐφημερίδας ἀπὴ ΡΟΔΟ πού ἔχει
ὡς ἑξῆς:-

"ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ σημαίνει ἐλπίδα. Μιά μικρὴ ὄμορφη Γιαπωνέζα - ἡ Ταμίκο Καβαμάκι - γυρίζει τώρα ὄλο τὸν Κόσμο γιὰ νὰ διαδόσῃ τὴ γλώσσα αὐτῆ. Γιατὶ πιστεύει ὅτι (θὰ εἶναι μιά ἰδανικὴ λύση ἐὰν ἄλλοι ὁ Κόσμος μιλοῦσε σὰν δεύτερῆ του γλώσσα τὴν Ἐσπεράντο.

Οἱ ἄνθρωποι θὰ καταλάβαιναν καλύτερα ὁ ἓνας τὸν ἄλλο.

"Αλλωστε ἡ Ἐσπεράντο εἶναι μιά εὐκόλη στὴν ἐκμάθησί της γλώσσα.

Ἡ Ταμίκο Καβαμάκι, βρίσκεται τῆς ἡμέρες αὐτές στὴ Ρόδο.

Σκοπὸς της εἶναι νὰ δημιουργήσῃ κι' ἐδῶ μιά Σχολὴ γιὰ τὴν ἐκμάθησι τῆς γλώσσας αὐτῆς. πιστεύοντας πῶς ἡ Ρόδος μὲ τὴν τόσο μεγάλη κίνηση ξένων διαφόρων ἐθνικοτήτων προσφέρεται περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό."

Ἡ ὄμορφη Ταμίκο - ντυμένη πάντα μὲ τὴν ἐξωτικὴ φορεσιά της πατρίδος - εἶναι μόνιμα ἐγκατεστημένη τὸν τελευταῖο καιρὸ στὸ Ὅσλο τῆς Νορβηγίας. Κι' ἐκεῖ στά διάφορα Πανεπιστήμια διδάσκει τὴν Ἐσπεράντο, πού τὴν ἔμαθε ἀπὸ μικρὴ κοπέλλα σὲ διάστημα ἐννέα χρόνων. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μητρικὴ της γλώσσα. Κι' ἔτσι, ἡ συνομιλία μας ἦταν λιγάνι δύσκολη, γι' αὐτὸ ἐπεστρατεύθησαν ὄλες οἱ γνώσεις μας τῆς Ἰταλικῆς καὶ Ἰσπανικῆς (πού μοιάζουν περισσότερο μὲ τὴν

'Εσπεράντο) ώστε να καταλάβουμε τά όσα ενδιαφέροντα μάς εΐπε ή Ταμίνο.

"Όλο τόν Κόσμο σχεδόν έχει γυρίση ή Γιαπωνέζα αύτή. Κάθε καλοκαίρι επισκέπτεται και διάφορες χώρες. "Έτσι, στό διαβατήριό της βλέπεις "βίζες" από τήν 'Αμερική, Γουατεμάλα, Μεξικό, Καναδά, Αίγυπτό ΧΙλή, Περού, Κολομπία, Παναμά, Κόστα Ρίκα, 'Ονδούρα, Νικαράγουα, 'Ελ Σαλβατόρ, Κοχινό, Ταγκιανίνα, Κίνα, Σουηδία, Φινλανδία, Γερμανία, 'Ιρλανδία κλπ., Στο διάστημα αύτό έδωσε 60 συνεντεύξεις σέ διάφορες έφημερίδες και Περιοδικά, όπως επίσης σέ τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς.

Τού προσεχή 'Ιούλιο στό Βελιγράδι θά γίνει τό Παγκόσμιο Συνέδριο τής 'Οργανώσεως 'Εσπεράντο. Σ' αύτό θά λάβουν μέρος 5.000 μέλη, μέ κύριο θέμα του Συνεδρίου " 'Εσπεράντο και Τουρισμός". Μιά συνάντησι τής 'Οργανώσεως έσπεράντο θά γίνει και στήν 'Αθήνα από 5 μέχρι ΙΙ Αύγούστου. Στήν συνάντησι αύτή θά πάρουν μέρος 300 άτομα.

Στήν 'Ιαπωνία, ή έσπεράντο είναι πολύ διαδεδομένη, ιδιαίτερα μεταξύ τών νέων. Τά μέλη τής έσπεράντο, αλληλογραφούν μεταξύ τους, διαβάζουν παγκόσμια λογοτεχνία στήν γλώσσα αύτή, ταξιδεύουν, ακούουν τά προγράμματα στήν έσπεράντο από διάφορους ραδιοσταθμούς (Πεκίνο, Βαρσοβία, κλπ) συλλέγουν γραμματόσημα κλπ.

"'Η χρησιμοποίηση τής έσπεράντο, λέγει ή Ταμίνο, διευρύνεται συνεχώς σ'όλο τόν κόσμο. Στα 85 χρόνια τής χρησιμοποιήσεώς της, δέν έχει επιτύχει αύτό πού θέλουμε. 'Αλλά, μάς άρέσει ό Πολωνός γιατρός Ζάμενχωφ (1859 - 1917), ό ιδρυτής τής έσπεράντο. Μπορούμε νά έλπίσουμε σ'ένα επιτυχημένο μέλλον. "Άλλωστε, έσπεράντο σημαίνει έλπίδα."

ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

Είναι άσφαλώς εύλογη ή άπορία, τής περιφερόμενης στόν κόσμο νεάρης Γιαπωνέζας, γιατί 'έσπεράντο παρά τά 85 χρόνια τής ύπαρξεώς της, δέν πέτυχε νά επιβληθή όδιστινά σαν τό μοναδικό βοηθητικό γλωσσικό ιδίωμα. 'Ο λόγος είναι απλός. 'Η 'Εσπεράντο, από τή γέννησί της άκόμα, έχει μερικές βασικές αδυναμίες, 'Ανωμαλίες και δυσχέρειες στήν προφορά και τή Γραμματική, πού τήν κάμουν δύσκολη στήν εκμάθησι, σχεδόν όσο και τίς διάφορες έθνικές γλώσσες.

Αυτή τή διευκρίνισι θελήσαμε νά κάνουμε μέ τήν παρακάτω ἐπιστολή μας πρός τήν ἐφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ" πού δημοσιεύτηκε στό φύλλο τῆς 15. 5. 73, καί πού ἔχει ὡς ἐξῆς:-

2ον.- "Ἡ Ἑσπεράντο καί τὰ πρόβληματα τῆς".-

Κύριε Διευθυντά,

Στό φύλλο σας τῆς 25. 4. 73., ὁ ἀνταποκριτής σας τῆς Ρόδου μᾶς πληροφορεῖ ὅτι νεαρή Γιαπωνέζα ἔφθασε στό νησί τοῦτο μέ σκοπό νά διδάξη στούς φίλους τῆς διεθνοῦς γλώσσης, τήν Ἑσπεράντο καί νά συνεχίση τό ταξίδι της πρός Ἀθήνας γιά τόν ἴδιο σκοπό.

Μοῦ φαίνεται πῶς ἡ ὀμορφη γιαπωνέζα ἔρχεται ἐπιλαχοῦσα στό θέμα τοῦτο, γιὰτί πολλά χρόνια πρὶν ἀπ'αὐτή ὁ ἀείμνηστος καθηγητής Σταματιάδης ἐργάστηκε γιά τήν Ἑσπεράντο, ὅσο κανεῖς ἄλλος καί θά θυμόμαστε ἀσφαλῶς ὅτι εἶχε ἀποσπᾶση ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας νά τή διδάσκη, ὁ ἴδιος, στούς σπουδαστάς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Τό ἔργο τοῦ ἀείμνηστου καθηγητή συνεχίζουν σήμερα τά παιδιά καί τά ἐγγόνια του, ἀσχέτως ἂν ἡ πρόοδος πού πέτυχαν μέχρι σήμερα μπορεῖ νά θεωρηθῇ ἱκανοποιητική.

Παρά τά 100 περίπου χρόνια τῆς Ἑσπεράντο, δυστυχῶς, φαίνεται νέ βρίσκετεται ἀκόμη πολύ μακριά ἡ δλοκληρωμένη διάδοσις της μεταξύ τῶν λαῶν, διότι ἀσχέτως τῶν ἄλλων λόγων, τό γλωσσικό τοῦτο ἰδίωμα παρουσιάζει καί μερικές ἐλλείψεις καί γραμματικές ἀνωμαλίες. Ἡ Ἑσπεράντο ἐπινοήθηκε ἀπό τόν Δρα Ζάμενχοφ, γιά νά ἐξυπηρετήση τίς τέσσερις διαφορετικές γλωσσικά κοινότητες τῆς ἐπαρχίας τοῦ Μπιαλιστόν Πελωνίας, ἀποτελούμενης ἀπό Πολωνούς, Ρώσους, Ἑβραίους καί Γερμανούς. Εἰσήγαγε στή νέα τούτη διάλεκτο τήν προφορά τῶν σλαβικῶν συμφῶνων τσιού, σιού, μιού, υἱοθέτησε τοῦς τόνους καί τίς περισπωμένες στά σύμφωνα γιά νά δημιουργήση καί τυπογραφικές δυσκολίες, τήν κλίσι τῶν ὀνομάτων μέ τά ἐπίθετα κατὰ γένος, ἀριθμό, πολλές ρίζες ἀπ'τό σλαβικό λεξιλόγιο κ. ἄ. Ἐπίλεκτα μέλη τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἑσπεράντο κατήρτισαν Ἐπιτροπή τό 1901 γιά τή μελέτη τοῦ προβλήματος καί τό 1907 συνήλθε στό Παρίσι διεθνές γλωσσολογικό Συνέδριο τό ὁποῖο ἀπεφάνθη μὲν ὑπέρ τῆς υἱοθετήσεως τῆς Ἑσπεράντο, ἀλλά μέ τήν ἀνάγκη νά ἐπενεχθοῦν ριζικές τροποποιήσεις πού νά ἀνταποκρίνονται στό διεθνές πνεῦμα καί μέ ρίζες ἀπ'τό ἑλληνο-λατινικό λεξιλόγιο.

Ἡ Δ. Ἐπιτροπή ὅμως τῆς Ἑσπεράντο, ἴσως ἀπό συναισθηματικούς λόγους σεβασμοῦ πρὸς τὸν ζῶντα ἀκόμη Δρα Ζάμενχοφ, δέν τίς δέχτηκε, πρὸς μεγίστη ζημία τοῦ μεγάλου σκοποῦ μιᾶς καί μόνης διεθνoῦς βοηθητικῆς γλώσσας, πέραν τῶν ἐθνικῶν γλωσσῶν τῶν λαῶν. Σήμερα ὅμως, δέν ἔχει νόημα ἡ ἐπιμονή σέ ξεπερασμένα αἰσθήματα. Εἶναι ἀνάγκη ἡ Ἑσπεράντο νά ἀπαλλαγῇ ἀπτόν ἀσφυκτικό ἐνάγκαλισμό τοῦ πνεύματος τοῦ Μπιαλιστόκ καί μέ τήν εὐκαιρία τοῦ συνερχομένου στό Βελιγράδι τόν Ἰούλιο παγκοσμίου συνεδρίου νά ἀναθεωρήσῃ τίς παλιές της ἀπόψεις, νά μεταφέρῃ τήν Ἑσπεράντο στό σωστό διεθνές κλίμα, νά τήν ἀπαλλάξῃ ἀπό τίς περιττές δυσπρόφερτες λέξεις καί γά τήν κάμη προσιτή σ' ὅλους, ἀνεξαρτήτως μορφωτικῆς στάθμης. Κάνουμε τή θερμή τούτη ἔκκλησι πρὸς τοὺς ἄρμοδλους.

Εὐάγγ. Ἀθανασόπουλος,
παλαιόν μέλος τῆς IDO.

3ον.- Τό Δ. Σ. τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑσπεραντικοῦ Συνδέσμου ἔδωκε τήν ἀκόλουθη ἀπάντησι πού δημοσιεύτημε στά "NEA" στό φύλλο τῆς 18. 5. 73.-

" Η ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ ΕΙΝΑΙ ΠΛΗΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑ."

Κύριε Διευθυντά,

Λαβόντες ἀφορμήν ἐκ τῆς δημοσιευθείσης εἰς τήν ὑμετέραν ἐφημερίδα, ἐπιστολῆς τοῦ ἀξιολτίμου κ. Εὐάγγ. Ἀθανασοπούλου, ἀναφερθείσης εἰς τήν διεθνῆ γλώσσαν Ἑσπεράντο, ἔχομεν τήν τιμήν νά σᾶς γνωρίσωμεν τά κάτωθι:

Ἀφορμή διὰ τήν δημιουργίαν τῆς διεθνoῦς γλώσσης Ἑσπεράντο, ὑπῆρξε ὄντως ἡ εἰς τήν γενέτειραν τοῦ ἐπινοητοῦ της δόκτορος Λαζάρου Λουδοβίκου Ζάμενχοφ ἐπικρατοῦσα ἀσυνεννοησία, ἐξ αἰτίας τῶν ὑφισταμένων τεσσάρων διαφορετικῶν γλωσσικῶν κοινοτήτων. Πλήν ὅμως, οὐδόλως εὐσταθῆ ὁ ἰσχυρισμός ὅτι ἡ διεθνῆς γλώσσα Ἑσπεράντο περιλαμβάνει δυσπρόφερτα σλαβικά σύμφωνα καί ρίζας. Ἀντιθέτως, ἡ Ἑσπεράντο περιλαμβάνει κατὰ τό μεγαλύτερον ποσοστόν ρίζας ἐκ τοῦ λατινικοῦ λεξιλογίου ὡς καί βασιικά στοιχεῖα ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, ὡς τό ν τῆς αἰτιατικῆς, τό ψηφίον J, ἀντίστοιχον τοῦ γιότ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, κ. ἄ. Τό γεγονός ὅτι ἡ Ἑσπεράντο

είναι ἀπηλλαγμένη τῶν δυσχερειῶν τῆς προφορᾶς, ὀρθογραφίας καί γραμματικῶν ἐξαιρέσεων (ἡ ὅλη Γραμματική βασίζεται εἰς 16 κανόνες) τήν καθιστᾷ ἀπλουστάτην, ἀπαιτουμένης σπουδῆς 9 - 12 μηνῶν διά τήν ἐκμάθησίν της. Ἐξ ἄλλου ἡ Ἑσπεράντο εἶναι κατ' ἔξοχήν εὐηχος, ὁμοιάζουσα ἐκουστικῶς πρός τήν Ἰσπανικήν καί Ἱταλικήν γλῶσσαν. Ὁ πλοῦτος τῆς Ἑσπεράντο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἔχουν ἤδη μεταφρασθῆ εἰς αὐτήν πλῆθος κλασικῶν λογοτεχνικῶν ἔργων, ἐπιστημονικῶν καί ἑτέρων συγγραμμάτων κλπ. (Ὀδύσσεια, Ἰλιάς, Ἀγία Γραφή, Κοράνιον, Ἔργα Σαίξπηρ, Γκαῖτε, Τολστόϊ, Τσεχωφ, πανεπιστημιακά συγγράμματα Ιατρικῆς, Φυσικῆς, Ἀστρονομίας, Τεχνικά, Λεξικά). Τό πλῆθος τῶν κυκλοφορούντων ἐνᾶ τόν κόσμον τουριστικῶν ὁδηγῶν καί προσπέκτους ὡς καί τῶν διαφημιστικῶν ἐντύπων κολοσσιαίων διεθνῶν ἐπιχειρήσεων, ἀποδεικνύουν πόσον ἡ Ἑσπεράντο εἶναι σύγχρονη.

Ἡ διεθνῆς γλῶσσα Ἑσπεράντο, ἐπομένως εἶναι ἀπολύτως πλήρης καί οὐδεμίαν βελτίωσιν χρειάζεται. Ἡ ὀλοκληρωτική, βεβαίως, διάδοσίς της ἀνά τόν κόσμον δέν ἔχει ἀκόμη ἐπιτευχθῆ, ἐν τούτοις ἡ πρόδοός της εἶναι ἀλματώδης. Ἡ ἐδρεύουσα εἰς Ὀλλανδίαν Διεθνῆς Ἑσπεραντική Ὀργάνωσις (U.E.A.) τελοῦσα ἤδη ἀπό πολλῶν ἐτῶν εἰς συμβουλευτικᾶς σχέσεις μετά τῆς UNESCO, ἐπροτάθη ἐκ νέου ὡς ὑποψηφία διά τό βραβεῖον ΝΟΒΠΕΛ Εἰρήνης. Ἡ Ἑσπεράντο διδάσκεται ἤδη εἰς χιλιάδες σχολείων ὅλου τοῦ κόσμου καί εἰς πλῆθος πανεπιστημίων τῆς Εὐρώπης, Ἡνωμένων Πολιτειῶν καί Ἰαπωνίας, ἐνῶ ὀργανωμένοι σύλλογοι Ἑσπεραντιστῶν λειτουργοῦν ἀκόμη καί εἰς τά νεώτερα Ἀφρικανικά κρατίδια.

Δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας νά σᾶς γνωρῶμεν ὅτι τό ἀπό 5 ἕως 12/8/73 πραγματοποιηθησόμενον εἰς Ἀθήνας ἐτήσιον Διεθνές Ἑσπεραντικόν Μετασυνέδριον ἀποτελεῖ μίαν εἰσέτι ἔμπρακτον ἀπόδειξιν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθέντων.

Εὐχαριστοῦμεν διά τήν φιλοξενίαν
Μετά τιμῆς, διά τό Δ.Σ.

Ρ. Μανούσου, Πρόεδρος, Γ. Μίγγας, Γεν. Γραμματεὺς.

Αὐτά βέβαια λέγει τό Δ.Σ. τοῦ Ἑσπ. Συνδέσμου ἀλλά δέν συμφωνοῦν μέ τήν ἱστορία καί τήν ἐξέλιξι τῆς Ἑσπεράντο καθῶς καί γιά τίς ὑπάρχουσες ἀνωμαλίες, γεγονός που μᾶς ἀνάγκασε νά ἐπανέλθουμε

ατῆλες τῶν ΝΕΩΝ καί νά υπενθυμίσουμε μερικιά ἀναμφισβήτητα ντοκου-
μέντα. Πάρα κάτω δεύτερή μας ἐπιστολή πρὸς τὰ ΝΕΑ πού δημοσιεύθη-
κε στό φύλλο τῆς 29. 5. 73.-

4ον.- "ΚΑΙ ΠΑΛΙ Η ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ"

Κύριε Διευθυντά,

Ἐξακολουθῶ νά πιστεύω πῶς ἡ Διοίκησι τοῦ Ἑσπεραντικοῦ
Συνδέσμου ἢ ἀγνοεῖ ἢ θέλει νά ἀγνοῇ ὠρισμένα ἱστορικά τῆς ἐμφανί-
σεως τῆς ΕΣΠΟ ΑΠΟΛΥΤΩΣ δεδομένα πού δέν ἐνισχύουν τὰ προβαλλόμενα
ἐπιχειρήματά της. Θά ἤθελα π.χ. νά τῆς υπενθυμίσω ὅτι ὁ ἴδιος ὁ
Δρ Ζάμενχωφ τό ἔτος 1894 βρῖσκοντας δικαιολογημένη τήν κριτική
καί τίς παρατηρήσεις φίλων ἐπιστημόνων τῆς ἐποχῆς του γιά τίς
δυσκολίες στήν προφορά καί τή Γραμματική τῆς "Εσπο ἐπεξεργάστηκε
σχέδιο ἀναλόγων τροποποιήσεων. Ἄτυχῶς ὁ Δρ Ζάμενχωφ δέν εἶχε τό
θάρρος νά τίς ἐπιβάλῃ ἀθάλαρα καί κατέφυγε στή λύσι τῆς φηφοφο-
ρίας μεταξύ τῶν φίλων μελῶν τῆς Ἑσπεράντο. Τό ἀποτέλεσμα ὅμως
ὑπῆρξε συντριπτικό γιά τίς εἰσηγήσεις τοῦ ἀρχηγοῦ, 157 Ψήφισαν
ἐναντίον κάθε εἴδους τροποποιήσεως, βάσει τοῦ σχεδίου, καί 107
τίς ἀποδέχτηκαν. Στή συνέχεια ὁ Δρ Ζάμενχωφ, σχολιάζοντας τό
ἀποτέλεσμα τῆς φηφοφορίας στό ὑπ'ἀριθ. II, φύλλο τοῦ περιοδικοῦ
"Ἑσπεραντίστο", τοῦ Νοεμβρίου 1894, στή σελίδα 162 ἐξέφραζε τήν
πιερίαι του γι'αυτό, τό χαρακτηρισίε βαρὺ λάθος, γιὰτί ἔτσι καταδί-
καζε αἰωνίως τήν Ἑσπεράντο νά μένη σέ λανθασμένη κατάστασι. Ἐπί
πλέον ὁ ἴδιος ἔκαμνε τήν προφητεία, πού δέν ἄργησε νά ἐπαληθεύση,
ὅτι ἴσως κάποτε νά βρῖσκονταν ἐκεῖνοι πού θά προέβαιναν στίς ἐπι-
βαλλόμενες τροποποιήσεις.

Ὁ ἰσχυρισμός τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἑσπεράντο Ἀθηνῶν ὅτι ἡ γλῶσσα
αὕτη διδάσκεται σήμερα σέ πλῆθος Σχολείων καί Πανεπιστημίων κλπ
δέν περθεῖ κανένα ὅτι οἱ κλήσεις ἐπιθέτων καί εὐσιαστικῶν μέ τίς
διαφορετικῆς καταλήξεις στήν αἰτιατική, ἡ προσθήκη τοῦ ν καί γιότ
καί οἱ περισπωμένες ἔξη γραμμάτων μέ τίς παχύτατες προφορές, ἅ
λά σλαβικά, δέν ἀποτελοῦν ἀπλῶς δυσκολίες, ἀλλά καί περιττολογίες
ἀσυμβίβαστες γιά μιὰ διεθνή γλῶσσα. Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νά πιστεύω
ὅτι ἐάν γίνονταν ἐγκαίρως οἱ προταθεῖσες ἀπ'τὸν ἴδιο τό Δρα
Ζάμενχωφ τροποποιήσεις (1894), ἴσως σήμερα ἡ Ἑσπεράντο νά μετα-

φέρονταν από τὰ θρανία στά στόματα τῶν ἐνατομμυρίων τουριστῶν, πού περιφέρονται από χώρα σέ χώρα καί κατορθώνουν νά συνεννοηθοῦν, στίς πλεῖστες τῶν περιπτώσεων μέ τή μέθοδο τῆς μιμητικῆς.

Πάντως ἐπιθυμῶ νά πληροφορήσω τούς ἀγαπητούς φίλους τῆς "Εσπο" ὅτι πρόθεσίς μου δέν εἶναι νά ἀντιδικήσω μέ κανένα, ἀλλά ἀπλῶς νά ἐπαναλάβω τήν ἔκκλησί μου, πού καί ὁ ἴδιος ὁ ἱδρυτής της ὄνειρεύτηκε, μήπως ὁ χρόνος πού πέρασε ἀπό τότε θεωρεῖται πιά εὐθετος νά γίνῃ ὅ,τι κρίνεται ὀρθό ἀπό κάθε λογική. Ἡ ἐπιμονή στίς στείρες θέσεις τοῦ 1894 εἶναι ἀδικαιολόγητες.-

Εὐάγγ. Ἀθανασόπουλος,
παλαιόν μέλος τῆς "IDO".

Ἀναλόγου περιεχομένου πρὸς τὰ παραπάνω ἐπιτιθέμενα δημοσιεύθηκαν καί ἀπ'τίς στήλες τοῦ βδομαδιαίτιου ἔγκυρου φύλλου τῆς "ΗΛΕΚΤΡΕΜΠΟΡΙΚΗΣ" στά φύλλα τῆς 7.7.73 καί 14. 7.73, μέ τούς τίτλους "ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑ", καί β) "ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ Η IDO"; Ἡ βδομαδιαίτιη τούτη ἔφημερίδα, ἐμπορική καί τεχνική, σέ ὕλη, ἀπευθύνεται στόν κόσμον ἐφαρμογῶν ἠλεκτρισμοῦ καί κυκλοφορεῖ σέ ἱκανοποιητικό ἀριθμό φύλλων σ'ὅλη τήν Ἑλλάδα. Γενικά ἡ ἐμφάνισι τοῦ διεθνοῦς γλωσσικοῦ προβλήματος στή χώρα μας προκάλεσε τό ἐνδιαφέρον ἀρκετῶν φίλων πού ἔσπευσαν νά ζητήσουν σχετιές πληροφορίες ἀκόμη καί νά τή μάθουν.

Διευκρινίζεται ἀκόμη ἐδῶ, πρὸς ἐνημέρωσι τῶν ἐνδιαφερομένων, ὅτι ἡ τελική ἐπεξεργασία τῆς IDO ἀπτήν Διεθνή Ἐπιτροπή καί τό Διεθνές γλωσσολογικό Συνέδριο τῶν Παρισίων τοῦ 1907 ἀποτελεῖ τήν πιό τελειοποιημένη μορφή τεχνικῆς γλώσσας μέ τόν πιό πλήρη χαρακτήρα διεθνοῦς γλωσσικοῦ ἰδιώματος, χωρίς καμμιά ἀπρόλυτως ἀνωμαλία ἢ περιττή προσθήκη. Κατά τήν ἐκτίμησι τῆς ομάδας τῶν διεθνοῦς κύρους γλωσσολόγων τό λεξιλόγιο τῆς IDO συγγενεύει κατά τὰ 91% μέ τή Γαλλική διάλεκτο, κατὰ 83% πρὸς τήν Ἰταλική, κατὰ 79% πρὸς τήν Ἀγγλική καί τήν Ἰσπανική, 61% πρὸς τή Γερμανική καί τέλος 52% πρὸς τή Ρωσική διάλεκτο. Τοῦτο ἀποτελεῖ πρόσθετη ἐγγύησι τοῦ, κατὰ τό δυνατό, πληρέστερου χαρακτήρα Διεθνοῦς Γλώσσας, εὐκόλης, εὐήχης καί προσιτῆς σ'ὄλους ἀνεξαρτήτως μορφωτικῆς στάθμης.-

Μερικά στοιχεία από την 'Οργάνωσι τῆς IDO σέ Διεθνῆ κλίμακα.-

'Η IDO ἀπό τῆς δρύσεώς της ὀργάνωσε ἀντιπροσωπευτικά Γραφεῖα σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κόσμου καί δέχτηκε πολλές χιλιάδες μέλη, τὰ πλεῖστα ἀπ' αὐτά προερχόμενα ἀπτίς τάξεις τῆς 'Εσπεράντο πού ἀναγνώριζαν τήν ἀσύγκριτη ὑπεροχή της, τήν εὐκολία ἐμμάθησεως τῆς γλώσσας κλπ.

'Η ὀργάνωσι Διεθνῶν Συνεδρίων ἄρχισε ἀμέσως μετὰ τή λῆξι τοῦ πρώτου Παγκοσμίου πολέμου καί μέ τήν ἀκόλουθη σειρά:-

- 1ο Συνέδριο στήν Αὐστριακή πρωτεύουσα πού διήρκεσε ἀπό 6 μέχρι 10 Αὐγούστου 1921. Πρόεδρος του FRIEDRICH SCHNEEBERGER, 'Ελβετία.
- 2ο Συνέδριο στό DESSAU Γερμανίας, ἀπό 5 μέχρι 9 Αὐγούστου 1922,
Πρόεδρος: INJENIORO KARL JANOTTA, Αὐστρία.
- 3ο Συνέδριο στό CASSEL Γερμανίας, 6 ἕως 8 Αὐγούστου 1923,
Πρόεδρος: DR0 SIEGFRIED AUERBACH, Γερμανία.
- 4ο Συνέδριο LUXEMBOURG, 9 ἕως 11 Αὐγούστου 1924,
Πρόεδρος: DR0 KRIKORTZ, Σουηδία.
- 5ο Συνέδριο TORINO 'Ιταλίας 4 ἕως 8 Σεπτεμβρίου 1925,
Πρόεδρος: ADV. PAOLO MASERA, 'Ιταλίας.
- 6ο Συνέδριο PRAHA Τσεχοσλοβακίας, 31 ἕως 4 Αὐγούστου 1926,
Πρόεδρος: L. M. DE GUESNET, Γαλλία.
- 7ο Συνέδριο στή Ζυρίχη 'Ελβετίας 1928 κ. ο. κ.

'Επί πλέον ἡ IDO συνέστησε Διεθνῆ 'Ακαδημία τήν "IDO AKADE-
MIO" πού συνέρχεται τακτικά σέ παγκόσμια Συνέδρια, ἐξετάζει τίς προόδους τῆς γλώσσας καί παίρνει ἀποφάσεις γιά προσθήκες, ἂν χρειάζονται στό λεξιλόγιο, ἢ καί διορθώσεις πού νά συμφωνοῦν πρός τό πνεῦμα τῆς γλώσσας καί τίς διεθνεῖς ἀνάγκες πού παρουσιάζονται ἰδιαίτερα στόν τομέα τῶν ἐπιστημονικῶν ἐφαρμογῶν.-

Τ Ε Λ Ο Σ .